

εντροπία

Τεύχος 8 - Ιούλης 2016

η ετεροκανονικότητα εν πολιτικών
καθεστώσ που πρέπει να ανατραπεί

Φύλα και Εξουσία

Απόψεις

Δράσεις - Παρεμβάσεις

Αυτόνομο Σχολείο

Beyond Europe

Τέχνες & Λόγος

περιοδική έκδοση
ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ ΑΤΑΚΤΩΝ

Η Εντροπία αποτελεί συλλογικό εγχείρημα, ενώ επιχειρεί να εντείνει τον διάλογο στο εσωτερικό του ριζοσπαστικού κινήματος (χωρίς απαραίτητα οι απόψεις που εκφράζονται να συνιστούν θέσεις της συλλογικότητας) και κάνει γνωστούς τους τοπικούς αγώνες σε ένα ευρύτερο κοινό. Είναι κομμάτι των δράσεων που αναπτύσσουμε στην κατεύθυνση της ανατροπής του υπάρχοντος καπιταλιστικού και αστικού συστήματος και της οικοδόμησης μιας κοινωνίας αλληλεγγύης-αυτοοργάνωσης-ελευθερίας.

Η χρήση του @ στη θέση των έμφυλων καταλήξεων, όταν το υποκείμενο είναι γενικό, γίνεται προκειμένου να μην αναπαράγουμε πατριαρχικές δομές στη γλώσσα, οι οποίες θέτουν ένα φύλο (ή στην «καλύτερη» περίπτωση δύο φύλα) και τα άτομα που το εκφράζουν στην κορυφή της έμφυλης πυραμίδας, αποσιωπώντας, αποκλείοντας και περιθωριοποιώντας άλλα (εκτός από τα κυρίαρχα) φύλα, καθώς και τα άτομα που εκφράζονται στα φύλα αυτά.

Η Εντροπία προετοιμάζεται χρησιμοποιώντας ελεύθερο λογισμικό-λογισμικό ανοικτού κώδικα. Μεταξύ άλλων χρησιμοποιούμε τη σουίτα γραφείου LibreOffice, το λογισμικό σελίδωσης Scribus και το πρόγραμμα επεξεργασίας γραφικών The GIMP, σε πλατφόρμα GNU/Linux.

Τα κείμενα της Εντροπίας απελευθερώνονται στα Κοινά ως Creative Commons Αναφορά-Παρόμοια Διανομή (BY-SA) 3.0 ή νεώτερη έκδοση. Επιτρέπεται κάθε χρήση των κειμένων ενώσω υπάρχει αναφορά πηγής και συγγραφέα, και ενώσω τυχόν παράγωγα έργα επιστρέφουν στα Κοινά με παρόμοιους όρους. Κείμενο της άδειας: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.el>

Συσπείρωση Ατάκτων

www.syspirosiatakton.org

[fb.com/Συσπείρωση-Ατάκτων- Sispirosi-Atakton](https://fb.com/Συσπείρωση-Ατάκτων-Sispirosi-Atakton)

Περιοδικό Εντροπία

entropia.syspirosiatakton.org

E-mail

sispirosi_atakton@riseup.net

Κοινωνικός Χώρος Καυμακκιν

www.kaymakkin.org

fb.com/kaymakkin

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΦΥΛΑ ΚΙ ΕΞΟΥΣΙΑ

- 04 On the Civil Partnership Act
- 06 FAQ: feminist anarchoqueer reads Queer
- 07 Συζητώντας το disability*: συνέργιες μεταξύ κυβερνητικότητας και βιοπολιτικής
- 11 Μικρή σημείωση για την αφήγηση της δεξιάς και το έμφυλο ζήτημα
- 12 Ομάδα γυναικών Λευκωσίας (απόσπασμα από μπροσούρα)

ΑΠΟΨΕΙΣ

- 13 Ψηφιακές Περίκλειστες Κοινότητες: Τα Κοινά που εν εδιεκδικήσαμεν ακόμα
- 19 The Cypriot is a Post-Colonial Subject
- 24 Αγνοούμενοι – το μεγάλο φιάσκο
- 26 Σημειώσεις για μια συζήτηση περί υποπολιτικής: η περίπτωση του στρατού και η αόρατη εμπειρία
- 29 Μια φωνή από τον καταυλισμό της Κοφίνου

ΔΡΑΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

- 31 Για την παρέμβαση ενάντια στη στρατηγική θαλάσσιας ασφάλειας της Ευρώπης-Φρούριο
- 33 Φεστιβάλ Φύλα και Εξουσία, vol. 3 Φωνές από την Μενόγεια Φεστιβάλ γειτονιάς στο Καϊμακλί: Που τη μικρή στη μεγάλη μας γειτονιά
- 34 Τα Κοινά: εμπόδια τζαι προοπτικές. Η εμπειρία του Μανώλη τζαι της Φανερωμένης
- 35 Το ημερολόγιο ενός τρελού Ενάντια στου ακάμα τη λεηλασία, αγώνας για τη γη τζιαι την ελευθερία
- 37 Για το ρόλο της Κύπρου στις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις
- 38 Πορεία για μια αποστρατικοποιημένη Λευκωσία
- 39 Αν ψωνίζεις Κυριακή, ετοιμάσου να δουλέψεις Κυριακή
- 40 Την παιδεία μου έδωσαν...ιδιωτική

ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- 42 Ημερολόγιο Αυτόνομου Σχολείου, Δεκέμβρης 2015-Απρίλης 2016

BEYOND EUROPE

- 43 Better late than never: BE* camp evaluation

ΤΕΧΝΕΣ & ΛΟΓΟΣ

- 46 Ποίηση της Μ.Σ.

On the Civil Partnership Act

Συσπείρωση Ατάκτων, Faq: feminist anarchoqueer

As feminist, as anarchist, as queer subjects, we continually question and resist the systems of power, systems that oppress us, systems that try to place us in normative binary boxes for the interests of neoliberalism and capitalism. One of those systems, that state through law is intervening in private lives, is the institution of marriage and civil partnership. Such institutions are trying to define relationships based on the heteronormative framework and adjust them to a homonormative one, reinforcing in this way a society based on patriarchy. The previous ideal of couples, namely between a man and a woman in a monogamous relationship under marriage, attached with benefits and privileges is now perceived to be 'progressing' framed with neoliberalism's definition of equality and human rights. The institution of marriage widens up to include same sex couples with those left behind (e.g. single parents, single people, same sex couples, polyamorous couples etc) still not being able to access those privileges attached to it.

On the 26th of November, the Cypriot Parliament voted in favour of the civil partnership bill, which granted same-sex couples' legal recognition, while almost a month later, on the 22nd of December, the Greek Parliament did the same. What's really interesting is the enormous visibility and importance granted to this bill by LGBT groups and other NGOs but also from politicians of various ideologies and the media, while, at the same time, other important bills that were under discussion gained minimum visibility. Such bills include the bill on student grants approved on December 10 and with which more stringent measures for the grants were introduced and the new institutional framework for the lifting of the secrecy of communications. According to the latest, communications privacy can be lifted under special conditions (national security, corruption issues, and so on) and only by judicial decree. What is evident is that this bill violates our privacy creating a new form of self-regulatory practices which people internalize.

The emotional outburst concerning the civil union bill and its subsequent extended visibility is not innocent as such, since it perpetuates the well known western neoliberal discourse on equality that reinforces

persistent colonizing mentalities. The Cypriot daily press was covering the passing of the civil partnership bill under the headlines of 'respect for diversity', 'human rights', or 'destruction of homophobia'. As feminist, as anarchist, as queer subjects, we want to raise a number of critical issues and express our concerns over the legalization of civil partnerships. Though on one hand we appreciate the importance for access to those privileges heterosexual couples can have if they chose to get married by homosexual couples, we highlight that on the other, access to privileges through marriage/civil partnership fosters such institutions as a form of ideological control, whilst it denies, diminishes, destroys contrasting values and suppresses more libertarian, fluid, open-ended views. It is also important to highlight that his bill still creates discrimination and inequalities as it does not grant parental rights of any kind to same sex couples.

What meaning do we give to equality and norms towards relationships? Whom do we include and whom do we leave behind in our idea of equality and what are the consequences for those that are left behind? What are the class and other intersections? Do we really consider as inclusion and equality through the right to sign a social contract, that clearly by definition limits the ways in which we can frame our erotic (and not only) relationships? Campaigns for civil partnership act have been mainly about love and the fact that love is the same, love doesn't discriminate, as if civil partnership as contract is about showcasing love between couples regardless of the gender of the partners. Looking into the history of the marriage as an institution, reveals that it was actually never developed around and about love. On the contrary, it has mostly been about women as property, which could be bought and sold in a market based on the patriarchal system. It has also been linked with gender based violence, marital rape, even honour related killings if the woman shamed the honour of the family. Do people desire to get married for the privileges attached to it or more as a symbol and recognition of a relationship? If it's for the benefits and privileges –right to adoption, parental rights, tax benefits, inheritance benefits, health care, right to visit and take decisions in hospitals and prisons, and even for the right to be able to cohabit with your partner who is a migrant, then such benefits should have been extended to all people, without the need of social contract. If on the other is for the latest, marriage as a symbol or cultural ritual,

maybe we should rethink such a desire, as it leaves behind real practical problems that queer people face in their everyday lives due to their class, race, age, health situation, family situation, being homeless, unemployed etc. We shall rethink how this system leads same sex couples and subjects into constructing 'straight' lives from a heteronormative to a homonormative framework in the name of neoliberal notion of love, freedom, diversity.

On the one hand, without underestimating possible usefulness of the benefits granted legally, these laws can lead society to accept same sex couples only if they are in the form of a civil partnership under the norms of monogamy, leaving again behind gay, lesbian, bisexual and queer individuals that form their lives and relationships differently (e.g. with the choice of not signing a civil partnership or by entering a polyamorous relationship or by being single). Therefore, it doesn't change the social notion of homosexuality as the Other, different sexuality (unless it's in a homonormative form), it doesn't reduce homophobia. Though, the lgbtqi* community is facing a series of challenges and problems, like violence, bullying, transphobia, homophobia, work related problems, family problems, multiple discrimination challenges (e.g for a person who is lgbtqi* and migrant and/ or refugee/ person with disabilities, young, senior etc), one would think that legalization of same sex couples one would think it wouldn't be a central priority in the advocacy agenda of the lgbtqi* movement. Another problematic in this campaign, is that its mostly about the visibility of cisgender gay male identity (representing usually the normative ideals of masculine beauty) and leaving behind other identities and people from the movement such as women, queer, trans, intersex, fat, disable, working class people, as if civil partnership concerns only cis gay men of certain class etc. The mainstream lgbt movement fails to recognize and show solidarity to the most oppressed members of the community and those experiencing multiple discrimination by politically but also practically focusing in the most marginalized members of the community and on the other hand pretends that speaks through its leaders on behalf of the whole community leading to silence and further oppress the rest.

The neoliberal ideal of the heteronormative nuclear family (which aims to privatise every aspect of our lives) as the only image and norm of family and of emotional and economical safety has been used by the mainstream lgbt movement as image and framework in their campaign. Thus rather than being critical towards the failure of the current system of family and marriage, it has been consistently trying to mimic the hetero families and assimilate its self in the normative system. By doing so, the movement failed to envision and develop a radical frame of developing relationships and families that would enable the current straightness of the system, and liberate everyone from the normative systems that oppress all of us. This neoliberal approach

as its constantly towards privatisation is removing the states responsibilities over the individual (e.g. for health care) and places the responsibility and burden over the individuals, which it becomes more challenging for people not married or in civil partnership. In the end this fight in the name of equality and human rights has failed to create new imaginaries and visions of a different system of families and relationships to fight for beyond the current dominant capitalist, neoliberal, heteronormative, 'straight' system. In the fight for assimilation it has produced a homonormative notion and model of relationships, with the hope of social acceptance by the erasure of the difference, of the queer people, of the trans people, of the polyamorous, of the non-binary ones and overall of the most marginalised ones by allowing the state to define and limit the ways we imagine and want to form our relationships and families and communities, beyond norms and boxes.

FAQ: feminist anarchoqueer reads Queer

Faq: feminist anarchoqueer

Last November, FAQ facilitated a workshop on Queer at the Genders and Power festival, vol. 3, a workshop that was interestingly engaging since people were willing to allow and embrace the diversity, partiality, and impossibility of full comprehensiveness embedded in queer practice and queer theory. This text is an attempt to engage with and elaborate on queer as a material-semiotic facet that dares to unfold unspoken and uninterrogated norms and assumptions, since we believe that the complexity rooted in everyday queer practice and discourse does not mean that it would be impossible to use it as a differential tool for action and social change. To the contrary, queer is a hopeful tool for social change mostly because it tries to tackle lived experiences and embodiments with all their complexity without attempting at reductive simplification for the sake of false clarity.

FAQ reads Queer both as a transpositional and intersectional concept that navigates in/between/across sexuality, ethnicity, gender, class, age, dis/ability, and personal instances that might not be explained by the familiar categories of social classes, but also as a tool in deconstructing both heteronormative and homonormative discourses that mold our lives. Queer signifies something relational and strange that resists the social drive to classify and categorize individuals; in Sedgwick's words, "Queer is a continuing moment, movement, motive – recurrent, eddying, troublant" (Tendencies 1993: xii). By queerly out-voicing our thoughts and desires we reclaim the act of being visible in a way that constitutes the multiplicity of identities we all hold simultaneously as well as the myriad of roles we assume as queer beings.

The absence of a secure and fixed identification can cause discomfort, rendering queer as a glitch, an anomaly, in the perspective of the normative. To reverse that perspective, this begs the question as to how the normative is constituted as 'normal', yet also the very hold that the tentacles of the normative take over our quotidian bodies, thoughts, lives. What is 'normal', how does 'normal' become normal, and what counts as 'normal', and not? We may begin, from a logic of binary thinking that tempts us to feel safe to walk on a straight line with only two edges; feminine-masculine, heterosexual-homosexual, white-of color, ability-

disability, normality-abnormality. It generates a sense of security when what is called normal (as the dominant, hegemonic discourse) claims objectivity, credibility, universality and operates –in Foucault's words– as a "regime of truth", a kind of truth that "is produced by virtue of multiple constraints [a]nd it induces regulated effects of power" (The political function of the intellectual 1976: 112). These very concepts are rooted in a philosophical tradition, namely humanism that strictly defines its premises/assumptions and borders its intelligibility by any means. Hence, this sense of security is based on power relationships where those who are oppressed (the abnormal, the objects, the monsters, the queers) stay silenced and invisible. However, demystifying dominant discourses and uncovering the ways hegemonic practices have appropriated origin myths are elements of a Queer reading of our everyday lives. These concepts that purportedly grant security and stability are not mere concepts but rather processes; processes which signify and put scary, risky and contingent things together.

A meaningful sequel to FAQ's workshop took place on the second day of the Festival. Following up on the first day's discussions on queer, the participants then discussed whether the queer communities tend to create different sounding norms, yet norms nonetheless, within their circles. Even though queer takes its radical potential from inviting us to think beyond norms, predetermined identities and binaries, can there be a possibility that Queer is being defined by a set of counter-norms, creating a new set of subtle community rules by which "good" queer practice can be defined? As FAQ members who were participating in the said discussion, we would like to point at the significance of having reflexive discussions on the journey of concepts such as queer through our bodies, lives and politics, and hope to continue engaging in further discussions on how queer can be thought and embodied by anarcho-feminism.

Queer creates undecidable relations, which work at the margins of the subordination to identity (regardless of the multiplicity identities might entail). Sometimes queering the norm goes hand in hand with norming the queer, therefore a conceptualization of the subjectivized individual, i.e. the subject (and its identity)

as non-unified and non-self-fulfilled is elemental. Instead, it should be understood as a series of flows, energies, capacities, a series of fragments capable of being linked together in ways other than those which congeal it into a secure identity.

Therefore, a re-reading of queer is really important, since it could unfold a new kind of

assemblage that does not follow any principles of sameness, but rather it is dimensionally extended over space and time, undergoing multiple transformations simultaneously. We would dare to say that Queer through our anarcho-feminist lenses forms a map and not a tracing deconstructing at the same time a tendency to tell an absolute and complete story.

Συζητώντας το disability*: συνέργιες μεταξύ κυβερνητικότητας και βιοπολιτικής

rhizome

Η συζήτηση για το κοινωνικό κεφάλαιο των disabled ατόμων έχει ξεκινήσει ήδη από τη δεκαετία του 1980 όπου τονίστηκε η σημασία αυτού του όρου για την επισήμανση ενός φάσματος κανονιστικών διπλών, τα οποία προσκολλώνται στο κοινωνικό και ατομικό σώμα δημιουργώντας ταυτόχρονα πολλαπλές κατηγορίες εξαίρεσης που αποδίδουν δύναμη και πρόνοια στην κανονικότητα. Ως εκ τούτου, το γεγονός ότι τα disabled άτομα πλησιάζουν αρκετά σε ό,τι ορίζει η κανονικότητα καθιστώντας τα δύσκολα να οριστούν (πράγμα που προκαλεί κοινωνική ανησυχία), καθιστά απαραίτητη την ανασυγκρότηση κανονιστικών μύθων όσων αφορά το σώμα, τη σεξουαλικότητα, την θηλυκότητα, τη μητρότητα, καθώς οι τυποποιημένες πολιτισμικές αφηγήσεις του disability οφείλουν να παράγουν υποκείμενα μέσω διαφοροποιημένων και σεσημασμένων σωμάτων, κυρίως μέσω δεικτών ταυτότητας σαν able-bodied, υγιείς, όμορφ@, ικανο@, σεξουαλικ@. Ανάμεσα, λοιπόν, σε ιδρυματικούς λόγους όπως αυτοί της ιατρικής ή των κοινωνικών πολιτικών, υπάρχουν διαδεδομένες υποθέσεις ότι τα disabled άτομα, και ειδικότερα οι γυναίκες, δεν έχουν σεξουαλικές επιθυμίες. Συγκεκριμένα, το intersection μεταξύ φύλου, σεξουαλικότητας και disability δημιουργεί ένα σύστημα καταπίεσης ενάντια στα σώματα των disabled γυναικών τόσο ως λόγος (discourse) όσο κι ως ύλη, ενώ η καρτεσιανή αντιπαραβολή καθιστά το γυναικείο σώμα «ανεξέλεγκτο» και σαν τέτοιο θα πρέπει να ελεγχθεί και να επιτηρηθεί από τα ίδια συστήματα αναπαράστασης που έχουν νομιμοποιήσει την καταπίεσή του. Αυτό το intersection, σύμφωνα με τα πολιτισμικά στερεότυπα, αποτυγχάνει να επιτελέσει την ετεροκανονική (ή/και

την ομοκανονική) μήτρα όπου συγκεκριμένοι μορφολογικοί περιορισμοί που δεν συνάδουν με τις κυρίαρχες αφηγήσεις για το τι συνιστά ένα «ικανό» σώμα διαταράσσουν μια «αρμόζουσα» επιτέλεση σεξουαλικότητας, ενώ την ίδια ώρα θεωρούνται αναπόφευκτες συνέπειες του disability. Το τι με εκπλήσσει όμως είναι το ότι αυτές οι ableist υποθέσεις οικειοποιούνται και οριοθετούν την πολιτισμική νοητότητα τόσο των disabled όσο και των non-disabled ατόμων. Αυτή η οικειοποίηση (colonization) θα μπορούσε να διαβαστεί υπό την έννοια της κυβερνητικότητας (governmentality), η οποία έχει να κάνει με περίπλοκες σχέσεις ανάμεσα στους κυρίαρχους θεσμούς και τους πληθυσμούς, ενώ κύριο της χαρακτηριστικό είναι ότι επιβάλλεται στα άτομα μέσω εξω-θεσμικών τακτικών, οι οποίες εσωτερικεύονται οδηγώντας σε αυτο-ρυθμιστικές πρακτικές

Όλες οι φωτογραφίες στην ενότητα αυτή είναι από το Φεστιβάλ Φύλα και Εξουσία, vol.3

των λόγων που διατρέχουν το κοινωνικό σώμα δημιουργώντας, υλικοποιώντας και ελέγχοντας το disabled φύλο και σεξουαλικότητα. Άρα, η πλασματική διχοτομία μεταξύ disabled και non-disabled σωμάτων/σεξουαλικότητας υλικοποιήθηκε και φυσικοποιήθηκε ακριβώς για την επιβίωσή της, ενώ αυτή η τεχνητή κατάσταση που συνενώνει ιδρυματικούς λόγους, βιομορφολογίες και επιθυμίες δημιουργεί από τη μια τα κανονιστικά πρότυπα του able-bodiedness, της ετεροφυλόφιλης επιθυμίας, της δυνατότητας για γέννηση υγιών παιδιών, και από την άλλη την αποκείμενη άκρη του αρνητικού πόλου, δηλαδή τα disabled σώματα,

(Foucault, 2001). Άρα, το intersection μεταξύ σεξουαλικότητας και disability χρειάζεται αυτού του είδους ρύθμιση, καθώς διαταράσσει την κοινωνική τάξη και συνοχή στο βαθμό που η ίδια η σεξουαλικότητα έχει από καιρό υπάρξει στην καρδιά της κυβερνητικότητας, ενώ την ίδια στιγμή αφού δεν αποτελεί κομμάτι του κοινωνικού φαντασιακού απαιτεί διαρκή αυτοεπιτήρηση, αυτορύθμιση και αυτοέλεγχο.

Πέραν του κοινωνικού κεφαλαίου, το βιοκεφάλαιο της disabled σεξουαλικότητας αποτελεί κομμάτι των κριτικών φεμινιστικών σπουδών για το disability εδώ και δύο περίπου δεκαετίες. Δεν συνιστά, λοιπόν, κάτι νέο ειδικότερα όταν το disability έγινε η αιτιολογία ευγονικών πολιτικών που λειτούργησαν σαν μηχανισμοί αποκλεισμού «φυλών», θρησκευτικών και πολιτισμικών ομάδων. Τέτοιες πρακτικές νομιμοποιήθηκαν στη βάση της δήθεν βιολογικής κατωτερότητας αυτών των αποκείμενων ομάδων με σημείο εκκίνησης τη σεξουαλικότητα αλλά και την «ανικανότητα» ειδικότερα των disabled γυναικών, των οποίων η υποτιθέμενη έμφυτη ανικανότητα να έχουν «κανονικές» σεξουαλικές σχέσεις αλλά και να γεννούν/ανατρέφουν «κανονικά» παιδιά εκφράστηκε μέσω ενός συνδυασμού ανάμεσα σε θεσμικές (biopolitics) και εξωθεσμικές (governmentality) πρακτικές. Η βιοεξουσία, σαν μια έννοια που υποδεικνύει θεσμικές στρατηγικές για τον έλεγχο μορφών γνώσης/εξουσίας, όπως για παράδειγμα η γονιμότητα ενός πληθυσμού και ο ρυθμός αναπαραγωγής του, ιατρικοποίησε κομμάτι του πληθυσμού που θεωρούνταν αφύσικο ώστε να το ουδετεροποιήσει και να το εξουδετερώσει (Foucault, 2003) με απώτερο σκοπό να επιτευχθεί κανονικότητα, ομοιομορφία και συμμόρφωση. Υπό αυτή την οπτική, η ιατρική διαχείριση του disability συνιστά ένα πεδίο αποκρυστάλλωσης όλων εκείνων

την ασεξουαλικότητα, την αδυναμία γέννησης (υγιών) παιδιών.

Από τα πιο πάνω βλέπουμε πως διαπλέκεται η κυβερνητικότητα με βιοπολιτικές στρατηγικές, καθώς το πεδίο αυτό επηρεάζει πολύ την αυτο-εικόνα, υγεία και ευεξία των disabled γυναικών. Δεν είναι λίγες φεμινίστριες του disability που υπογραμμίζουν ότι disabled άτομα αυτο-ρυθμίζονται/αυτοελέγχονται, επειδή εσωτερικεύουν το ιατρικό βλέμμα και το κάνουν κομμάτι του πως αντιλαμβάνονται το σωματικό εαυτό τους, πράγμα που συνομιλεί με ουσιοκρατικές, καθολικές και φυσικοποιημένες αντιλήψεις περί ταυτοτήτων (Lorentzen, 2008; Wilkerson, 2002; Shildrick, 2005, 2007). Αυτό υποστηρίζεται βέβαια κι από μια βιοπολιτική επιταγή για συμμόρφωση προς συγκεκριμένες μορφές σωματικότητας και σεξουαλικότητας, ειδικότερα όταν ολόκληρα πεδία του επιστητού που ασχολούνται με το disability, όπως αυτό της κοινωνικής πολιτικής, αποσιωπούν συζητήσεις και ερωτήματα όσον αφορά τη σεξουαλικότητα των disabled ατόμων ακυρώνοντας ουσιαστικά την σεξουαλική τ@ς αυτονομία κι ανεξαρτησία. Όταν η ρυθμιστική πρακτική της αυτο-διαχείρισης έχει σαν απώτερο στόχο την ετεροσεξουαλική αναπαραγωγή class-A πολιτών, τότε η αποδιοργάνωση/αναστάτωση που η disabled σεξουαλικότητα ως τέτοια δημιουργεί, βίαια υποτιμάται και αμφισβητείται, ενώ ταυτόχρονα εξορίζεται στη σφαίρα του αδιανόητου/ακατάληπτου, πράγμα που στερεί τα disabled άτομα από τη σεξουαλική τ@ς αυτενέργεια, όπως στο παράδειγμα όπου το κράτος απαγορεύει τη χρησιμοποίηση μέρους του μηνιαίου κρατικού βοηθήματος για την αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών ή την πρόσληψη βοηθών που είναι διατεθειμένα να παρέχουν διευκολυνόμενο (facilitated) σεξ.

Η αορατότητα λοιπόν της disabled σεξουαλικότητας είναι μια κοινωνική σχέση που παράγει νοήματα που πλαισιώνουν το κοινωνικό κεφάλαιο των disabled ατόμων, αλλά μια ενδελεχέστερη συζήτηση για το βιοκεφάλαιο της disabled ζωής και σεξουαλικότητας είναι απαραίτητη, ώστε να εντοπιστούν νεκροπολιτικές πρακτικές που «καταδικάζουν» τα disabled άτομα σε μια θανατοσεξουαλικότητα. Οι σύγχρονες βιοτεχνολογικές εξελίξεις επιτρέπουν μεγαλύτερο βαθμό παρεμβατικότητας στις ζωές των disabled ατόμων, όπου η έννοια του disability συνομιλώντας με αυτή του disease δημιουργεί σώματα που δεν έχουν τα «προσόντα» για να θεωρούνται πλήρως ανθρώπινα, καθώς φέρουν αποκλίνουσες σωματικότητες και σεξουαλικότητες με αποτέλεσμα να καθίστανται σώματα χωρίς σημασία, σώματα που διάγουν ζωές ανάξιας προστασίας, ανάξιας διαβίωσης, ανάξιας πένθους (όπως έχουμε δει σε περιπτώσεις έκτρωσης ή ευθανασίας βρεφών με εκ γενετής αναπηρία). Οι τεχνολογικές εξελίξεις στο πεδίο της βιοτεχνολογίας επέτρεψαν μετατροπές και στις βιοπολιτικές στρατηγικές, οι οποίες πια ξεπέρασαν την απλή διαχείριση της ασθένειας, την οργάνωση της αναπαραγωγής, την αξιολόγηση και διακυβέρνηση του ρίσκου και τη διατήρηση και βελτιστοποίηση του υγιούς σώματος και έφτασαν σε μια εξελιγμένη τεχνολογία που επιτρέπει την τεχνολογικοποίηση και κεφαλαιοποίηση των disabled σωμάτων και ζώων *per se* μέσω προηγμένων θεραπευτικών εξοπλισμών, σοβαρά λεπτομερών διαγνωστικών πρακτικών και συσκευών, προσθετικών, ρομποτικής, κτλ. Ενώ η ιατρική βιοτεχνολογία θα μπορούσε να απελευθερώσει κάπως τη φαντασία μας όσον αφορά τη ρευστότητα των σωμάτων, τα άτομα εξακολουθούν να φαντάζονται *εαυτ@ς* στο μοριακό επίπεδο, δηλαδή σαν αγνά, φυσικά, απτά σώματα υποβοηθούμενα από την κανονιστική ετεροσεξουαλικότητα, τα οποία απειλούνται από την τυχαιότητα και το απρόοπτο του βιολογικού. Ως εκ τούτου, οι σύγχρονες ιατρικές τεχνολογίες (εξουσίας/γνώσης) πρέπει να

ελέγχουν και να διατηρούν μια επίφαση κανονικότητας και ο καλύτερος τρόπος για να γίνει αυτό είναι μέσω των βιοπολιτικών πρακτικών.

Ο λόγος λοιπόν που επιμένω στα πιο πάνω είναι γιατί το βιοκεφάλαιο των disabled ατόμων είναι ακόμα πιο επισφαλές στο βαθμό που δημιουργείται ένα μεγαλύτερο επίπεδο περιθωριοποίησης και αποκλεισμού επί των ατόμων που δεν επιθυμούν να «διορθωθούν». Όταν η βιοτεχνολογία μπορεί να παρέμβει στα disabled σώματα μέσω π.χ. της ανακατασκευής εκφυλισμένων οστών ή μέσω διαγνωστικών τεχνολογιών σαν την απεικόνιση του εγκεφάλου ή τον γενετικό έλεγχο χρησιμοποιώντας *high-throughput sequencers*, τότε τα disabled άτομα που επιλέγουν να ζουν με τη σωματική τους μορφολογία, που και ακόμα τολμούν να απολαμβάνουν τη σωματικότητα και σεξουαλικότητά τους με κάθε τρόπο, βρίσκονται υπό συνεχή επίθεση και καθεστώς τρόμου. Γιατί, αν αναλογιστούμε την disabled σωματικότητα σαν μια γυμνή ζωή και τα disabled άτομα σαν *homo sacer*, δηλαδή σαν ζωές πάνω στις οποίες κυρίαρχες μορφές εξουσίας διαπλέκονται και σαν άτομα που θα μπορούσαν να σκοτωθούν από τον οποιοδήποτε με σχετική ατιμωρησία, τότε νεκροπολιτικές πρακτικές μπορούν να λάβουν χώρα οποτεδήποτε, καθώς αυτό το από επιλογή disability διαταράσσει το *status quo*. Αυτές οι πρακτικές επομένως καθιστούν τις disabled ζωές επισφαλείς, των οποίων μάλιστα η σωματική ευθραυστότητα – παρόλο που αυτή η από κοινού τρωτότητα είναι κοινό χαρακτηριστικό της ανθρώπινης ζωής (*precariousness*) – τις διαφοροποιεί αφού επιβάλλεται πάνω τους άνισα (*precarity*) (Butler, 2004). Εντέλει, η επαναληψιμότητα όλων εκείνων των νορμών που απαρτίζουν το κοινωνικό και το βιολογικό κεφάλαιο ορίζει το βαθμό του νοητού δημιουργώντας «πλάισια», όπως γράφει η Butler, που διαχωρίζουν τις ζωές στις οποίες μπορούμε να επισυνάψουμε αξίες και νοήματα από εκείνες που αδυνατούμε να κατανοήσουμε ολοκληρωτικά (Butler, 2010). Πιστεύω λοιπόν πως η disabled σωματικότητα και σεξουαλικότητα, σαν σχήματα του μη-νοητού, δεν αναγνωρίζονται και σαν τέτοιες αποσιωπούνται και καθίστανται αόρατες στις δημόσιες συζητήσεις, παρόλο που ακτιβιστ@ του disability έχουν πετύχει πολλά. Όταν επομένως η ίδια η ζωή δεν αναγνωρίζεται και περιορίζεται στο «*it's living, but not a life*», τότε η νόρμα εξαγνίζεται και βίαιες επιβολές πλαισιώνουν τις disabled ζωές και σεξουαλικότητες.

*Χρησιμοποιώ *disability/disabled* αντί για *αναπηρία/ανάπηρ@ς* γιατί το πρώτο έχει επαναδιακεδικηθεί και επαναπροσδιοριστεί από το κίνημα, ενώ το δεύτερο ακόμη.

Βιβλιογραφία

Butler, Judith (2004) *Precarious Life: the powers of mourning and violence* (London and New York: Verso).

_____ (2010) *Frames of war: when is life grievable?* (London and New York: Verso).

Foucault, Michel (2001) *Governmentality*, in: James D. Faubion (Ed.) *Essential Works of Foucault 1954-1984: Power*, pp. 201-222 (New York: New Press).

_____ (2003) *Lecture eleven: 17 March 1976*, in: Mauro Bertani and Alessandro Fontana (Eds.) *"Society must be defended"*. *Lectures at the Collège de France 1975-1976*, pp. 239-264 (New York: Picador).

Lorentzen, Jeanne M. (2008) 'I know my own body': power and resistance in women's experiences of medical interactions, *Body & Society*, 14(3): 49-79.

Shildrick, Margrit (2005) *The disabled body, genealogy and undecidability*, *Cultural Studies*, 19(6): 755-770.

_____ (2007) *Contested pleasures: the sociopolitical economy of disability and sexuality*, *Sexuality Research & Social Policy*, 4(1): 53-66.

Wilkerson, Abby (2002) *Disability, sex radicalism, and political agency*, *NWSA Journal*, 14(3): 33-57.

Για περαιτέρω εμπάθунση:

Watson, Nick, Roulstone, Alan and Thomas, Carol (Eds.) *Routledge handbook of disability studies* (London and New York: Routledge).

Clare, Eli (1999) *Exile and pride: disability, queerness and liberation* (Cambridge, MA: South End Press).

Davis, Lennard J. (Ed.) (1997) *The disability studies reader* (New York: Routledge).

Deegan, Mary J. & Brooks, Nancy A. (Eds.) (1985) *Women and Disability: the double handicap* (New Brunswick: Transaction Books).

Fine, Michelle & Asch, Adrienne (Eds.) (1988) *Women with disabilities: essays in psychology, culture and politics* (Philadelphia: Temple University Press).

Garland-Thomson, Rosemarie (1997) *Extraordinary bodies: figuring physical disability in American culture and literature* (New York: Columbia University Press).

Goodley, Dan, Hughes, Bill and Davis, Lennard (Eds.) *Disability and social theory: new developments and directions*, (London: Palgrave Macmillan).

Hall, Kim Q. (Ed.) *Feminist disability studies*

McRuer, Robert (2006) *Crip theory: cultural signs of disability and queerness* (New York: NYU Press).

Oliver, Michael (1990) *The politics of disablement* (London: Macmillan).

Shakespeare, Tom (Ed.) (1998) *The disability reader: social science perspectives* (New York: Cassell).

Sticker, Henri-Jacques (1999) *A history of disability* (Ann Arbor: University of Michigan Press).

Tremain, Shelley (1996) *Pushing the limits. Disabled dykes produce culture* (Toronto, ON: Women's Press).

Wendell, Susan (1996) *The rejected body: feminist philosophical reflections on disability* (New York: Routledge).

Μικρή σημείωση για την αφήγηση της δεξιάς και το έμφυλο ζήτημα

φρίντα

Πολλές φορές βρισκόμαστε στην θέση να συζητούμε πως η υιοθέτηση μιας αριστερής ιδεολογίας δεν σημαίνει απαραίτητα και την υιοθέτηση μιας αντισεξιστικής στάσης. Βρισκόμαστε στην θέση να εντοπίσουμε και να προσπαθούμε να ξεκαθαρίσουμε πως οι ίδιοι μας οι “σύντροφοι” έχουν σοβαρά πατριαρχικά κατάλοιπα και αρκετά εύθραυστες αρρενωπότητες. Έχουμε μιλήσει πολύ για το πως αυτοί παρουσιάζονται και πως θα έπρεπε να μην κρύβονται πίσω από ένα αριστεριστικό προσωπίο.

Σε αυτή μας την προσπάθεια πολλές φορές ξεχνούμε πως είναι καλά να μιλούμε και για την θεσμική σεξιστική στάση που προϋποθέτει μια “όχι και τόσο” αριστερή ιδεολογία. Γιατί σε αυτή την περίπτωση αυτό που βλέπουμε είναι μια ενσωμάτωση της ιεραρχίας των φύλων και μια αφήγηση που ξεκινά από αυτή ακριβώς την θέση. Όταν για παράδειγμα κύπριοι βουλευτές που ανήκουν στην δεξιά εκφράζονται με μισογυνιστικό τρόπο δεν προσπαθούν (ή αν θέλετε ακόμα και προσποιούνται) να υιοθετήσουν μια στάση ευελιξίας γύρω από αυτό. Θεωρούν το προνόμιό τους (ή θα μπορούσε να πει κάποιος το πέος τους) σαν ένα περήφανο δεδομένο με το οποίο φιγουράρουν και τοποθετούν δίπλα από την οποιαδήποτε αστεία αντίδραση μπορεί να προέλθει σε αυτό.

Στην νεοφιλελεύθερη στάση της ποσόστωσης όλα τα άτομα που δεν κατέχουν το ανδρικό προνόμιο παραμένουν αυτά που χρειάζονται να κοπεί ένα κομμάτι της πίττας και να μείνει ξεχωριστά για αυτά. Δεν παίζουν ποτέ στον ίδιο χώρο με τους υπόλοιπους. Τα άτομα χωρίς ανδρικό προνόμιο είναι οι τσούλες, οι επιφανειακά ωραίες, τα θέλγητρα για ψήφους. Και πίσω από αυτό μια ομάδα ανδρών να κοιτάζει γυναίκες αντικείμενα και να τις χρησιμοποιεί αναλόγως.

Ξέρουμε πολύ καλά ότι αυτό απέχει πολύ από την πραγματικότητα της γυναίκας. Το ξέρουμε γιατί το έχουμε πλέον διεκδικήσει με πολλούς τρόπους και το έχουμε ζήσει. Έχουμε καθήσει σε καφενεία και ακούσει άνδρες να συζητούν για πολιτικά ζητήματα με ψυχρούς και άκαμπτους τρόπους γεμάτους από επιβαλλόμενες προκαταλήψεις. Έχουμε αναρωτηθεί γιατί δεν μπορούν να ακούσουν μια άλλη οπτική που εί-

χαν πάντα να προσφέρουν οι γυναίκες ή τα άτομα χωρίς το ανδρικό προνόμιο που δεν είχαν την ευκαιρία να μιλούν από θέση προνομίου τόσο συχνά. Ξέρουμε ότι αυτό τους το μισογυνικό παιχνίδι είχε ξεκινήσει τότε όταν ήμασταν 7 και σταμάτησαν να μας παίζουν στα παιχνίδια τους ή να έρχονται στα δικά μας.

Γι' αυτό όταν μιλούμε για τον σεξισμό που προέρχεται από την δεξιά ιδεολογία είναι καλά να μιλούμε για το πως αυτή είναι σχεδόν αδύνατο να υπάρξει χω-

ρίς την πατριαρχία. Για το πως ο εθνικισμός πάντα ήθελε μια ιεραρχία των φύλων στην οργάνωσή του, έτσι ώστε να υπάρχουν οι υπεράνδρες ήρωες ή πως ο καπιταλισμός επωφελείται από τον διαχωρισμό των ατόμων σε όσο πιο μικρές ομάδες και ποιος καλύτερος τρόπος υπάρχει από εκείνον που μαθαίνουμε από βρέφη ότι μας διαχωρίζει: τα γεννητικά μας όργανα.

Εμείς ξέραμε πάντα ότι η πολιτική δεν εξασκείται μόνο μέσα από τα έδρανα. Ότι ακόμα και μέσα από τα σπίτια μας και με τον δικό μας προσωπικό αγώνα μπορούσαμε να σταθούμε αλληλέγγυες η μια στην άλλη. Ότι σαν άλλες Λυσιστράτες διεκδικούσαμε μια άλλη ουτοπία. Ήρθε ο καιρός που μπορούμε να διεκδικήσουμε όπως αυτή, η δική μας φωνή πάρει μια ισότιμη θέση όχι γιατί έχουμε καταπιεστεί και το χρειαζόμαστε, όχι για να μιλήσουμε για τα “γυναικεία θέματα” μόνο ή το έμφυλο ζήτημα, αλλά γιατί σας έχει λείψει η φωνή μας και την χρειάζεστε. Τώρα ίσως περισσότερο από ποτέ.

Ομάδα γυναικών Λευκωσίας* (απόσπασμα από μπροσούρα)

Για το γυναικείο ζήτημα (Μάρης '81)

[...]

Το γυναικείο ζήτημα και η δική μας προσέγγιση: μια μικρή αναφορά

Μέσα στην κοινωνία που ζούμε εμάς σαν γυναίκες μας βαρύνουν διπλά προβλήματα. Μας θεωρούν ανθρώπους δεύτερης κατηγορίας. Έτσι έχουμε να αντιμετωπίσουμε και ειδικά προβλήματα πέρα από τα γενικά προβλήματα μιας κοινωνίας απάνθρωπης που θέλει τους ανθρώπους απλές μηχανές παραγωγής. Αυτή η διάκριση ανάμεσα στα δύο φύλα που είναι γέννημα των ταξικά διαρθρωμένων κοινωνιών υπάρχει και διαιωνίζεται για να εξυπηρετά τα συμφέροντα των εργοδοτών κι όλων όσων έχουν την εξουσία στα χέρια τους. Το κοινωνικό σύστημα για να διατηρήσει τις αξίες του καλλιεργεί το μύθο της γυναικείας κατωτερότητας σε αντίθεση με το μύθο της αντρικής ανωτερότητας. Με αυτό τον τρόπο του «διαίρει και βασίλευε» χρησιμοποιεί όλα τα μέσα για να μας χωρίσει σε δύο μεγάλες «ομάδες» επιβάλλοντας στην κάθε μια ξεχωριστούς ρόλους. Με αυτό τον τρόπο επιδιώκει να μεταθέσει το πρόβλημα από αντίθεση αστικής και εργατικής τάξης σε αντίθεση ανάμεσα σε άντρες και γυναίκες. Και πολλές φορές τα καταφέρνει. Αναθέτοντας στον άντρα το ρόλο του «κυρίαρχου-εξουσιαστή» είναι φυσικό να παρουσιάζεται όχι μόνο ο εκφραστής αλλά και ο αίτιος της δικής μας καταπίεσης. Γι' αυτό λοιπόν παρόλο που θα παλεύουμε ενάντια στη διάκριση σε βάρος μας από όποιον και να προέρχεται έχουμε πάντοτε συνείδηση πως η ρίζα των προβλημάτων μας βρίσκεται στη βάση της κοινωνίας που ζούμε. Και πως και οι άντρες καταπιέζονται, όχι βέβαια στον ίδιο βαθμό όπως εμείς. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο όταν μιλάμε για ισότητα δεν μιλάμε για ισότητα στην καταπίεση. Λόγου χάρη δεν θα θέλαμε καθόλου το «δικαίωμα» του να πηγαίνουμε στο στρατό. Αυτό είναι κάτι που καταπιέζει και τους άντρες. Έτσι πέρα από τους γυναικείους μας αγώνες παλεύουμε και μαζί με όλους τους άλλους εργαζόμενους και καταπιεσμένους για μια κοινωνική αλλαγή όπου θα μπορούμε να μιλούμε πραγματικά για ισότητα. Όμως πέρα από αυτό πιστεύουμε και στην αυτονομία τους γυναικείου κινήματος επειδή αντιμετωπίζουμε και ειδικά προβλήματα που η δημιουργία τους στηρίχτηκε πάνω στη γυναικεία μας φύση. Η εκμετάλλευση και η καταπίεση της γυναίκας εκφράζεται σε κάθε τομέα της ζωής μας. Έτσι η κάθε μια από μας νιώθοντας τα

προβλήματα να μας πιέζουν ασφυκτικά βρεθήκαμε σε αυτή την ομάδα. Μέσα από αυτή η κάθε μια ξεχωριστά κι όλες μαζί βοηθάμε στην παραπέρα συνειδητοποίησή μας και την αποδέσμευσή μας από αναχρονιστικούς θεσμούς και προκαταλήψεις. Νιώθουμε όμως την αναγκαιότητα να επικοινωνήσουμε και να έλθουμε σε επαφή και με τις υπόλοιπες γυναίκες. Προσπάθειά μας είναι να συνειδητοποιήσει όσο το δυνατό περισσότερος κόσμος την ύπαρξη του γυναικείου προβλήματος. Επίσης παράλληλα να ενδυναμωθεί η πάλη ενάντια στην ιδεολογία που μας καταπιέζει, είτε μέσα στην οικογένεια με την άρνηση του παραδοσιακού μας ρόλου, είτε μέσα από τις προσωπικές μας σχέσεις για αναγνώριση και σεβασμό μιας ανεξάρτητης δικής μας προσωπικότητας. Επίσης, πάλη μέσα από τις συντεχνίες μαζί με άλλους συναδέλφους μας για επίλυση των προβλημάτων μας στους χώρους δουλειάς. Παράλληλα όμως βλέπουμε την αναγκαιότητα για μια συλλογική αντιμετώπιση του προβλήματος. Γι' αυτό απώτερή μας προσπάθεια είναι και η συσπείρωση κι οργάνωση όσο το δυνατό μεγαλύτερου αριθμού γυναικών σε ένα αυτόνομο γυναικείο κίνημα. Ένα κίνημα που θα μπορεί να αγκαλιάσει όλες τις καταπιεσμένες και εκμεταλλεζόμενες γυναίκες που θα θέλουν να παλέψουν ενάντια σε αυτή την κοινωνική εκμετάλλευση και καταπίεση. Γυναίκες που θα παλεύουν για καλύτερες συνθήκες σήμερα αλλά και με την προοπτική ενός ανθρώπινου αύριου.

* Η Ομάδα Γυναικών Λευκωσίας συνιστούσε ομάδα εργασίας γυναικών που καταπιάνονταν με το έμφυλο ζήτημα και τις διασταυρώσεις του με άλλους άξονες ανισοτήτων όπως π.χ. εργασία. Γράφονται τέσσερεις μπροσούρες μεταξύ 1979 και 1981 με τους εξής τίτλους:

- 1) Εμείς οι γυναίκες: ανισότητα στη δουλειά, καταπίεση στο σπίτι.*
- 2) Εμείς οι γυναίκες: οικονομική ανισότητα μέρος της κοινωνικής καταπίεσης.*
- 3) Κείμενα για το γυναικείο ζήτημα.*
- 4) Για το γυναικείο ζήτημα.*

Ψηφιακές Περικλειστές Κοινότητες: Τα Κοινά που εν εδιεκδικήσαμεν ακόμα

nvp

Η περίφραξη των Κοινών εν μια διαδικασία που ξεκινά στην περίοδο ακριβώς πριν την εμφάνιση του καπιταλισμού, με τες περιφράξεις της κοινής γης τζιαι που τότε συνεχίζει να καταχτά ότι βρίσκει μπροστά της. Αφού δε ετέλειωσεν με τα υλικά αγαθά, τουλάχιστον στο ιδεολογικόν επίπεδο (σήμερα δεν αμφισβητείται το "ατομικόν δικαίωμαν" να λαλείς ότι σου ανήκει η γη τζιαι το νερόν), η περίφραξη επροχώρησεν τζιαι στο πιο αφαιρετικόν επίπεδο του χώρου. Ο χώρος μπορεί να έσει υλικήν υπόστασιν μεν, αλλά ένεν ο φράχτης απαραίτητα που

σε κρατά έξω, εν οι πολιτικές διαχείρισης του. Που το Δικαίωμαν στην Πόλη ως την Ευρώπην-Φρούριον, οι κότσεινες διακεκομμένες γραμμές του Γιωρκάτζη τζιαι τα συρματοπλέγματα εν απλά η πρώτη

γραμμή υπεράσπισης τούτης της ιδιοκτησίας. Ακόμα τζιαι αν

την περάσεις, έχουν τους τρόπους να σε

περιορίσουν

στες συμπεριφορές που ακριβώς

θέλουν, με

τες κκάμερες τους

τζιαι με τα τραπεζούθκια

τους, με τες διαδικασίες ασύλου

τζιαι την ποινικοποίησιν της αλληλεγγύης.

Μέσα σε τούτην την κατάστασιν της επίθεσης της Εξουσίας που παντού ένεν παράξενον που αφήκαμεν έξω που την σφαίραν των διεκδικήσεων μας τον "άυλον, ψηφιακόν χώρον". Στενά ορισμένον ως το Ίντερνετ, κατά μιαν ανάλυσιν εν υπήρξεν ποτέ κοινόν κτήμαν αφού εμφανίστηκεν μετά την επικράτηση του καπιταλισμού. Αποτελεί δε στην βάση του έναν συγκε-

ντρωτικόν οικοδόμημαν, γεννημένον που το κράτος τζιαι αναγιωμένον που την αγοράν. Είσιεν όμως τότε, στες εποχές του IRC τζιαι των mailing list, έναν μανδύαν αποκέντρωσης που σε συνδυασμόν με την γοητεία του technorunk-ικου αξιώματος ότι "η Πληροφορία θέλει να παραμείνει ελεύθερη" (τζιαι άρα ότι πάντα θα υπάρχουν τεχνολογικές λύσεις -technofixes- για τον ολοκληρωτισμόν), οδήγησεν, χωρίς να καταλάβουμε καλά-καλά πώς, μέσα σε μιαν νέαν μορφήν Περικλειστων Κοινοτήτων — τούτην την φοράν εν μας εμποδίζουν να μπούμεν στην ιδιοκτησίαν τους, αλλά θέλουν να μεν μας αφήκουν να φκούμεν έξω.

Οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες τζιαι κυρίως το ίντερνετ εγινήκαν κρίσιμον κομμάτι του πώς κοινωνικοποιούμαστεν αλλά τζιαι κυρίως του πώς οργανωνούμαστε τζιαι ριζοσπαστικοποιούμεν/ούμαστεν. Όσον ορθώνουνται εμπόδια στες παραδοσιακές μορφές οργάνωσης (gentrification τζιαι ιδιωτικοποίηση των πλα-

τειών, επαναφορά τζιαι

εντατικοποίηση συνοριακών

ελέγχων, συνεχής επι-

τήρηση, "ατομικο-

ποίηση" του

χώρου δου-

λειάς κ.ο.κ)

τόσον πιο

απαραί-

τητο γί-

νεται το

ίντερνετ

τζιαι οι

ηλεκτρονι-

κές επικοι-

νωνίες ώστε

να διατηρηθεί ο

κοινωνικός ιστός,

τζιαι για να συνεχίσει η

διάδοση των αγώνων μας. Εν

ίσως επειδή ακόμα τζιαι οι συλλογές υπο-

γραφών στο ρουφκιανό-Avaaz τζιαι τα πκιερωμένα shares στο Facebook κινητοποιούν μιαν αλλύττερην μερίδα της κοινωνίας απ' ότι άλλες τακτικές, που έν στεκούμαστεν πιο αποφασιστικά ενάντια σε τούτην την έκφανσιν της ιδιωτικοποίησης των κοινών.

Η Επανάσταση φυσικά τζιαι θα παραβιάζει τους Όρους Χρήσης του Facebook*

*στο άρθρον μιλώ μόνον για το Facebook επειδή αν έφερνα παραδείγματα που ούλλες τες δημοφιλείς περικλείστες πλατφόρμες, θα χρειάζετον αρκετές παραπάνω σελίδες – που το WhatsApp μέχρι το Dropbox τζιαι που το Gmail ως τα απλά κινητά GSM, ισχύουν τα ίδια λόγω των κοινών τους συνισταμένων: ανελεύθερα, συγκεντρωτικά, εμπορικά.

Συνήθως η επέκταση του ολοκληρωτισμού στον ψηφιακόν χώρον εν μας επηρεάζει αμέσως στην Κύπρο, ίσως λόγω της εντύπωσης ότι υπάρχει πιο χαμηλή διείσδυση της τεχνολογίας γενικότερα, ίσως επειδή οι πολυεθνικές εταιρίες εν έχουν ακόμα πολλούς επιτηρητές περιεχομένου (moderators) για λλιότερον γνωστές γλώσσες όπως τες δικές μας, ίσως ακόμα επειδή έχουμε την εντύπωση ότι η τοπική εξουσία ένεν όσον αποτελεσματική όσον αλλού, ή επειδή εμείς προσωπικά εν θεωρούμεν ότι είμαστε στόχοι. Τούτον όμως ίσως να μας φέρει μπροστά σε εκπλήξεις όταν ο κλοιός εννά 'σιε στενέψει σημαντικά. Ακόμα τζιαι κάτι φιλελεύθεροι, μέλη του συστήματος αναγνώρισαν ότι η κατάσταση “παραπάει” τζιαι εκατόντησεν “αντισυνταγματική”. Ένας που τζείνους εν πρώην εξωτερικός συνεργάτης της Αμερικάνικης Υπηρεσίας Ασφαλείας. Ο Edward Snowden ουσιαστικά αυτοεξορίστηκε για να καταφέρει να δημοσιεύσει λεπτομέρειες για το εύρος της μαζικής παρακολούθησης που τες αγγλόφωνες χώρες (τα Five Eyes: ΗΠΑ, ΗΒ, Καναδάς, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία) σε ο,τιδήποτε περνά που δικές τους δικτυακές υποδομές, καθώς τζιαι το πώς η “στοχευμένη” παρακολούθηση εν παρελθόν λόγω της πρόσβασης τους σε “Big Data” - την καταγραφή, ταξινόμηση τζιαι επεξεργασία των πάντων που περνούν που το σιέριν τους ώστε να εν διαθέσιμα όταν τζιαι αν τους είναι χρήσιμα.

Στην Κύπρο, μια έρευνα διαφημιστών για το 2015 ήβρεν ότι 7 στα 10 άτομα που χρησιμοποιούν το ίντερνετ (με την σειρά τους να εν πάλε 7 στους 10 μέσα στο δείγμαν), συμμετέχουν σε κλειστές τζιαι κεντρικά ελεγχόμενες σελίδες που παραπλανητικά ονομάζονται κοινωνικά δίκτυα, με το πιο δημοφιλές να εν το Facebook¹. Πρόκειται για το ίδιον Facebook που προωθεί τον εαυτόν του ως την αρκήν τζιαι το τέλος του διαδικτύου με το όνομα “Internet.org” στες λεγόμενες αναπτυσσόμενες χώρες, προσφέροντας δωρεάν 3G για πρόσβαση στο Facebook “και επιλεγμένους συνεργάτες” του σε περιοχές όπου δεν υπάρχουν τηλεφωνικές γραμμές ή ακόμα τζιαι άλλες πιο βασικές υποδομές όπως η υδροδότηση. Το Internet.org έφαεν πόρτα πρόσφατα στην Ινδία², με τον ρυθμιστήν των τηλεπικοινωνιών της χώρας να επικαλείται κυρίως την υποχρέωση για ουδετερότητα των δικτύων ως προς τους παροχείς πε-

ριεχομένου (net neutrality – μια μάχη που εκάσαμεν στην Ευρώπη), αλλά τούτον εν σταματά την συνειδητή προσπάθεια του Facebook να ταυτίσει το brand του με την έννοια του διαδικτύου. Χαρακτηριστικά, όταν προσπαθήσεις να ανοίξεις έναν εξωτερικό λινκ που το Facebook, θα πάρεις έναν αόριστα ανησυχητικόν μήνυμα για τους κινδύνους που μπορεί να αντιμετωπίσεις αν επιλέξεις να ακολουθήσεις το λινκ τζιαι απομακρυνθείς που την πλατφόρμα τους³. Κάτσε λοιπόν τζιαμαί που είσαι τζιαι κατανάλωσε μόνον ότι δημοσιεύεται στο Facebook (γιατί φυσικά όταν είσαι εκτός Facebook, έν μπορούν να σου δείξουν διαφημίσεις).

Το τι επιτρέπουν τούτα τα κοινωνικά δίκτυα εν αρκετά ενδιαφέρον. Σύντροφο@, κυρίως που τες αγγλόφωνες χώρες συχνά καταγγέλλουν ότι τα “Facebook Events” τους κατεβαίνουν ή θάφκονται, ενώ έτσι περιστατικά αναφέραν τζιαι οι Κούρδ@ ακτιβιστ@ στην Τουρκία⁴. Λοαρκασμοί με ό,τι το Facebook θεωρεί ψευδώνυμο μπλοκκάρουνται τζιαι για να σου επιστραφεί η πρόσβαση ζητούν σου να τους σκανάρεις την πολιτικήν σου ταυτότητα ή κάτι ισοδύναμον (κάτι που επηρέασεν οι μόνον ακτιβιστ@, αλλά ιδιαίτερα τα άτομα χωρίς το cis αντρικόν προνόμιο⁵). Προοδευτικά pages κατεβαίνουν μετά που αναφορές που φασίστες, αλλά βίαιον ρατσιστικόν τζιαι σεξιστικόν περιεχομένου μινίσκει επειδή “δεν βρέθηκε να παραβιάζει τους Όρους Χρήσης του Facebook”. Ίσως το πιο κοντινόν μας παράδειγμαν ήταν η ελληνική σελίδα “Ναι, είσαι Μισογύνης”, που έπεσεν πολλές φορές μετά που αναφορές. Οι ταυτότητες των διαχειριστ@ αποκαλυφτήκαν με την εκμετάλλευση της μανίας του Facebook για πραγματικά ονόματα, ενώ οι αντιφεμινιστές πίσω που τες αναφορές που ερίξαν την σελίδα εν είχαν για κάποιον διάστημαν σφετεριστεί το όνομα της (τζιαι εντωμεταξύ οι αντιφεμινιστές αποχτήσαν πρόσβαση σε μια τεράστια βάση δεδομένων των πραγματικών ταυτοτήτων φεμινιστ@). Στο τέλος, πριν μισόν χρόνο, τα άτομα πίσω που την σελίδα εν καταλάβαν ότι οι επιτηρητ@ του Facebook εν φορείς του zeitgeist της εποχής τζιαι επικεντρώθηκαν στο να συντηρούν μια ιστοσελίδα δικήν τους, έξω που την κλειστήν κοινότητα του Facebook, έστω τζιαι σαν καβάντζα:

Η παρουσία μας στο facebook θα συνεχιστεί όταν έχουμε εξελίξεις, η δράση στο blog πάντως, ως ένας πιο ασφαλής χώρος, θα πάρει προτεραιότητα -σκοπεύουμε σύντομα να αφήσουμε τα σχόλια ανοιχτά και εδώ. Προς το παρόν πάντως ΔΕΝ έχουμε φτιάξει ΚΑΜΙΑ καινούρια σελίδα στο facebook -όσες βλέπετε είναι τρολ.6

Δίκτυα όπως το Facebook τζιαι μηχανές αναζήτησης όπως το Google Search όμως έν αρκούνται στην άμεση λογοκρισία. Ίσια-ίσια που εν η λλιότερον συμφέρουσα επιλογή τους. Σαν κατά βάση διαφημιστικές εταιρίες θέλουν πάντα να σου δείχνουν περιεχόμενον

που σου τραβά την προσοχήν, ώστε να πουλήσουν τον χρόνο που περνάς στο σάιτ τους σε διαφημιστές. Για να μεγιστοποιήσουν το κέρδος τους δημιουργούν τούτον που ονομάζεται “filter bubbles”. Εν βασικά ένα τεράστιο συμπεριφοριστικόν πείραμα που σου προσφέρει με τρομακτικήν ακρίβειαν μόνο δημοσιεύσεις για θέματα που ήδη σε ενδιαφέρουν (τζιαι κυρίως που θα επιβεβαιώσουν όσα ήδη πιστεύεις)⁷, αποκρύπτοντας άλλα θέματα ακόμα τζιαι αν έκαμες “friend” σε άτομα τζιαι “like” σε σελίδες που τα συζητούν. Την ίδιαν ώρα ο αλγόριθμος σταματά την διάδοση των δημοσιεύσεων σε μόλις μιαν μερίδαν των “ακολουθών σου” κάθε φοράν τζιαι ζητά κανέναν πεντάευρω κάθε φορά για να το κάμει “sponsor” τζιαι να το δείξει σε παραπάνω (μια εντελώς κατασκευασμένη ανάγκη, αφού τζιαινοι παπάες τζιαινοι τατάες). Μερικές κινηματικές σελίδες προσπαθούν να μαντέψουν ποιον εν το σωστό timing μεταξύ κάθε ανάρτησης ώστε να πάει σε παραπάνω άτομα, άλλες παραδέχονται ήτταν τζιαι ζητούν που τους “ακολουθούς” τους να ελέγχουν χειροκίνητα την σελίδα, ενώ άλλες πκιερώνουν το χαράτσι στο Facebook γιατί “τι σου είναι 5 ευρώ κάθε φορά μπροστά στο δίκαιον του αγώνα”. Φυσικά, όποιαν τακτικήν τζιαι αν ακολουθήσεις, το φίλτρον εν θα σε βοηθήσει να συνδεθείς με νέον κόσμον του οποίου οι προηγούμενες αναζητήσεις τζιαι τα προηγούμενα like δεν τον εκατατάσαν ήδη στο “target group” για την “κοινωνική δικαιοσύνη”, τες “αριστερές ιδέες” τζιαι λοιπές κατηγορίες που διατηρούν για τ@ν κάθε χρήστ@. Μια αφίσια στο κέντρον της πόλης ίσως τελικά να διαδώσει το μήνυμαν πιο μακριά απ’ ότι ο αλγόριθμος των shares. Τα “filter bubbles” φέρνουν “echo chambers” τζιαι στο τέλος κάμνουν μας πιο αυτοαναφορικούς τζιαι αποκομμένους που την κοινωνίαν απ’ ότι επεριμέναμεν.

Όσον για το πόσον ανίκανην θεωρούμεν την ΚΥΠ, συνοπτικά να αναφέρω ότι εν χρειάζονται να εν τζιαι ιδιαίτερα ικανοί. Οι τεχνολογίες μαζικής παρακολούθησης τζιαι κοινωνικού ελέγχου εν εμπορεύματα που πουλιούνται τζιαι έχουν τζιαι συμβόλαια υποστήριξης.

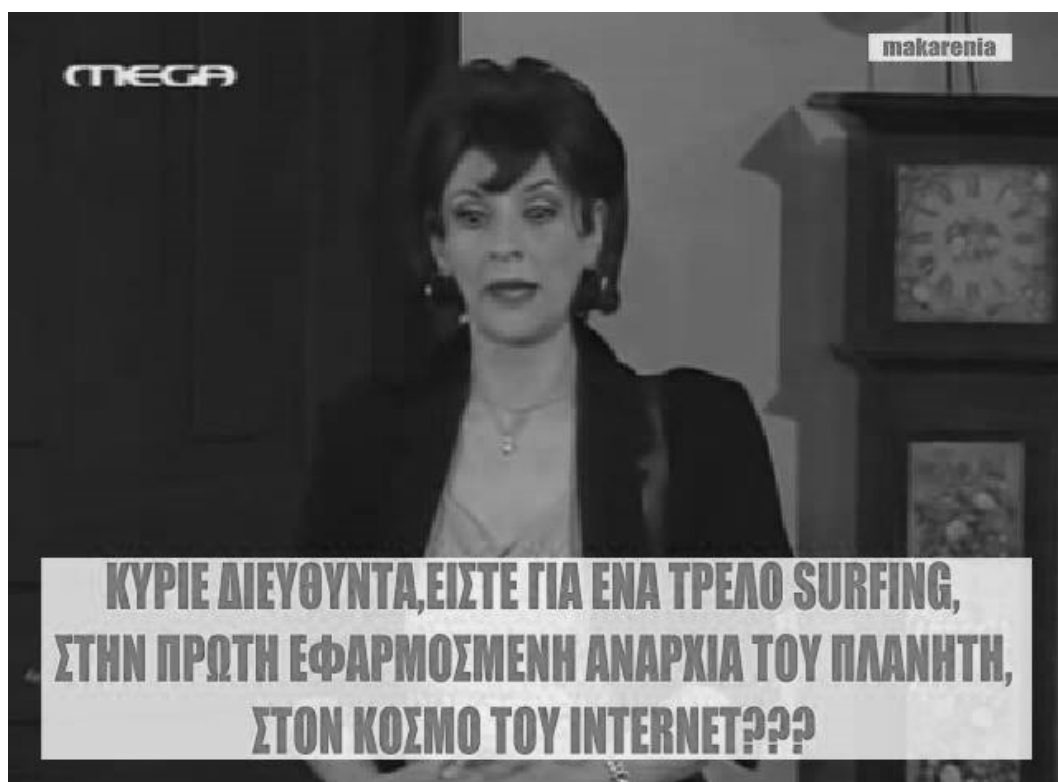
Τον Ιούλη του 2015 εμάθαμεν που διαρροές ότι ένα που τα κράτη-πελάτες της ιταλικής εταιρίας “ολοκληρωμένων λύσεων παρακολούθησης” ήταν τζιαι η Κύπρος⁸. Μετά που μια παραίτηση, επέρασαν τζιαι η βουλή έναν νομοθετικόν πλαίσιο που νομιμοποιεί τα πάντα εκ των υστέρων τζιαι ούλα μέλιν-γάλαν.

Σίγουρα θέλουμεν η παρουσία μας να συμβαδίζει τζιαι με τους στόχους μας, τζιαι οι ιδέες μας να κυκλοφορούν ελεύθερες στην κοινωνίαν. Τι μπορούμεν λοιπόν να κάμουμεν ώστε να συνεχίσουμεν να οργανωννούμαστε, αλλά χωρίς τους μεσάζοντες που μπόρουν να μας σιωπήσουν ανά πάσαν στιγμήν, τζιαι ταυτόχρονα να κάμουμεν την μαζικήν παρακολούθηση όσον το δυνατόν πιο δύσκολην τεχνικά;

Βασικές τεχνικές αυτοάμυνας

Το μόνον που εν μας λείπει εν οι τεχνολογικές λύσεις. Έχουμεν αρκετές ώστε να μεν χρειαστεί να βάλουμεν τα αφκά μας σε έναν καλάθιν, τζιαι σε πολλές περιπτώσεις οι λύσεις υπήρχαν πριν παρουσιαστεί καν το πρόβλημα. Πέραν που την αρχήν της αδράνειας τζιαι το αίσθημαν ότι η μετάβαση εν κάτι ανυπέβλητο (που ισχυροποιείται όσον περνά ο τζιαιρός τζιαι ξηχάννουμεν ότι υπήρχεν ίντερνετ τζιαι πριν την Google), το άλλον μιάλον εμπόδιον εν πολιτικό.

Που την μιαν εν το “no-network effect”, η κατάσταση στην οποίαν η χρηστική αξία μιας τεχνολογίας συνδέεται ευθέως ανάλογα με το πόσοι άλλοι την χρησιμοποιούν εκτός που σέναν. Μια τεχνολογία επικοινωνίας εν άχρηστη αν εσύ είσαι το μόνον άτομον που την χρησιμοποιιά, άρα η μετάβαση πρέπει να εν μαζική τζιαι

συνειδητοποιημένη ώστε να έσει δυναμική. Έναν άλλον ζητημα ενι ότι ο ριζοσπαστικός χώρος τζιαι η τεχνολογική κοινότητα συχνά αποφεύκουν η μια την άλλην· οι μεν δεν νιώθουν έτοιμοι να ξεμάθουν ψηφιακές ικανότητες που έχουν ήδη αφιερώσει χρόνο για να μάθουν· οι δε συνήθως διούν προτεραιότητα στην ανάπτυξη των λύσεων αφήνοντας την διάδοση τους στην τύχη. Διασταυρώσεις βέβαια υπάρχουν.

Μπόρω μόνον να αναφέρω μερικά σημεία που αξίζουν προσοχής, τζιαι τούτα συνοπτικά. Θα μπορούσαν να γραφούν πολλά για τα intersections της κοινωνικής απελευθέρωσης τζιαι των μοντέλων ανάπτυξης της τεχνολογίας (ψηφιακά Commons, ελεύθερο λογισμικό, copyleft), τζιαι θα προσπαθήσω να πάω μερικά βήματα πάρακατω μέσω των παραπομπών στο τέλος.

0. Καμιά υπηρεσία δεν είναι ελεύθερη αν το λογισμικό δεν είναι ελεύθερο

Η σχέση μεταξύ λογισμικού τζιαι διαδικτύου εν άρρηκτη. Οι διαδικτυακές υπηρεσίες ενι τζιαι τρέχουν πάνω σε λογισμικό. Αν δεν ιμπόρουμεν να εμπιστευτούμεν το λογισμικόν όπως μας παρέχεται, τζιαι να το τροποποιήσουμε για να καλύψουμεν τες ανάγκες μας τζιαι των κοινοτήτων μας, τότε όποιες σωστές επιλογές κάμουμεν όσον αφορά την χρήση του ίντερνετ, υποσκάπτονται.

Λόγω της φύσης του, το λογισμικόν εν μπόρουμεν να το μελετήσουμεν τζιαι να το τροποποιήσουμεν (όι απαραίτητα εμείς οι ίδι@, αλλά μέλη της κοινότητας μας με γνώσεις προγραμματισμού) στην μορφήν στην οποίαν το λαμβάνουμεν για να το τρέξουμεν, δηλαδή σε εκτελέσιμη μορφήν/κώδικαν μηχανής. Χρειαζόμαστε πρόσβαση στον πηγαίον τους κώδικαν για να ελέγξουμε για λάθη ή κακόβουλες λειτουργίες, τζιαι για να κάμουμεν αλλαγές τζιαι προσθήκες. Η χρήση δωρεάν ή πειρατικών προγραμμάτων που παραμένουν ιδιότητα (proprietary software) εν προσφέρει τούτην την ελευθερίαν τζιαι την δυνατότηταν ελέγχου που προσφέρει το ελεύθερο λογισμικό (άλλως γνωστό ως “ανοιχτού κώδικα λογισμικό” σε πιο απολιτικό κύκλου).

Ελεύθερα λογισμικά ενι ο Mozilla Firefox (αντικαθιστά Chrome, Internet Explorer, Apple Safari), τζιαι το ολοκληρωμένο λειτουργικόν σύστημα GNU με Linux (αντικαθιστά Microsoft Windows, Apple OS X). Για παραπάνω: <https://archive.org/details/fsf-leaflet>.

1. Αποκεντρωμένα Μέσα Επικοινωνίας

Το ταπεινόν email έσει τους περιορισμούς του, αλλά τουλάχιστον ένεν συγκεντρωτικόν. Νβαι μεν δεν έσεις καμιάν ιδιωτικότηταν αν για email χρησιμοποιείς εμπορικά webmail όπως της Google τζιαι της Microsoft χωρίς να λαμβάνεις άλλα μέτρα προστασίας (βλ. 4), αλλά επειδή πρόκειται για έναν ελεύθερον πρωτόκολλο, email μπορεί να σου παρέχει τζιαι η κοντινή σου αναρχική συλλογικότητα (πχ το espin.net).

Τα mailing list εν ένας εύκολος τρόπος να χρησιμοποιήσεις το πρωτόκολλο τούτον σαν φόρουμ συζήτησης με πάνω που 2 συμμετέχοντες ή για να στείλεις ανακοινώσεις — τζιαι οι συζητήσεις εν πρόκειται να χαθούν, @ κάθε παραλήπτ@ διατηρά το αρχείο τ@.

Για τες άμεσες επικοινωνίες, είτε γραπτές είτε με ήχο/βίτεο, ήδη ξέρουμε που ένστικτον ότι το Facebook Chat (ή το WhatsApp επίσης της Facebook) ή ακόμα τζιαι τα SMS εν προσφέρουν ασφάλεια, αλλά ούτε τζιαι μπόρουμεν να βασιστούμεν πάνω τους επειδή η συγκεντρωτική τους φύση τα κάμνει εύκολο στόχο μπλοκαρίσματος που κυβερνήσεις (βλ. κάθε καθεστώς έκτακτης ανάγκης που την Ανατολική Μεσόγειο ως την Νότια Αμερική). Το πρωτόκολλο XMPP/Jabber για chat κειμένου έσει ίσως την πιο πλήρη λύση ιδιωτικότητας, το Off-The-Record, τζιαι εν πολλά πιο ανθεκτικόν στο μπλοκάρισμα. Για κλησεις το ελεύθερο λογισμικό Mumble που μπορείς να τρέξεις σε δικήν σου υποδομήν αποτελεί την πρώτην επιλογή (αντικαθιστά π.χ. το TeamSpeak τζιαι το Skype), ενώ για βιτεοκλήσεις τζιαι τηλεδιασκέψεις το Jitsi έσει την δυναμική να αντικαταστήσει Skype τζιαι Google Hangouts παρέχοντας τζιαι ασφάλεια που τα προηγούμενα θκυο εν είχαν ποτέ (δοκιμάστε το χωρίς καμιάν εγγραφήν στο meet.jit.si που φιλοξενεί η ομάδα που το αναπτύσσει — σαν ελεύθερο λογισμικόν που ενι όμως, μπορεί να τρέξει τζιαι που δικήν σου υποδομήν).

2. Τεχνολογίες που διευκολύνουν την ανωνυμία

Μια χρήση του Facebook που φαίνεται αναντικατάστατη στο κίνημα εν η δημοσιοποίηση των δράσεων μας τζιαι η γνώση άλλων δράσεων στον χώρο. Τα Facebook Events φέρνουν τα ούλλα σε έναν τόπον, τζιαι φροντίζουν να σε κρατούν τζιαι ενήμερ@ για τυχόν αλλαγές τζιαι follow-up χωρίς να πρέπει να ακολουθείς πολλά διαφορετικά blogs ή mailing lists.

Με τον τρόπο που λειτουργούν τα Facebook Events, τούτες οι ενημερώσεις εν διαθέσιμες μόνον σε όσ@ς υπογράφουν δημόσια ότι τους ενδιαφέρουν. Με την συνεχιζόμενη επίθεση του Facebook σε ανώνυμα προφίλ, πολλός κόσμος εν νιώθει άνετα να παρακολουθεί σελίδες του κινήματος. Όσον για όσ@ς εν θέλουν

#NSA KILLED MY INTERNET

NOW I HAVE TO BUILD A GNU ONE

καν να συναινούν στην καταγραφή των επικοινωνιών τζιαι των κοινωνικών τους διασυνδέσεων (social graph), τζιαι έν έχουν προφίλ, τότε χάννουν την πρόσβαση στο έναν τζιαι μοναδικόν μέρος όπου το κίνημαν οργανώνεται.

Θα εμπορούσαμεν να ακολουθήσουμεν το παράδειγμα του ελληνικού Κινηματικού Ημερολογίου kinitatorama.net που χρησιμοποιεί το ελεύθερον λογισμικό Demosphere.eu (στην σελίδα του έσει λίστα με πολλούς άλλους κινηματικούς κόμβους που το χρησιμοποιούν). Μια άλλη επιλογή εν το επίσης ελεύθερο λογισμικό Echo που αναπτύσσει το κινηματικόν ημερολόγιο του Μάντσειστερ στο echomanchester.net. Τούτα τα λογισμικά προσφέρουν ανεξάρτητες σελίδες για event που μπόρουν να εν κάτω που τον άμεσον έλεγχο μας, ή να φιλοξενούνται που συλλογικότητες που εμπιστευκούμαστεν. Επιτρέπουν μας να τες παρακολουθούμε για ενημερώσεις ανώνυμα (τζιαι αυτόματα με τες ροές δεδομένων RSS). Φυσικά τούτες οι σελίδες μπόρουν να δημοσιεύκουνται σαν λινκ μετά τζιαι στα κοινωνικά δίκτυα ώστε τζιαι οι δράσεις διαδίδουνται στον κόσμο του Facebook χωρίς τα μειονεκτήματα των FB Events, αλλά γινίσκουνται τζιαι οι εναλλακτικές υποδομές πιο γνωστές.

3. Ελεύθερα Ομοσπονδιοποιημένες Κοινότητες

Αν το Facebook εν μια έκφανση του ολοκληρωτισμού, τότε οι εναλλακτικές που έν αμφισβητούν τον συγκεντρωτικόν σχεδιασμόν του εν οι ίδιες μέρος του προβλήματος.

Υπάρχουν πολλές ελεύθερες πλατφόρμες αλλά εν καταφέρνουν να αποκτήσουν δυναμική γιατί εν ασύμβατες μεταξύν τους. Μερικές όμως εν φτιαγμένες έτσι ώστε να ομοσπονδιοποιούνται. Το GNUSocial εν το πιο πετυχημένον παράδειγμα· το δίκτυον του αποτελείται που έναν σύμπλεγμαν πέραν των 300 κόμβων που έχουν τες δικές τους πολιτικές τζιαι που μπόρουν να αποφασίσουν με ποιους όρους εννά αλληλεπιδρούν με τους άλλους κόμβους σε συλλογικόν επίπεδον (για το public timeline). Φυσικά σε ατομικόν επίπεδον (personal timeline) πάντα θα μπόρεις να ακολουθάς τες δημοσιεύσεις ατόμων σε άλλους κόμβους που τζιαινόν που είσαι. Οι κόμβοι μπόρουν να εν όσον μικροί ή όσον μιάλοι θέλουν οι κοινότητες που τους συντηρούν, τζιαι να έχουν περιορισμένες ή ελεύθερες εγγραφές. Μερικοί που τους κόμβους εν τζιαι καθαρά ατομικοί, δηλαδή με έναν μόνον χρήστην που έσει πλήρην έλεγχο των δεδομένων του, αλλά που εξακολουθά να εν μέρος του GNUSocial.

Οι κοινότητες quitter.se, quitter.no τζιαι quitter.es εν αντιεμπορικοί κόμβοι ανοιχτοί σε νέες εγγραφές τζιαι με πολιτική υπέρ της κοινωνικής δικαιοσύνης.

4. Κρυπτογράφηση

Σήμερα ακόμα τζιαι με τα κινητά μας μπόρουμεν να κρυπτογραφήσουμε τα μηνύματα μας τόσον απο-τελεσματικά που εν μπορούν να θκιαβαστούν που τους μη-παραλήπτ@ ακόμα τζιαι αν όσ@ υποκλέπτουν τα email μας έχουν μερικούς αιώνες μπροστά τους να προσπαθούν να τα αποκρυπτογραφήσουν.

Για την κρυπτογράφηση των email, η ελεύθερη επιλογή εν η υλοποίηση GnuPG της “κρυπτογράφησης με δημόσιο κλειδί”. Συνοπτικά η διαδικασία εν τούτη: έχουμεν έναν ζεύγος μαθηματικών κλειθικών που εν συνδεδεμένα με την διεύθυνση του email μας: το ιδιω-τικόν μας κλειδί τζιαι το δημόσιον μας. Το ιδιωτικόν προ-σέχουμεν το σαν τα μάθκια μας. Το Δημόσιον λέμεν το στα άτομα με το οποία θέλουμε να επικοινωνήσουμε με ασφάλεια. Όποι@ θέλει να μας στείλει κρυπτογρα-φημένο email πρέπει να έσει το δημόσιον μας κλειδί. Το email που μας στέλνει μπορεί να θκιαβαστεί μόνο με την χρήση του ιδιωτικού μας κλειθικού. Αντίστοιχα απα-ντούμε κωδικοποιώντας με το δημόσιον κλειδί τ@ συ-νομιλητ@ μας, τζιαι η απάντηση μας αποκρυπτογραφείται μόνον με την χρήση του ιδιωτι-κού κλειθικού τ@ παραλήπτ@.

Ο πιο άμεσος οδηγός για την χρήση του GnuPG σε υπολογιστές εν ο οδηγός “Αυτοάμυνα με Email” του Ιδρύματος Ελεύθερου Λογισμικού: emailselfdefense.fsf.org/, ενώ στες παραπομπές υπάρ-χουν υπάρχουν τζι άλλοι.

Παραπομπές

Corvin Russell, “Privacy and Democracy: What Geeks Understand that the Left Doesn’t”

(<https://canadiandimension.com/articles/view/privacy-and-democracy-what-geeks-understand-that-the-left-doesnt>)

Ciacci, Montes, “Experiences around Free-Libre/Open Source Software tools and social movements in Mexico”

(<https://media.libreplanet.org/u/libreplanet/m/experience-around-floss-tools-and-social-movements-in-mexico-7b5e/>)

Crimethinc, “Εγκαταλείποντας την ψηφιακή ουτοπία”

(<https://skytal.es/blog/analysis/crimethinc-deserting-the-digital-utopia/>)

David Bollier, “Η κοινή χρήση ως εναλλακτική στην αγορά και το κράτος” (<http://www.babylonia.gr/2013/05/18/i-kini-chrisi-os-enallaktiki-stin-agera-ke-to-kratos/>)

David Rovics, “How Facebook Killed the Internet”

(<http://www.counterpunch.org/2014/12/24/how-facebook-killed-the-internet/>)

Electronic Frontier Foundation, “Activist or protester? How to keep you and your communications safe wherever your campaigning takes you.” (<https://ssd.eff.org/en/playlist/activist-or-protester>)

PRISM Break, “Opt out of global data surveillance programs like PRISM, XKeyscore and Tempora.” (<https://prism-break.org/en/>)

Riseup.net, “Communications Security”

(<https://help.riseup.net/en/security>)

Rob Hunter, “Reclaiming the Computing Commons”

(<https://www.jacobinmag.com/2016/02/free-software-movement-richard-stallman-linux-open-source-enclosure/>)

Skytal.es, Συλλογή Οδηγών για Κρυπτογράφηση και online ασφάλεια (<https://skytal.es/>)

Εντροπία #1, “Κοινωνικά δίκτυα, μεγαλοεταιρείες, κυβερνήσεις, προ-σωπικά δεδομένα”

(<https://entropia.ssyspirosiatakton.org/1/networks/>)

Αναφορές

- 1.<http://www.imarcomms.com/page/http-wwwimarcommscom-page-2016-main-findings>
- 2.<http://www.theguardian.com/world/2016/jan/15/india-net-neutrality-activists-facebook-free-basics>
- 3.<http://anildash.com/2011/11/facebook-is-gaslighting-the-web.html>
- 4.<http://www.dw.com/en/facebook-censorship-of-pro-kurdish-political-party/a-17199752>
- 5.<https://www.eff.org/deeplinks/2014/09/facebooks-real-name-policy-can-cause-real-world-harm-lgbtq-community>
- 6.<http://naeisaimisogynis.com/2015/12/04/%CE%B5%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CF%81%CF%89%CF%83%CE%B7-%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CE%BF%CF%87%CE%AE-%CF%83%CF%84%CE%B1-trolls/>
- 7.<https://motherboard.vice.com/read/unfacebooking-random-and-other-strategies-for-popping-the-filter-bubble>
- 8.http://2ha-cy.blogspot.com.cy/2015/07/blog-post_86.html

The Cypriot is a Post-Colonial Subject

Antonis Pastellopoulos

The Cypriot as a Hellenic Subject¹

“With the establishment of a public educational system...they [the British] instituted a policy which probably accounts more than any other single factor for the assimilation of notions of Greek versus Turkish nationality among the populace. The British began to encourage the importation of teaching personnel from Greece and Turkey respectively...The texts for the Greek schools required the approval of the Ministry of Education in Greece and material written by Cypriot authors similarly had to be approved by the Greek Ministry... [T]he language of the "orthodox" population differed so markedly from that spoken by Greeks in Greece proper that it was not mutually comprehensible. The result was that the children of the island learned languages alien to them and were socialized into believing, as their parents had not, that they were Greeks and Turks, respectively. Hence, they were enemies.”²

“In the early years of the British rule, people who had religious education in Athens, Trieste and Alexandria started to become teachers in Orthodox Christian Cypriot schools. Especially, the teachers who were sent by the Greek Brotherhood of the Cypriots of Egypt had great impact in the development of Hellenic consciousness, since their aim was to introduce Hellenic ideals to their students. The Greek Brotherhood of the Cypriots of Egypt became more organized, as the influence of the Church dwindled and the nationalist tendencies among the Orthodox Christian clergy started to appear. In the last months of 1878, the Greek Vice-Consul in Cyprus reported that the basic elements of national identity began detectable in the island, mostly because of the newly adopted educational policies. As early as 1893, The Greek Brotherhood of the Cypriots of Egypt started to finance particular schools in the island that teach the curricula of Greece.”³

Thus in the midst of intersecting cultural and military imperialisms, the Orthodox Christian Cypriot was taught his ethnic identity and declared his Enosis. At the point of this declaration, he positioned himself on the colonial question of the 20th century; the moment of declaration became the pivotal event in the self-positioning of the Cypriot in relation to the world

produced by capitalist modernity. He declared his little palace in the kingdoms of Europe, his place in the West. “I, I am no African, no Arab, no Asian. I am no savage – I’m a Westerner, I am a Greek”, he screamed out, demanding to be heard. The Orthodox Cypriot claimed no self-identity, he struggled not through the claim of independence, of self-rule, of elevating the locality to the level of universal humanity, he did not construct or re-construct identities against the ideologies of colonialism, but rather, he claimed his place in the sun of the imperialist cultures through an identity given to him from overseas. Declaring himself a Greek; the Orthodox Cypriot elevated himself to civilization, he located himself not only within Europe, but on its very foundations. The Orthodox Cypriot is not merely European – he rests on the very foundations of Western civilization, he embodies Greekness, the Hellenic culture that produced philosophy, sculpture, epic poetry, theatre, athleticism, the Greek is here relocated into the core of Europe, the pillar of civilization, and Cyprus is transferred from the coasts of Syria, Turkey, Egypt and Lebanon onto the European plains⁴.

The other pillar of course being Christianity, the Orthodox Cypriot “naturally” claimed both. Greek and Christian, the Orthodox Cypriot appropriated the colonial hierarchy of colonized cultures and races, but only by negating himself from it – the demand thus to reunite with the motherland, to be allowed to shine again on this earth, to become part of the Greek state, was the return to civilization, to Europe and the West. To say this island is Greek is to state that it is Western, to state as a Cypriot that “I am Greek” is to relocate myself in the West, to distinguish myself from the Orient, from the colonies, from the East, from the cultures deemed inferior by colonial rule. The Orthodox Cypriot did not thus struggle against, or abolished white racist culture, but rather attempted to claim it for his own.

The Orthodox Cypriot thus elevated himself to civilization by entrenching the Cypriot subject within imperialist ideology, by positioning it above colonized people and within the civilized races of the world. In the process of this transformation the native cultural element was subjugated to the Hellenic – from the

island's dialect to Cyprus' place in historical discourses, from pre-history to tradition, Cyprus was seen as a natural extension of Greece, as a particularity of Greek culture, certainly to be mentioned, discussed, and displayed, but only within the narrow confinements of Hellenic-centred discourses. Any attempt at elevating the native culture beyond these limits was seen in and for itself as an attempt to depreciate the Hellenic. Native culture was only a particularity, Cyprus was to be connected to the greatness of Greek literature, art, philosophy and history, an emphasis on the local may potentially form cracks in this imagined historical and national continuity, this potentiality formulates competing and contradictory genealogies and narratives. Such narratives challenge Cyprus' precise position in it, they smell of despicable Cypriotism, they devalue the Cypriot to something less than Greek, and thus to something less than civilized.

The Cypriots are Hellenic, and considered white; they are located in the West. The native culture was subjugated to the Hellenic; it was left outside of the structure of the state, of the schooling system, of the ideological mechanisms of Cypriot society. Its controlled representation, contra the representation of Greek culture, guaranteed the formation of a cultural hierarchy, with high Greek culture on the top and the native and folk culture as inferior in relation to it. The "proper" language became the Greek of the Athenian suburban living rooms; Greek mainland national art replaced the native folk in claimed emphasis and significance. The native culture was of course displayed, but within particular confinements and precise specific spaces and times. On one side, it was projected as a culture existing in a past historical space - in nationalistic parades, school performances and documentaries it was relocated to the sphere of tradition, into the pre-modern and the backward, it became strictly a historical memory being preserved in the fashion of the museum, always seen through national lenses; but now assumed extinct or dying. On the other side, it was projected through the production of televised entertainment. Presenting itself as culturally backward, as part of *Horkotisini* (Χωρκατσώνη)⁵ or often located within a pre-modern historical narrative, the representation of the native's culture was here again both historical and/or pre-modern, implicitly uncivilized. The semiology projected in relation to the native culture devalued its significance and proclaimed the cultural hierarchy: Native culture is backward, uncivilized, it belongs to the past and not the now. Hellenic culture in contrast, is progressive; it is modern and Western.

It is not surprising that this antithesis exists. The

hegemonic Greek identity constructed in Cyprus, and the culture that it carried with it did not have as a point of origin Greek folk culture, for the Hellenic in the island is first and foremost the construction of the bourgeoisie and the petit bourgeoisie. It is the ethnic nationalism of the elites, borrowed from the Greek upper classes and imposed on the Cypriot population through an intensifying Greek cultural imperialism, by an intense nationalistic public education system and a state monopoly of the television and the radio until the 1990s, creating a structured and socially reproducible inferiority complex. The Cypriot who attempts to imitate the Greek, in reality attempts to internalize the Greek and Cypriot bourgeois culture, while being at a class position which disallows the reproduction of their bourgeois lifestyle. The one who attempts to negate, transcend and revolt against this internalization is assigned negative status within the cultural hierarchy put in place on the island. As Ngūgī wa Thiong'o points out, colonialism needs to control "through culture, of how people perceived themselves and their relationship to the world"⁶. This process is accompanied with the "the destruction or the deliberate undervaluing of a people's culture, their art, dances, religions, history, geography, education, orature and literature, and the conscious elevation of the language of the coloniser". Greek cultural imperialism followed this process obediently, aided by a Cypriot bourgeoisie that held and holds an enormous power over the state and the broader ideological apparatuses, since 1963.

Hellenism expropriates Cyprus for the West, it relocates the island within the imagined confines of European civilization; it attempts to transcend colonialism by a transformation of the colonized subject into an integral part of the civilized peoples of the West. It appropriates imperialist and colonial ideology, placing the Cypriot at the progressive side of history within the grand imperialist hierarchy of races and cultures. The Cypriot attempts to imitate the Greek bourgeoisie, in the process internalizing the inferiority of his folk and cultural heritage, judged upon a scale of classed cultural hierarchies produced by bourgeois thought.

The Cypriot identity, through the lenses of the Hellenic, is not a meta-ethnic identity. The Cypriot hegemonic structure allows no such inclusivity – one remains an Other, so far as one lacks the purity of the imagined Greek lineage, no matter how far one has appropriated the Hellenic culture imposed onto the Cypriot identity. The "Cypriot as Greek" formalizes the conceptualization of an imagined lineage of Greekness, a racial barrier to inclusivity; race here identified with the individual's imagined ancestry in relation to national

and ethnic purity, rather than phenotypical characteristics. The Other, within the confines of our imagined Hellenic island, is the non-Greek, irrespectively of any legal inclusion of the individual within the Greek community of the Republic of Cyprus. This condition is not merely imposed on individuals of non-native descent. The Latino, Maronite and Armenian communities of the island, absorbed into the Greek community in post-independence, were reduced legally to the level of the religious group, marginalized by a state hegemony that denied their history and culture as an integral part of the native/local historical narrative and social experience.

The position of the Turkish Cypriot remains ambiguous in a Cyprus absorbed by Hellenism. The Turk is perceived of course as a non-European; he belongs strictly to the Orient. Recognized as a Cypriot constitutionally, positioned as part of a legal community of equal importance to the Greek politically, projected as anti-Greek and anti-European ideologically; in the logic of cultural stratification the Turkish Cypriot is to be recognized as a Cypriot only in terms of minority status. The Cypriot is Greek, the Turkish Cypriot is, if accepted, of secondary importance, he is to be seen only as a citizen of the state, but not an organic part of history, his cultural projection is a threat and a challenge to the Hellenic mythology, his elevated existence challenges the proclamation of Cyprus as Greek, European and Western. The Turkish Cypriot remains an Other, a foreign entity that had entered the island in a precise historical moment, polluting its Hellenic heritage. The Romani community however fairs a sharply different treatment - it is simply not recognized, either legally or socially, as a group with any historical link or cultural contribution to Cyprus. It is hidden.

That the Cypriot has appropriated racist imperialist thinking is strikingly evident by the self-identification of those who do not quite fit into the purity of the Greek ideal lineage. The too often stated

self-identification of many as “half-Cypriot” hides within it the racist logic of the mixing of the races projected upon the Cypriot identity. In contrast to other identities, such as Britishness, which has reached the point of meta-ethnicity (but has however maintained its usefulness for cultural homogenization and internal cultural imperialism), where one states his “original” ethnic ancestry while maintaining the British identity, the Cypriot identity remains highly racist and does not in fact denote an affiliation with a geographical space. Proclaiming that I am half-Cypriot is to accept that the identity of the Cypriot is not inclusive to me, that it does not incorporate my existence, it itself splits me into parts, fragments me and partly negates me, in places me in some kind of limbo. The phrase “half-Cypriot”, uttered by even the most integrated and assimilated individuals, who have no cultural connection to their other ethnic “half”, is a point upon which the hegemonic Othering process entrenched in Cypriot social relations becomes blatantly obvious. The half-Cypriot is to be placed in the hierarchy of the Cypriot society according to the background of the foreign parent, filtered through by the parent’s gender, phenotype and ethnic identity, by a racial hierarchy kindly inherited by our colonized past. Slav, African, Arab, Asian or European, the half-Cypriot will never become a proper Cypriot, simply by accident of birth. If Erving Goffman stated in relation to social stigma that “we believe the person with a stigma is not quite human”⁷, let us note here that in Cyprus the person who is not conceptualized as a descendant of pure Greek lineage is somehow, not quite Cypriot.

The Cypriot, Cypriotism and Recycled Identities

Cypriotism, the ideology which came to contest the hegemonic ideology viewing the Cypriot subject as Greek, appears at first glance as a vague category tortured by its internal contradictions. Cypriotism can be argued to incorporate the position of the Communist Party of Cyprus in the 1930s, the post-74 position of AKEL, the Turkish Cypriot left, the anarchist and Trotskyist circles of the 80s, 90s and 00s in Limassol and Lefkosia, the pre and post-2003 bi-communal rapprochement movement, the Occupy Buffer Zone movement and the neo-liberal faction of DISY. Such an over-stretched category of course becomes ridiculous and Cypriotism, if it is to be comprehended at all, should initially be situated historically.

Emerging as a challenge to Greek Cypriot and Turkish Cypriot nationalism after 1974, Cypriotism

attempted to replace the starting point of political analysis and social identity from the national element to the local⁸. Cypriotism does not claim the abolition of national or ethnic identity; its existence is in fact both assumed; and necessary for Cypriotist discourse. It is not thus another form of ethnic nationalism attempting to displace existing nationalisms with an imagined Cypriot ethnicity or nation. Cypriotism re-claims the identity of the Cypriot; it attempts to negate any ethnic/racial/national identity from it, its project is one that first and foremost attempts to transform, through discourse, lobbying and political initiative; the Cypriot identity from an ethnic into a meta-ethnic identity. As a movement, or at least a coherent and structured ideological position, it emerges with the formation of the neo-Cypriot Association in 1975, a pressure group formed in reaction to the events of 1974, attempting to bring about the comprehension of the Cypriot as a meta-ethnic identity. The AKEL party became the prominent messenger of the Cypriotist position in the official Cypriot politics the post-74 period⁹.

Class-oriented perspectives, such as the one expressed by the Communist Party of Cyprus, cannot be strictly considered Cypriotist. The Communist Party did not express some form of meta-ethnic comprehension of identity particular to Cyprus. Informed by Marxism-Leninism, it called for the Turkish and Greek proletariat of the island to unite on a basis of class, to position themselves through class-conscious politics and actions against imperialism and capitalism, in an attempt to gain benefits for the working class and the peasantry; and ideally to overthrow the mode of production responsible for the proletariat's exploitation. Class here transcends ethnic identity indeed, but not in favour of some meta-ethnic identity that restricts the inclusivity of ethnicities to two, three or any number of ethnicities, in the fashion of Cypriotism¹⁰. It is an internationalist position, not a Cypriotist one; reflecting Marx's and Engels' call in the Communist Manifesto for the workers of the world to unite. Similar ideas are heard from time to time by the Cypriot extra-parliamentary left and various anarchist circles. These perspectives are rooted in the socialist traditions of the First International; to confuse them with Cypriotism is to misunderstand working-class internationalism. The Cypriot left has however overwhelmingly placed itself on the Cypriotist position in the decades following 1974.

Cypriotist discourse can be strictly divided into two categories. The first is bi-communal Cypriotism, which remains the dominant discourse; and a minority position of a multi-communal, or even multi-cultural Cypriotism encompassing broad heterogeneity,

expressed by individuals such as Andreas Panayiotou¹¹. Bi-communal Cypriotism, in its process of reclaiming the Cypriot identity as meta-ethnic, has situated within the Cypriot identity the two constitutionally recognized communities of the island. These are the politics of rapprochement, of the bi-communal movement and the pro-solution factions in the debates over the Cyprus dispute. The Turkish and the Greek Cypriot communities are both situated under the meta-ethnic identity of the Cypriot; the religious groups are assumed as integrated into and submerged by the Greek Cypriot community. Bi-communal Cypriotism informs both the neoliberal position of DISY on the Cyprus dispute, as well as the rapprochement politics of AKEL and the majority of the extra-parliamentary left. Bi-communal Cypriotism is the ideology deemed appropriate to support the bi-communal state, be it unitary, federal or confederal; it is therefore the ideology most suitable for the Cypriot state after a non-partition solution to the Cyprus dispute.

Although challenging the present status quo, bi-communal Cypriotism does not radically break with the given identities put in place in the colonial era and given constitutionally by the imperialist powers in 1960. While it negates a single and fixed ethnicity from the Cypriot identity, thus positioning itself directly against ethnic nationalism, it in fact reproduces the ethnic identities themselves through the bi-communal meta-ethnic identity. Bi-communal Cypriotism situates Cyprus within the European West, but from lenses quite different – culturally, economically and politically, Cyprus is still comprehended as Western, not the least because of the accession of the state within the European Union, a process that crystalized and sealed Cyprus' position in the imagined geographical entity called Europe. The Cypriot no longer needs to be imagined as strictly Greek to be Western and European, that is, civilized rather than Oriental, the Cypriot can now retain his position in the West irrespectively of the Cypriot identity being ethnic or meta-ethnic.

Bi-communal Cypriotist ideology does have the theoretical capacity to develop into a civic nationalism, happily encompassing within the meta-ethnic Cypriot identity the Turkish and Greek Cypriot communities. As the most likely candidate for the ideology of a reunified Cypriot state, bi-communal Cypriotism will in its turn formulate new layers of exclusivity and inclusivity, positioning the existing constitutional and ethnic identities already existing on the island, as the hegemonic cultures, attempting to bridge their cultural differentiation through the focus on commonalities and the identification and production of a bi-communal unitary culture, a process that has already started taking

place. Unsurprisingly, bi-communal Cypriotism neither does, nor is it able to challenge the appropriation of Cyprus into Europe, so entrenched in the psyche of its inhabitants by Hellenic nationalism. Strictly speaking, bi-communal Cypriotism serves no radical alternative; it is confined within the hegemony of the Westernized subject. At the point of hegemony, it will reconstitute its Oriental, uncivilized, shadowy and socially hidden Others in the presence of the religious group member, the Romani citizen, the migrant worker, the half-Cypriot, the Turkish settler, the non-native citizen and the foreign refugee.

1. This essay was inspired by the reading of Frantz Fanon's *Black Skins, White Masks*. I will not be referencing Fanon, but his influence should be assumed throughout the text. Ngũgĩ wa Thiong'o's *Decolonizing the Mind* has also been proven most useful and inspiring, especially his examination of the relations between culture, language and colonialism. I've repeatedly used the pronoun "He" throughout the text as a reminder of the gendered nature of ethnic identities. A gender or intersectional approach in relation to the Cypriot identity is currently out of my personal abilities, and requires a careful examination of primary and secondary material that concern a neglected topic of analysis. Rather than presenting the text as gender-blind, I decided to use the pronoun "He" to emphasize the very nature of the gendered ethnic identities which I believe do exist; and socially reproduce themselves on the island. The emphasis on the Greek Cypriot as the Cypriot subject does not attempt to position him as some form of assumed universal subject of analysis. The essay focuses on the particularity of the Greek Cypriot precisely because any analysis of the subjectivity of the Turkish Cypriot subject, the Armenian Cypriot subject, the Maronite Cypriot subject (and so on), is again beyond my abilities at this point. Words such as "race" and "civilization" are used to clarify points concerning racialist and imperialist lines of thought.

2. Pollis, Adamantia (1973) *Intergroup Conflict and British Colonial*

Policy: The Case of Cyprus, *Comparative Politics*, (5) 4, pp. 589-590

3. Kardioğlu, Pinar (2010) *The Rise of Ethno-Nationalism in Cyprus Under the British Rule: 1878-1960*. Thesis (PhD), Middle East Technical University, pp. 89-90

4. One needs only to ironically consider here how Lefkosia/Lefkoşa has been described repeatedly as the last divided capital of Europe, when the city is obviously located geographically in the Middle East.

5. This is a Greek Cypriot derogatory term. It corresponds in many ways to the English derogatory use of the word peasant. Caesar Mavratsas has examined the term and its usage in some length in his work *The Society of Peasants (Η Κεινωμία των Χώρκων)*.

However, Mavratsas seems to have missed the importance of the term in regulating individual behavior in Cyprus, specifically in attaching negative status to the native Cypriot culture in relation to Western modernist conceptions of the cultured individual. The term can be argued to attach a stigma on its carrier, connected with his or her non-assimilation to some form of Westernized norm. Its power is derived not so much in the negativity of acting like a Horkatos or Horkati, but in the conscious and systematic attempt of the individual at avoiding being called one. In this sense it bears some characteristics with the use of the term British for the purpose of culture

assimilation, but in a negative, inverted fashion.

6. Thiong'o, Ngũgĩ wa (2005) *Decolonizing the Mind*. New York: James Currey, p. 16.

7. Goffman, Erving (1986) *Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity*. New York: Simon & Schuster, p. 5

8. Mavratsas, Caesar (1997) *The ideological contest between Greek-Cypriot nationalism and Cypriotism 1974-1995: politics, social memory and identity*, *Ethnic and Racial Studies*, (20) 4, p. 721.

9. Papadakis, Yiannis (2005) *Echoes From the Dead Zone: Across the Cyprus Divide*. New York: I.B.Tauris, p. 161.

10. That the Communist Party had expressed so called Cypro-centric positions is not denied. However, such perspectives continued to rest upon the long term goal of a proletarian revolution that would assimilate Cyprus with the socialist commonwealth of the Soviet Union. Shifts between positions of enosis and independence for the achievement of a People's Republic, are different positions on Marxist-Leninist revolutionary strategy; and rest neither on ethnic nationalist or Cypriotist lines.

11. Panayiotou Andreas (1992) *The Cypriot Identity is Born by the Historical Experiences of the Land (Η Κυπριακή Ταυτότητα είναι γέννημα των ιστορικών εμπειριών του τόπου)*. In: *Cypriot Consciousness: a Dialogue about an "experience without a name"* (Κυπριακή Συνείδηση: διάλογος για μια «εμπειρία χωρίς όνομα»).

Independent Cypro-centric Publications, Brochure.

Αγνοούμενοι: Το μεγάλο φιάσκο

Σούλα Χατζήκυριακου, δημοσιογράφος

Σχεδόν κάθε Κυριακή τα τελευταία χρόνια στα δελτία ειδήσεων, με τον ίδιο στερεότυπο λόγο, γίνεται η ανακοίνωση για την κηδεία ενός ακόμη ήρωα της τραγωδίας του '74. Ενός ακόμη ατόμου που η τύχη του αγνοούνταν για τέσσερις και πλέον δεκαετίες και ταυτοποιήθηκε με την μέθοδο του DNA. Ακούγοντας κάθε φορά τις μεγαλόσχημες διακηρύξεις από τους επισήμους και τις τυποποιημένες φράσεις για τον ηρωικό θάνατο του νέου τότε, που έτρεξε να υπερασπιστεί την προδομένη πατρίδα, δεν μπορεί ούτε να φανταστεί το δράμα που κρύβεται πίσω από την λέξη «αγνοούμενος» αλλά και την καπηλεία της όλης τραγωδίας. «Αγνοούμενοι», που τελικά ήταν πεσόντες, αλλά οι δικοί τους έμειναν τόσα χρόνια να περιμένουν μια επιστροφή που δεν ήρθε ποτέ. Πόσες ιστορίες ακούσαμε για πόρτες που έμεναν και τις νύκτες ξεκλειδωτες μήπως έρθει ο δικός τους άνθρωπος και βρει την είσοδο κλειστή. Ή για το πιάτο στο τραπέζι που έβαζε κάθε φορά η μάνα ή σύζυγος. Τελικά κανείς δεν επέστρεψε ζωντανός. Και μείναμε σήμερα να κάνουμε κηδείες με μικρά κασελάκια που περιέχουν λίγα οστά και τελικά βρέθηκε και ταυτοποιήθηκε μετά από τόσα χρόνια.

Στο μεταξύ χάθηκαν όχι μόνο οι ζωές όσων «αγνοούνταν» για τόσα χρόνια αλλά και οι ζωές των δικών τους ανθρώπων που έμειναν πίσω και ανέμεναν μάταια. Μια ζωή στο περίμενε, ενώ κάποιοι γνώριζαν, υπήρχαν μαρτυρίες, ότι οι «αγνοούμενοι» ήταν νεκροί.

Ο θάνατος κάθε ατόμου, είναι για όλους μια τραγική υπόθεση. Ο θάνατος, όμως, είναι μέρος της ζωής. Θα θάψεις το δικό σου άνθρωπο, θα πονέσεις και θα κλάψεις, αλλά θα έχεις ένα τάφο να πηγαίνεις, να ανάβεις ένα καντήλι. Και η ζωή προχωρά. Όταν όμως κάποιος είναι αγνοούμενος, δεν είναι ούτε νεκρός ούτε ζωντανός. Είναι μια μετέωρη κατάσταση που σε κρατά δέσμιο μέχρι να αποδεικτεί η αλήθεια. Και τα χρόνια περνούν και μαζί περνά και η δική σου ζωή. Για χρόνια βλέπαμε τις γυναίκες των αγνοουμένων στα μαύρα ντυμένες, με τις φωτογραφίες στο χέρι, να τις χρησιμοποιούν κόμματα, εκκλησία, οργανώσεις για να κερδίζουν εκείνοι εκλογές, να κτίζουν καριέρες, να καταγγέλλουν την αδιαλλαξία της Τουρκίας, να συνεχίζουν τον μακροχρόνιο και να εμποδίζουν οποιαδήποτε προσπάθεια για λύση του Κυπριακού. Να τις περιφέρουν οι άνθρωποι της εξουσίας σε Λονδίνο, σε Νέα Υόρκη, σε Βρυξέλλες,

να επικαλούνται τη σημασία που πρέπει να δοθεί στο ανθρωπιστικό αυτό θέμα και όμως καμιά ανθρωπιά δεν έδειξαν οι αρμόδιες υπηρεσίες και επιτροπές αγνοουμένων. Που κρατούσαν φακέλους ερμητικά κλειστούς, απόρρητους και για δημοσιογράφους αλλά και για συγγενείς. Όμως εκεί υπήρχαν στοιχεία για νεκρούς και ας χαρακτηρίζονταν αγνοούμενοι.

Στην αρχή ήταν ο αριθμοί. Πάνω από τρεις χιλιάδες ανακοινώθηκε ότι ήταν οι αγνοούμενοι του 74. Μετά έγιναν 2,200. Στη συνέχεια δηλώναμε για χρόνια 1619. Και τέλος ανακοινώσαμε επίσημα στις 10 Ιουλίου του 2000 ότι ο πραγματικός αριθμός είναι 1453. Ποια αξιοπιστία μπορούσαμε λοιπόν να έχουμε διεθνώς; Και έτσι από ένα δυνατό χαρτί στα χέρια μας, έγινε μέσον μικροπολιτικής που κατέληξε μπούμεραγκ.

Στο ντοκιμαντέρ του ΡΙΚ «Ο λόγος της Αντιγόνης» του 2011, για το οποίο έκανα την έρευνα και τη δημοσιογραφική επιμέλεια, παρουσίασα τρεις γυναίκες αγνοουμένων οι οποίες έσκαψαν με τα χέρια τους, με φτυάρια και άλλα εργαλεία για να βρουν τα οστά των συζύγων τους που έπεσαν μαχόμενοι στην περιοχή του Αγίου Παύλου και τάφηκαν στο στρατιωτικό κοιμητήριο Λακατάμειας. Η Αγγελική Κυπριανίδου εντόπισε τη σορό ένα μήνα μετά το θάνατο και μπόρεσε νωρίς να ξεκαθαρίσει την όλη υπόθεση. Ήταν από τις λίγες μάλιστα που έφτιαξε ξανά τη ζωή της, παντρεύτηκε και απόκτησε ένα ακόμη παιδί. Συνολικά μόλις το 1% των γυναικών αγνοουμένων δημιούργησαν νέα οικογένεια, γιατί υπήρχε πάντα η πιθανότητα ότι μπορεί να επιστρέψουν. Και τότε τι γίνεται;

Η Μαρούλα Σιάμιση και η Ανδρούλα Πάλμα έσκαψαν και αυτές στο ίδιο κοιμητήριο, δεν κατάφεραν όμως να βρουν τα οστά παρόλο που ήταν θαμμένοι εκεί οι άνθρωποί τους. Επίσημα πήραν τα λείψανα είκοσι πέντε χρόνια μετά, όταν πλέον άρχισαν οι ταυτοποιήσεις. Στη συνέχεια, η Ανδρούλα Πάλμα προσέφυγε στη δικαιοσύνη και δικαιώθηκε. Σε μια δίκη που κράτησε 14 χρόνια. Το πρωτόδικο δικαστήριο απεφάνθη ότι η συμπεριφορά που επέδειξε η Δημοκρατία απέναντι στους συγγενείς του «αγνοούμενου» Χαράλαμπος Πάλμα φέρει εγκληματικές παραλείψεις που αγγίζουν κυρίως την υψηλά ιστάμενη πολιτική και στρατιωτική ηγεσία. Ενδεικτική είναι η διαπίστωση του δικαστηρίου ότι «η όλη συμπεριφορά της Δημοκρατίας από το '74 ήταν το

λιγότερο ασεβής προς την οικογένεια». Στο πλαίσιο της δίκης κατέθεσε μεταξύ άλλων και ο μάρτυρας Λουκάς Λίγγης, ο οποίος πολέμησε στην ίδια περιοχή και είχε ο ίδιος καταγράψει τον Χ. Πάλμα ως νεκρό με ημερομηνία θανάτου τη 16η Αυγούστου. Δύο φορές έδωσε κατάθεση για το θέμα και σε στρατιωτικούς (1975) και στην αστυνομία (1990), ενώ επικοινωνήσε και με την Υπηρεσία Αγνοουμένων. Όμως ο φάκελος Πάλμα είχε χαρακτηριστεί άκρως απόρρητος και δεν δόθηκε καν στην οικογένειά του. Το Εφετείο, στο οποίο προσέφυγε η Δημοκρατία στη συνέχεια, έθεσε το κράτος και πάλι ενώπιον των ευθυνών του και επιβεβαίωσε την πρωτόδικη απόφαση ότι η οικογένεια υπέστη ψυχική ταλαιπωρία και οδύνη και αναγνώρισε το δράμα που έζησε για χρόνια.

Πρέπει να πούμε ότι δεκάδες πεσόντες στις μάχες του Αγ. Παύλου μεταφέρθηκαν χωρίς να περάσουν από το νεκροτομείο του Νοσοκομείου Λευκωσίας απευθείας στο κοιμητήριο Λακατάμειας όπου τάφηκαν. Κανένας δεν μπήκε στον κόπο να ψάξει στις τσέπες τους, να βρει τα στοιχεία τους, τα πορτοφόλια τους με φωτογραφίες, τις ταυτότητες, τα φύλλα πορείας. Έβαλαν στον κάθε τάφο ένα σταυρό με τη λέξη «Αγνωστος» και άφησαν τους δικούς τους στο σκοτάδι να περιμένουν. Αλλά, και αν ακόμη δεχτούμε ότι τις πρώτες μέρες ή και μήνες υπήρχε χάος- όλοι ζούσαμε πρωτόγνωρες καταστάσεις-, θα έπρεπε μετά από λίγα χρόνια να γίνει μια σοβαρή συστηματική εργασία. Αντί οι αρμόδιοι να ταξιδεύουν όπου δει για δήθεν διαφώτιση, θα έπρεπε για τον κάθε «αγνοούμενο» ξεχωριστά να γίνει νέα έρευνα, να ληφθούν και άλλες μαρτυρίες όπου χρειαζόταν, να διασταυρωθούν στοιχεία, να γίνουν εκταφές όσων ήταν θαμμένοι στις περιοχές υπό τον έλεγχο του κράτους ώστε να ξεκαθαρίσει η τύχη όσο το δυνατόν περισσότερων ατόμων. Και όχι να υπάρχουν κατάλογοι με τα ίδια ονόματα δύο και τρεις φορές για να μεγαλώνει ο αριθμός. Για να μην πούμε για οστά Ελλαδιτών πεσόντων που μετα-

φέρθηκαν στην Ελλάδα το 1981, αλλά μαζί στάληκαν και οστά Κυπρίων που ποτέ δεν γύρισαν. Ούτε για τη χρήση χημικών σε οστεοφυλάκιο που τελικά κατέστρεψε το DNA.

Το παιγνίδι με τον πόνο των συγγενών για σκοπούς προπαγάνδας ήταν αφελές, ανεύθυνο και εγκληματικό και από δυνατό χαρτί στα χέρια του κράτους κατέληξε σε φιάσκο. Αυτό που απέμεινε σήμερα είναι κάθε Κυριακή να βλέπουμε τα οστά «αγνοουμένων» να επιστρέφουν σε «κασιούες», να ακούμε τα παιδιά ή τα εγγόνια να μιλούν για ήρωες και να είναι η κηδεία, ευχόμαστε, βάλσαμο στις ψυχές των συγγενών που σήκωσαν όλο εκείνο το μαρτύριο περιμένοντας χωρίς να γνωρίζουν την αλήθεια. «Το μαχαίρι βγήκε», λέει η Αντρούλα Πάλμα στο «Λόγο της Αντιγόνης», «μα η πληγή έμεινε».

Πόσες θυσίες και πόσους ήρωες αντέχει μια προδομένη πατρίδα;

Φεβράρης 2016

εθνικισμός και “κυπριακό”

προβολές – κάθε πέμπτη στις 8μμ

- Ο λόγος της Αντιγόνης – Σούλα Χατζήκυριακου
- The third motherland – Κώστας Κωσταντίνου
- Çamur - Derviş Zaim
- Ακάμας – Πανίκος Χρυσάνθου

@Social Space
Kaymakkin

συζητήσεις

12/2 7μμ “η πορεία του ελληνικού εθνικισμού στην κύπρο απο τη δεκαετία του '50 ως το 1974”
-εισηγητής: Μιχάλης Μιχαήλ

-επίσκεψη στον Κορματζίτη τζαι συζήτηση “Το παρελθόν και το μέλλον της Μαρωνίτικης κοινότητας στην κύπρο” -εισηγήτρια: Μαρία Εμμανουήλ

Σημειώσεις για μια συζήτηση περί υποπολιτικής: η περίπτωση του στρατού και η αόρατη εμπειρία

Π.

Υποπολιτική και πολιτικά κινήματα

Ερευνώντας αγροτικές κοινωνίες στη νοτιοανατολική Ασία, ο ανθρωπολόγος James Scott επινόησε τον όρο υποπολιτική για να αναδείξει τους τρόπους με τους οποίους οι αγρότες αντιστέκονταν στην εξουσία και συγκεκριμένα στη σταδιακή επιβολή των όρων της ελεύθερης αγοράς έναντι της παραδοσιακής οικονομίας. Μεταγενέστερα, η έννοια εφαρμόστηκε και σε άλλους χωροχρόνους του πλανήτη μας. Βασική αρχή της θεωρίας του είναι η «παραφωνία», η οποία πολλές φορές παρατηρείται ανάμεσα σε αυτό που ονομάζει δημόσιο και ιδιωτικό σενάριο, εννοώντας με αυτό τα λόγια, τις πράξεις, τις κινήσεις, τις χειρονομίες κ.ο.κ των ανθρώπων αναλόγως με το πλαίσιο στο οποίο εκφράζονται. Ενώ στο δημόσιο σενάριο συνήθως παρατηρούμε τελετουργίες δοξασίας της εξουσίας, πράξεις και λόγια υπακοής, ευφημισμού και εμβατήρια, πίσω από κλειστές πόρτες και σε μέρη ασφαλή εκφράζεται από τ@ς από κάτω το ιδιωτικό σενάριο το οποίο μπορεί να αμφισβητεί την εξουσία και να συνομωτά εναντίον της. Έτσι, δημιουργείται μια ανεπίσημη (υπο)κουλτούρα αντίστασης που έχει τους δικούς της κώδικες επικοινωνίας, που αντιλαμβάνεται τις ανισότητες και τη διαφθορά της εξουσίας και, παρ' όλα αυτά, συνυπάρχει με την επίσημη ηγεμονική κουλτούρα της εξουσίας και, σε γενικές γραμμές, δεν βρίσκεται σε ανοικτή σύγκρουση μαζί της. Αυτή η ανεπίσημη κουλτούρα, εν τέλει, βρίσκει διέξοδο στη δημόσια σφαίρα είτε μέσω μιας εξέγερσης είτε, συχνότερα, σε αλλοιωμένη μορφή, φορώντας μάσκα και στολή μεταμφίεσης. Με ένα κώδικα που έχει διπλό νόημα. Ενώ παρουσιάζεται ως μια πράξη υποταγής στην εξουσία, στην πραγματικότητα είναι μια μορφή αντίστασης σε αυτή. Το πρόσωπο παίρνει τη μορφή της μάσκας και δύσκολα ξεχωρίζει κανείς τα δύο. Αυτές τις πράξεις διπλού νοήματος, ο Scott τις ονομάζει ως την υποπολιτική των υποδεέστερων κοινωνικών ομάδων.

Ένα από τα πιο ενδιαφέροντα σημεία σε αυτή τη θεωρία είναι η παρατήρηση ότι κάποιες φορές συμφέρει, για διαφορετικούς λόγους, και τις δύο πλευρές αυτή η «πλάνη» όπου τα πραγματικά νοήματα μασκαρεύονται. Οι κυρίαρχες ελίτ στήνουν την αφήγηση περί κοινωνικής ειρήνης εν απουσία κάποιας ανοικτής

σύγκρουσης μονοπωλώντας, σε μεγάλο βαθμό, τον δημόσιο λόγο· τα υποδεέστερα στρώματα βλέπουν καλύτερες δυνατότητες αμφισβήτησης της εξουσίας με αυτό τον «αόρατο» τρόπο παρά με μια ανοικτή σύγκρουση με αβέβαιο αποτέλεσμα. Λαμβάνοντας υπόψη αυτό, το φάσμα του πολιτικού και των πολιτικών πράξεων πλαταίνει και εμπεριέχονται σε αυτό στοιχεία της καθημερινής ζωής.

Ενώ διάφορες μαρξιστικές και άλλες επαναστατικές τάσεις τείνουν να αντιλαμβάνονται αυτές τις πρακτικές ως βαλβίδες αποσυμπίεσης της κοινωνικής έντασης, ελλείπει κάποιος «πραγματικά» επαναστατικής προοπτικής, ή ως επιβεβαίωση της ηγεμονίας, αυτή η θεωρία υπογραμμίζει την απειλή που προϋποθέτουν οι πρακτικές αυτές για την εξουσία. Η ύπαρξη αυτών των πρακτικών καταδεικνύει την ύπαρξη συγκεκριμένων πολιτικών (αντι)τάσεων μέσα στην κοινωνία και συγκεκριμένων κοινωνικών αιτημάτων. Επομένως, η μη εκπλήρωση ή η τιμωρία αυτών των μεταμφιεσμένων πρακτικών από πλευράς εξουσίας δημιουργεί τον κίνδυνο της ανοικτής αμφισβήτησης. Η δημιουργία χώρων, λόγων, στιγμών που ξεφεύγουν από τον άμεσο έλεγχο της εξουσίας, προκαλούν πράξεις αντίστασης, οι οποίες δεν λαμβάνουν χώρο κατ' ανάγκη κατά τη διάρκεια μιας γενικευμένης εξέγερσης, αλλά υποχρεώνουν τις ελίτ σε υποχωρήσεις. Σύμφωνα με τον Scott, η δύναμη της υποπολιτικής έγκειται στο γεγονός ότι μπορεί να επηρεάσει εν τέλει και τον επίσημο συσχετισμό δυνάμεων μέσα στην κοινωνία. Έτσι, η πολιτική σχέση εξουσίας μεταξύ των ελίτ και των από κάτω νοείται πέραν του δίπολου εξέγερση-υποταγή και του ελεγχόμενου δημόσιου σεναρίου προσφέροντας μας συγκεκριμένα εργαλεία με τα οποία μπορούμε να διερευνήσουμε τις προοπτικές κοινωνικής ρήξης.

Ένα άλλο ενδιαφέρον σημείο σε ό,τι αφορά τη ρήξη και την απελευθέρωση, είναι η ιδέα της Εξόδου. Παραδοσιακά, η επανάσταση νοείται ως η κατάληψη της εξουσίας μέσα από την οποία θα οικοδομηθεί ο νέος κόσμος και θα έλθει η κατάργησή της. Ακόμα και πολλές αναρχικές τάσεις, παραδοσιακά τουλάχιστον, πιστεύουν στην κατάργηση της εξουσίας μέσω μιας κατάληψης των Χειμερινών Ανακτόρων. Στη ιδέα της Εξόδου, η απελευθέρωση δεν έρχεται με τη σύγκρουση αλλά με

την απόδραση σε έναν άλλο κόσμο/μέρος. Επομένως, ο πολιτικός αγώνας σε αυτή την περίπτωση νοείται βάσει εντελώς διαφορετικών σκοπών και προοπτικών. Αυτή η ιδέα, την οποία συναντούμε σε διάφορα κινήματα σκλάβων, σχετίζεται με την υποπολιτική στο βαθμό που εξ ορισμού δεν καταλογίζεται στα μοντέρνα πολιτικά κινήματα αμφισβήτησης της εξουσίας και του καπιταλισμού.

Έξοδος χωρίς ρήξη; Αόρατο σιωπηλό κίνημα;

Πράξη διπλού νοήματος υπολογίζω ότι είναι η στιγμή που ο στρατιώτης της Ε.Φ. που αιτήθηκε ψυχιάτρου βρίσκεται μπροστά στο ιατροσυμβούλιο. Δεν νομίζω ότι οι στρατιωτικο-ιατρικοί αξιωματικοί να γελιούνται για τους σκοπούς του. Ούτε ο στρατιώτης πιστεύει ότι όντως χρήζει ιατρικής γνωμάτευσης και δη περίθαλψης. Ενώ ο στρατιώτης δέχεται την άσκηση της εξουσίας πάνω του, δηλαδή την υποβολή σε ψυχιατρικές διαδικασίες, την παθογενοποίηση της συμπεριφοράς και των επιθυμιών του όπως και τον πιθανό κοινωνικό στιγματισμό, η όλη διαδικασία εκλαμβάνει, ως δια μαγείας, ένα άλλο (κοινωνικό) νόημα. Ποια κοινωνική διαδικασία λαμβάνει χώρο ούτως ώστε ένα στίγμα τόσο διαδεδομένο όσο της ψυχιατρικής ασθένειας ad hoc να μην μπαίνει σε ισχύ; Το γεγονός ότι κάποιος δεν έκανε τη θητεία του γενικά φαίνεται ότι έπαψε να αποτελεί τόσο έντονο στίγμα. Παρόλο που ένα άτομο 15 ανήκει εξ ορισμού στην κατηγορία των «μη-κανονικών», φαίνεται ότι είναι μια κανονικοποιημένη κατάσταση την οποία η κοινωνία έχει δεκτεί. Φαίνεται ότι ο «φυγόστρατος» δεν φέρει το στίγμα της ψυχιατρικής διαταραχής. Και πλέον, το όλο θέμα βαπτίζεται από την εξουσία φυγοστρατία και όχι επιδημία κατάθλιψης ή αυτοκτονικών τάσεων της νεολαίας. Ενώ ξεκινήσαμε με την ιατροποίηση κάθε «απροσάρμοστης προσωπικότητας» από τις στρατιωτικές εξουσίες, καταλήγουμε στην επανα-πολιτικοποίηση του θέματος από την ίδια την εξουσία. Αυτό σε συνάρτηση με την τακτική της εξουσίας να εκφεύγει σε μοραλιστικούς αφορισμούς (φυγόπονος, ανεύθυνος, ψεύτης, δειλός, «τα κοπελλούθκια την σήμερα» κτλ.) προσπαθώντας να στιγματίσει εκ νέου αυτούς τους νέους, θεωρώ ότι είναι μια έμμεση παραδοχή του ότι αυτό το κίνημα αποτελεί όντως απειλή για την Ε.Φ.

Στη νότια πλευρά της γραμμής δεν έχουμε «σοβαρό» αντιμilitarιστικό κίνημα (αντιρρησίες συνείδησης, φυλακισμένους αρνητές, διαδηλώσεις αλληλεγγύης κτλ.) εκτός αν αλλάξουμε τα κριτήρια με τα οποία καθορίζουμε το τι είναι κίνημα. Ξέρουμε ότι το αίτημα για μείωση της στρατιωτικής θητείας το

διεκδικούν μεγάλα κομμάτια της κοινωνίας, ακόμα και τα μεγάλα κόμματα συμφωνούν στο ότι πρέπει να γίνει και το συμπεριλαμβάνουν στις προεκλογικές τους υποσχέσεις. Πολιτικοί αρχηγοί και βουλευτές φαίνεται ότι το παραδέχονται: για να μειωθεί η φυγοστρατία πρέπει να μειωθεί η θητεία. Πράγματι, όμως, πώς εκφράζει η κοινωνία αυτό το αίτημα; Πώς αναγνωρίζουμε ότι υπάρχει αυτό το αίτημα; Απ' όσο γνωρίζω δεν έχει γίνει ούτε μια διαδήλωση ή συγκέντρωση στο Προεδρικό ή όπουδήποτε αλλού για το ζήτημα. Χρησιμοποιώντας όμως τα εργαλεία που μας παρέχει ο Scott μπορούμε να διακρίνουμε μέσα στη νησιώτικη ζούγκλα του εθνικισμού-μilitarισμού μια παράλληλη απονομιμοποίηση της Ε.Φ: το ειρωνικό «μια ζωή τζιαι πόψε» για τους μόνιμους, το στοργικό «τα κοπελλούθκια του κόσμου που τα ταλαιωρούν» όσον αφορά τους στρατιώτες που θα αποτινάξουν τον τουρκικό ζυγό (sic), την κοινή αναγνώριση του θεσμού ως μέρους όπου «τρων τζιαι σπάζουν», την ευχή των μεγαλύτερων συγγενών «ως που να 'ρτει η σειρά σου εννά καταργηθεί», την άποψη ότι «ούλλα εξεκινήσαν που τότε που εδώκαν κλάδον ελαίας στους πραξικοπηματίες». Αποτελούν επομένως οι χιλιάδες απαλλαγές βάσει ψυχιατρικών παθήσεων μια πρακτική υπονόμησης του στρατού που εκφράζει αυτήν την υπόγεια δυσφορία για τον στρατό; Μπορεί η απλή φυγή από το στρατό χωρίς την ευθεία ρήξη μαζί του να νοηθεί ως πολιτικό κίνημα, στη βάση της Εξόδου παρά της κατάληψης της εξουσίας; Μπορεί να νοηθεί ως ένα κίνημα που, χωρίς να έχει κανενός είδους όργανα και αιτήματα, να έχει αληθινό αντίκτυπο στην πολιτική που ακολουθείται σε ό,τι αφορά τον στρατό;

Σε γενικές γραμμές όμως όταν συζητούμε το ζήτημα, πολλ@ σύντροφ@ παρατηρούν ότι αυτή η κατάσταση με τις απαλλαγές είναι μεν ένδειξη δυσφορίας, αλλά δεν έφτασε να πολιτικοποιηθεί/συλλογικοποιηθεί για να μπορέσει να αμφισβητήσει τον militarισμό. Είναι δηλαδή μια ατομική λύση για να μην κάνεις τον στρατό η οποία δεν προσβλέπει στο να αλλάξει την παρούσα κατάσταση. Έχω όμως την εντύπωση ότι σε αυτή τη ζούγκλα το να θέσει κάποιος την προσωπική του επιλογή πάνω από το εθνικό καθήκον δεν είναι λίγο πράγμα. Η μνημειώδης έκφραση «ούσσου να περάσουμε», την οποία θα μπορούσαμε να ταιριάξουμε γάντι σε αυτή την κατάσταση, είναι για πολλούς συνώνυμο της παθητικής στάσης, της αδιαφορίας του ατόμου για το ό,τι το περιβάλλει, της ανοχής –χωρίς αμφισβήτηση– μιας δεδομένης κατάστασης και του ατομικισμού. Είναι παραδοσιακά, για όσους έχουμε επαναστατικές βλέψεις, μια αντίληψη που βοηθά στη διατήρηση του στατους κβο και της ηγεμονίας από τη στιγμή που

ανοικτά προπαγανδίζει τη σιωπή και την αδράνεια. Έχοντας όμως υπόψη τα προλεγόμενα και υπό το πρίσμα της θεωρίας της υποπολιτικής, παίρνει άραγε ένα διαφορετικό νόημα; Κρύβουν αυτά τα λόγια μια τακτική πονηράδα; Μου φαίνεται ότι αυτή η στάση μπορεί να ερμηνευθεί και ως τέχνασμα, ένας τρόπος αποφυγής μιας μάχης που δεν σε συμφέρει να δώσεις. Ο Λόρενς της Αραβίας στα απομνημονεύματά του από το αντάρτικο των Αράβων εναντίον των Οθωμανών είχε μιλήσει για το πόσο σημαντικό ήταν να μη δώσεις στον εχθρό ποτέ την ευκαιρία να κερδίσει μια μάχη. Το κλειδί της επιτυχίας ήταν η συνεχής αποφυγή της σύγκρουσης.

Διευρύνοντας τον συνειρμό

Μεγαλώσαμε έχοντας ως επαναστατικά πρότυπα και ήρωες (και κάποιες λίγες ηρωίδες) καταστάσεις και ανθρώπους που σε πολύ μικρό βαθμό σχετίζονται με την καθημερινή μας εμπειρία. Αναφέρομαι συγκεκριμένα σε κινήματα με πρακτικές όπως απεργίες στους χώρους εργασίας, καταλήψεις στα εκπαιδευτικά ιδρύματα, συγκρουσιακές πορείες με φωτιές και οδοφράγματα, αντιφασιστικές περιπολίες, απεργίες πείνας κτλ., τα οποία έχουν για την πλειοψηφία μας μια προνομιούχα θέση στο ριζοσπαστικό φαντασιακό μας. Έχω την εντύπωση ότι πολλοί από εμάς είμαστε απογοητευμένοι που μας έτυχε και γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε σε μια τόσο συντηρητική-εθνικιστική-φασιστική-πατριαρχική κοινωνία όπου όλα αυτά, τα «πραγματικά» κινήματα, λάμπουν διά της απουσίας τους και επομένως τίποτα δεν κινείται. Όπως λάμπουν διά της απουσίας τους και οι ήρωες. Οι «κινηματικοί» τουλάχιστον. Δεν έχουμε Άρηδες, Κουφοντίνες, Αλέξηδες. Ούτε Άσιμους και Κατερίνες. Οπότε αναγκαστικά τους δανειζόμαστε από άλλες καθημερινότητες για να τους προσθέσουμε στο φαντασιακό μας. Δεν έχουν όλα αυτά ιδιαίτερη σχέση με την καθημερινότητα του Καϊμακλίου, του Μούτταλλου, της Αλόας ή της Δερύνειας. Σχετίζονται φυσικά με τις αποικιοκρατικές σχέσεις του παρελθόντος και του παρόντος. Δεν αναιρώ τη σημασία της διεθνιστικής αλληλεγγύης και σε καμία περίπτωση δεν επιχειρηματολογώ για κανενού είδους «καθαρότητα». Το είχαμε πει και παλιότερα ότι καθαρά πράγματα υπάρχουν μόνο σε βρόμικα μυαλά. Πιστεύω όμως ότι δεν έχουμε την πολυτέλεια να περιφρονούμε πράγματα και καταστάσεις που συμβαίνουν εδώ ως όχι-αρκετά-ριζοσπαστικά (στην καλύτερη) ή απολίτικα (στη χειρότερη). Και είναι νομίζω περιφρόνηση όταν λέμε, για παράδειγμα, ότι κάποιος διαλέγουν τον εύκολο δρόμο της απαλλαγής παρά τον αγωνιστικό ανήφορο

της αντίρρησης συνείδησης. Επειδή στην τελική έτσι συμβάλουμε και εμείς στην αποπολιτικοποίηση διαφόρων καταστάσεων, δράσεων και συμπεριφορών. Νιώθω ότι κάτι χρωστάμε στις εμπειρίες των ανθρώπων τούτου του τόπου, τόσο των τωρινών όσων και των περασμένων. Μας ζητούν νομίζω να τους πλησιάσουμε παραπάνω, να τους ακούσουμε με την ίδια ευαισθησία και προσοχή που ακούμε και τους άλλους και ας είναι απλά «περιθωριακοί χώρκατοι» σε σχέση με τους κύκλους στην Αθήνα, στην Ισταμπούλ και στο Βερολίνο. Να τους μιλήσουμε σε μια γλώσσα που καταλαβαίνουν. Τότε ίσως δούμε δυνατότητες και προσωπικότητες που λάμπουν μόνο μακριά από τους εκτυφλωτικούς προβολείς των μητροπόλεων.

[i] Scott, J. C. -Domination and the Arts of Resistance: Hidden Transcripts.

-Weapons of the Weak: Everyday Forms of Peasant Resistance.

[ii] Ένα από τα πιο ενδεικτικά παραδείγματα τα οποία παραθέτει, είναι η μαζική λιποταξία σκλάβων από τις γραμμές του στρατού της Συνομοσπονδίας και η ένταξη τους στον στρατό των Βόρειων και το σαμποταζ ή μοϊκοτάζ που πολλοί σκλάβοι εφάρμοζαν στους χώρους εργασίας στις νότιες πολιτείες. Αυτές οι υποπολιτικές μορφές αντίστασης έδωσαν στους Βόρειους ένα σημαντικό στρατιωτικό προβάδισμα.

[iii] Lawrence, T.E. Ανταρτοπόλεμος στην έρημο: Η εξέλιξη μιας εξέγερσης.

Μια φωνή από τον καταυλισμό της Κοφίνου

Πρωτοβουλία ενάντια στη φασιστική απειλή

Λίγες φορές έχουμε τη δυνατότητα να ακούσουμε φωνές από τους ίδιους τους πρόσφυγες που ξεβράζει η μεσογειακή θάλασσα αυτούς τους καιρούς. Δεν το επιτρέπει ο χρόνος, η αγωνία της επιβίωσης, ο φόβος για το επόμενο βήμα, η επιτακτικότητα της καθημερινότητας, το αύριο, το κρύο, η βροχή, το άγνωστο.

Παραθέτουμε πιο κάτω ένα σημείωμα ψυχής από ένα Παλαιστίνιο πρόσφυγα από τη Συρία που με άλλους 113 ανθρώπους σάλπαραν με άλλο ένα σκάφος θαλασσοπνίκτη για την Ελλάδα. Δεν τα κατάφεραν όμως και αφού διασώθηκαν, ευτυχώς χωρίς να χαθεί κανένας, βρέθηκαν στην Κοφίνου. Είναι μια από τις φωνές που υψώνονται πάνω από το Κέντρο 'υποδοχής' στην Κοφίνου, τα κρατητήρια της Μενόγειας και τα προσφυγικά αντίσκηνα στις βρετανικές βάσεις Δεκέλειας.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΨΑΧΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ

Ανάμεσα στους προσφυγικούς καταυλισμούς υπάρχει μια απόσταση που δεν μπορείς να τη δεις ούτε να τη μετρήσεις σε χιλιόμετρα. Είναι μια απόσταση που τη νοιώθεις, μια απόσταση της ψυχής.

Στον καταυλισμό του Γιαρμούκ της Συρίας όπου γεννηθήκαμε, μεγαλώσαμε και πήγαμε σχολείο, είχαμε μάθει όλους τους δρόμους του και τον παίρναμε πάντα μαζί μας, όπου κι αν πηγαίναμε μας ακολουθούσε σαν σκιά μας, και για μας αυτό είχε πολύ σημασία γιατί αντικαθιστούσε την πατρίδα μας την Παλαιστίνη, τον χαμένο παράδεισο.

Όταν αφήσαμε τον Γιαρμούκ εξαιτίας των βομβαρδισμών, πιστεύαμε ότι θα φεύγαμε για λίγο, αλλά πέρασε καιρός, και ο θάνατος υπήρχε παντού, όπου κι αν πηγαίναμε. Δεν ήταν μόνο ο πόνος της «Νάκμπα» [με την αραβική αυτή λέξη οι Παλαιστίνιοι αναφέρονται στον ξεριζωμό τους το 1948 από το 85% της πατρίδα τους που πλέον ονομάζεται Ισραήλ] που κουβαλούσαμε στην πλάτη μας και την ψυχή μας. Τα δικτατορικά καθεστώτα των αραβικών χωρών μάς αντιμετώπιζαν ρατσιστικά και με "παλαιστινοφοβία" και έγιναν οι Παλαιστίνιοι μια απλώςτρα για να απλώνουν πάνω τους όλα τα λάθη και όλα τα κακά. Κάθε Παλαιστίνιος που

έζησε τη Νάκμπα και δοκίμασε ξανά και ξανά, πολλές φορές την πίκρα της στους καταυλισμούς της Συρίας, του Λιβάνου, της Ιορδανίας ή του Ιράκ, δεν φανταζόταν ότι θα περνούσε τα ίδια πάνω στις βάρκες του θανάτου.

Ναι, υπάρχει απόσταση ανάμεσα στους καταυλισμούς. Για παράδειγμα ο καταυλισμός της Κοφίνου μόνο στο όνομα είναι καταυλισμός γιατί ο Παλαιστίνιος που ήρθε από τη Συρία ή το Λίβανο βρέθηκε σε κοντέινερ μικρά σαν κελιά φυλακής, με κρεβάτια κουκέτες σαν σε στρατιωτικούς θαλάμους, όμοιο με χώρο εγκλωβισμού άγριου αλόγου για να το τιθασεύσουν.

Η άγρια θαλασσοταραχή μάς ανάγκασε να ζητήσουμε βοήθεια, όμως αυτή η βοήθεια που μάς δόθηκε, μας έκανε και δούλους από τη πρώτη στιγμή. Όταν έδωσα μια λίστα με τις ανάγκες των ανθρώπων στον υπεύθυνο στην Κοφίνου, μου είπε: «Πρέπει να μας ευχαριστείτε γιατί σας σώσαμε και όχι να έχετε και αιτήματα». Λες και τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι διεθνείς συμφωνίες για τα δικαιώματα των προσφύγων είχαν εξανημισθεί στον αέρα. Το φαγητό παραμένει το ίδιο κάθε μέρα παρόλο που δεν είναι καθαρό και είναι κακής ποιότητας.

Η ιατρική περίθαλψη είναι δύσκολη και αδύνατη πολλές φορές εξαιτίας της διαδικασίας που σε αναγκάζει να τη ζητάς ξανά και ξανά αλλά και με το βασικό πρόβλημα επικοινωνίας λόγω γλώσσας. Το χειρότερο από όλα είναι ότι δεν υπάρχουν καθαρές οδηγίες και εξηγήσεις που αφορούν την αίτηση ασύλου.

Όλοι οι πρόσφυγες είναι βυθισμένοι σε βαθιά απογοήτευση γιατί ριψοκινδυνέψαμε πολύ και βάλαμε σε κίνδυνο και τις ζωές μας ακόμη για να φτάσουμε εδώ, ελπίζοντας στη δυνατότητα μιας καινούργιας ζωής. Εδώ όμως μας περίμενε μια νέα απογοήτευση και όχι η ελπίδα για μια καλλίτερη ζωή.

Είμαστε 114 πρόσφυγες, από τους οποίους 29 παιδιά και 17 γυναίκες. Αυτοί που ζήτησαν τα δακτυλικά μας αποτυπώματα δεν μας βλέπουν σαν ανθρώπους και δεν καταλαβαίνουν ότι μερικοί από εμάς ξέρουν πολύ καλά τα ανθρώπινα δικαιώματα των προσφύγων. Μερικοί από μας είναι δάσκαλοι, φοιτητές, δικηγόροι κλπ. Οι ανάγκες μας δεν είναι απλά φαγητό και ασφάλεια.

Οι υπεύθυνοι του καταυλισμού της Κοφίνου δεν λαμβάνουν υπόψη τους τα δικαιώματα των προσφύγων. Θέλω να αναφέρω ένα παράδειγμα:

Ένα παιδί υπέφερε πολύ από πονόδοντο. Για μια βδομάδα δεν μπορούσε να κοιμηθεί. Παρά τις εκκλήσεις του πατέρα του, δεν του πρόσφεραν καμιά βοήθεια. Στο τέλος, αναγκάστηκε ο πατέρας να πάρει το παιδί του σε ιδιώτη οδοντογιάτρο.

Δεν ζητούμε τίποτα παραπάνω από τη δυνατότητα να ζήσουμε με αξιοπρέπεια.

Νομίζετε είναι πολύ αυτό;

Αναδημοσίευση από την ενημερωτική κολλεκτίβα 35-33

<http://www.35-33.com/el/mia-foni-apo-ton-katavlisimo-tis-kofinou/>

11 Νιόβρη 2015 Για την παρέμβαση ενάντια στη στρατηγική θαλάσσιας ασφάλειας της Ευρώπης-Φρούριο

Σε μια εποχή που αυξάνονται τα κύματα προσφύγων και μεταναστών/ριών, λόγω των νέο-αποικιοκρατικών πολιτικών και ανελέητων βομβαρδισμών της Δύσης, των αυταρχικών και ολοκληρωτικών καθεστώτων, του θρησκευτικού φονταμενταλισμού και της φρικιαστικής τρομοκρατίας, της ακραίας φτώχειας και της στυγνής εκμετάλλευσης, της κλιματικής αλλαγής, της υπαρξιακής κρίσης και της περιβαλλοντικής καταστροφής, δεν μπορούμε να μένουμε αμέτοχοι.

Καθημερινά, βλέπουμε κύματα συνανθρώπων μας (κυρίως από τη Μέση Ανατολή, την Αφρική και την Ασία) να παλεύουν για να περάσουν τα σύνορα και να εισέλθουν στην Ευρώπη, προς αναζήτηση ενός ασφαλέστερου και καλύτερου μέλλοντος. Οι άνθρωποι αυτοί δίνουν κυριολεκτικά έναν αγώνα επιβίωσης, έχοντας ως μόνη προσδοκία να ζήσουν με ειρήνη και αξιοπρέπεια. Ωστόσο, αρκετοί από αυτούς τους ανθρώπους πνίγονται στη θάλασσα της Μεσογείου ή χάνονται σε κάποιο άλλο σημείο της διαδρομής, ενώ άλλοι επαναπροωθούνται απάνθρωπα πίσω στις χώρες τους, σε συνθήκες καταπίεσης, δίωξης ή/και πολέμου. Όσοι πάλι καταφέρουν να περάσουν τα τείχη της Ευρώπης Φρούριο, έρχονται αντιμέτωποι με την ανισότητα και τον αποκλεισμό, τις θεσμικές διακρίσεις, τη ξενοφοβία και τον ρατσισμό, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης (είτε πρόκειται για κέντρα κράτησης, είτε καταυλισμούς υποδοχής), τη ρατσιστική βία και τις φασιστικές επιθέσεις, τη φυλετική/εθνοτική στοχοποίηση και την αστυνομική καταπίεση, την αυθαιρεσία της εξουσίας ή ακόμη και τη στυγνή εργασιακή εκμετάλλευση/εμπορία ανθρώπων (στην Κύπρο, κυρίως στη γεωργοκτηνοτροφία, την οικιακή εργασία, τον

οικοδομικό τομέα και τη βιομηχανία του σεξ).

Ενώσω μαίνεται ο πόλεμος στη Συρία και κλιμακώνεται η μεγαλύτερη προσφυγική κρίση μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ενώ αντικρύζουμε τα μεγαλύτερα κύματα μετανάστευσης στην ανθρώπινη ιστορία, ο υποκριτικός «ανθρωπισμός» της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και των ηγετών της φθάνει μέχρι τις «ανάγκες» της διασφάλισης της κρατικής/διακρατικής κυριαρχίας και της ενίσχυσης της φύλαξης των συνόρων, της αύξησης του στρατού και της ενδυνάμωσης της Frontex (μιας πανευρωπαϊκής αστυνομίας ενάντια στην ούτω καλούμενη «λαθρομετανάστευση»), της δημιουργίας κέντρων κράτησης και της εντατικοποίησης των μηχανισμών – διαδικασιών απελάσεων.

Την ίδια στιγμή, τα κράτη-μέλη της ΕΕ διατείνονται ότι «δεν έχουν τη δυνατότητα βελτίωσης των συνθηκών υποδοχής, διαβίωσης, εργασίας και ένταξης των προσφύγων και μεταναστών/ριών». Έτσι, «δαιμονοποιούνται» οι «ξέν@», οι «άλλ@», οι «διαφορετικ@», οι άνιερές και αβίωτες ζωές. Έτσι, δημιουργείται ένα σκληρό αντί-μεταναστευτικό κλίμα και εντείνονται οι θεσμικές διακρίσεις και ο θεσμικός ρατσισμός. Έτσι, συντηρείται ο προνοιακός σοβινισμός του «κοινωνικού κράτους» (δηλαδή η παρεμπόδιση της πρόσβασης των προσφύγων και μεταναστών/ριών σε θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και βασικά κοινωνικά αγαθά, όπως η νομική αρωγή, η υγεία, η εκπαίδευση, η στέγαση, η εργασία κτλ), ειδικά σε συνθήκες καπιταλιστικής κρίσης και μνημονιακών συμβάσεων. Και τελικά, έτσι ενισχύεται η ακροδεξιά και ο νέο-φασισμός/ναζισμός.

Η συνδιοργάνωση αυτές τις μέρες από το Υπουργείο Άμυνας της Κυπριακής Δημοκρατίας και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας (European Defence Agency – EDA) ενός συνεδρίου για τη Θαλάσσια Ασφάλεια αποτελεί για εμάς ένα προκλητικό πεδίο δράσης.

Το συνέδριο αφορά την Στρατηγική Θαλάσσιας Ασφάλειας της ΕΕ (European Union Maritime Security Strategy) και επικεντρώνεται στην ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ των μηχανισμών του πολεμικού ναυτικού και του λιμενικού σώματος, την αυστηρότερη φύλαξη των θαλάσσιων συνόρων (κυρίως όσον αφορά την επιτήρηση της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, των θαλάσσιων γραμμών επικοινωνίας και υποδομών ενέργειας των κρατών-μελών της ΕΕ, αλλά και των διαδρόμων διέλευσης και εισόδου προσφύγων και μεταναστών/ριών στην Ευρώπη Φρούριο), στην ενίσχυση του ρόλου της Frontex και συνεπακόλουθα στην αύξηση των στρατιωτικών δαπανών και των εξοπλιστικών προγραμμάτων της Εθνικής Φρουράς και του Λιμενικού Σώματος.

Στην περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, αυτές οι στρατηγικές επιδιώξεις συνδέονται άμεσα με την απόφαση της κυβέρνησης Αναστασιάδη για αγορά πολεμικών φρεγάτων/πυραυλακάτων και υπερσύγχρονων σκαφών ανοικτής θαλάσσης, από το Ισραήλ ή/και κάποιο άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πιθανότατα τη Γαλλία ή την Ελλάδα.

Μπροστά λοιπόν στην ανθρώπινη τραγωδία που εκτυλίσσεται στη θάλασσα γύρω μας και στα παράλια της Μεσογείου, αποφασίσαμε να παρέμβουμε σε αυτό το “cocktail party”, που διοργανώνεται σε επίπεδο «υψηλόβαθμων πολιτικών, διπλωματικών και στρατιωτικών αξιωματούχων». Όπως και άλλες πρωτοβουλίες σε άλλες χώρες της Ευρώπης, θεωρούμε

ότι είναι ζήτημα της κοινωνίας και των κινημάτων να δώσουν ένα τέλος στον εφιάλτη των αιματοβαμμένων συνόρων [1]. Μπροστά από τις αβίωτες ζωές των προσφύγων και των μεταναστών/ριών, τα βυθισμένα σαπιοκάραβα στον πάτο της Μεσογείου, τους μαζικούς θανάτους στο Αιγαίο και στην Lampedusa, τις διώξεις / κρατήσεις και τις απελάσεις / επαναπροωθήσεις από τους κατασταλτικούς μηχανισμούς των κρατών-μελών και της ΕΕ, θεωρούμε ότι η κοινωνία και τα κινήματα όχι μόνο δεν μπορούν να μένουν σιωπηλά (ειδικά σε τέτοιου υψηλού επιπέδου “cocktail parties” και “international conferences”), αλλά πρέπει να επιδεικνύουν έμπρακτα την αλληλεγγύη τους προς τους πρόσφυγες και μετανάστες/ριες, καθώς επίσης και την αντίθεση τους προς τα σχέδια των τοπικών και διεθνών ελίτ.

Γι’ αυτόν ακριβώς το λόγο βρεθήκαμε σήμερα έξω από το ξενοδοχείο Hilton στην Λευκωσία, ενάντια στις «στρατηγικές επιδιώξεις θαλάσσιας ασφάλειας» της Ευρώπης Φρούριο, ενάντια στις θεσμικές διακρίσεις και το θεσμικό ρατσισμό, ενάντια στις επαναπροωθήσεις, τις διώξεις και τις δολοφονίες προσφύγων και μεταναστών/ριών.

1. Για παράδειγμα, το Συντονιστικό Ενάντια στον Φράκτη του Έβρου: <http://syntonevro.blogspot.com.cy/>

Συσπείρωση Ατάκτων

21-22 Νιόβρη, 2015 Φεστιβάλ Φύλα και Εξουσία, vol. 3

Το φεστιβάλ Φύλα τζαι Εξουσία οργανώνεται για τρίτη συνεχή χρονιά που την Συσπείρωση Ατάκτων, μιαν αναρχική, αντί-εξουσιαστική ομάδα που εν ενάντια σε κάθε μορφής καταπίεση τζαι η οποία εδρεύει στην Λευκωσία. Σκοπός μας ένει να συζητήσουμε τζαι θεωρητικά να επεκταθούμε πάνω στους μυριάδες τρόπους με τους οποίους τα φύλα, στις διασταυρώσεις τους με πολλαπλές κοινωνικό-πολιτικές τζαι πολιτισμικές κατηγορίες, αλληλεπιδρούν τζαι αυθαίρετα (ανα)παράγουν συστημικές ανισότητες σε σχέση με την εξουσία. Το φεστιβάλ Φύλα τζαι Εξουσία ούτε ουσιοκρατοποιεί ούτε φυσικοποιεί ταυτότητες ή βιώματα, αλλά επιδιώκει να σηματοδοτήσει, να κατανοήσει τζαι να αποδομήσει διάφορες κοινωνικές συστημικές εξουσιαστικές σχέσεις, προκειμένου να τους αντισταθεί. Άλλωστε, δαμέ έγκειται τζαι η πολιτική του σημασία. Η ευθύνη, η πλαισιοθέτηση τζαι η αυτοαναφορικότητα εν πολλά σημαντικά στοιχεία της προσέγγισης του φεστιβάλ που επιδιώκει να αποκανονικοποιήσει τζαι να απονομιμοποιήσει εξουσιαστικές διαφορές τζαι κατηγορίες μέσα που διαδραστικά εργαστήρια, ενδιαφέρουσες συζητήσεις, ευφάνταστες παραστάσεις τζαι πολιτικά πάρτυ. Κοπιάστε!

31 Δεκέβρη 2015 Φωνές από την Μενόγεια

Την παραμονή της πρωτοχρονιάς πήγαμε στο κέντρο κράτησης στη Μενόγεια ως ένδειξη αλληλεγγύης στ@ κρατούμεν@ τζαι ως διαμαρτυρία στην ύπαρξη τούντου χώρου μέσα στον οποίο γίνεται μια συνεχείς καταπάτηση των δικαιωμάτων των συνανθρώπων μας.

3 Γενάρη 2016 Φεστιβάλ γειτονιάς στο Καϊμακλί: Που τη μικρή στη μεγάλη μας γειτονιά

Την Κυριακή, 3 του Γενάρη, στη γειτονιά του παλιού Καϊμακλιού, γείτονες τζαι γειτόνισσες ανοίουμεν τα σπίθκια μας, την ώρα που χιλιάδες «γειτόνων» μας αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τα δικά τους, τζαι φιλοξενούμεν μια γιορτή που ενώ ξεκινά έχοντας ως σημείο αναφοράς τη μικρή γειτονιά του Καϊμακλιού, στην τελική μεγαλώνει, ανοίεται τζαι διευρύνεται αγκαλιάζοντας ανθρώπους τζαι συλλογικότητες πέραν των (δημοτικών) της ορίων, παίζοντας με τις ίδιες τούτες έννοιες: του χώρου, των συνόρων, των μεταιχμίων. Σε τούτη τη γιορτή πρώτιστο ρόλο τζαι λόγο έχουν η πολυφωνία, η δημιουργία, η συνεργασία, η ανοιχτότητα τζαι η ορατότητα, καθώς εν έννοιες που συνεπάγονται σχέσεις αμοιβαιότητας μεταξύ ούλλων όσων εν να βοηθήσουν στο στήσιμο της γιορτής αλλά τζαι εν να συμμετάσχουν σε τούτη.

Η γιορτή θα ξεκινήσει που τις 10:30 το πρωί, όπου διάφορα εργαστήρια θα φιλοξενοούνται στον κοινωνικό χώρο Καυμακκιν τζαι στο καφενεϊόν «Ο Πλάτανος». Τα εργαστήρια τούτα απευθύνονται τόσο σε ενήλικες όσο τζαι σε παιδιά τζαι εφήβους, αφού εν κατά βάση συμμετοχικά τζαι διαδραστικά. Κατά τις 1:30 το μεσημέρι, μετακινούμαστε προς την πλατεία της Αγίας Βαρβάρας όπου εν να υπάρχει συριακό φαϊ, μεταξύ άλλων πιάτων (οτιδήποτε θέλετε να ετοιμάσετε για να το μοιραστούμε, εν ευπρόσδεχτο) τζαι ζωντανή ρεμπέτικη μουσική ως αργά το απόγευμα.

4 Γενάρη 2016

Τα Κοινά: εμπόδια τζαι προοπτικές. Η εμπειρία του Μανώλη τζαι της Φανερωμένης

Συζητούμε για τον Μανώλη τζαι την Φανερωμένη, ως ένα ανοικτό δίκτυο ατόμων, ομάδων, εγχειρημάτων, ιδεών τζαι για το πως ένας δημόσιος χώρος μπορεί να υπάρχει ως η αγαπητή μας πλατεία - γειτονιά - σπίτι, ως μία κοινότητα βασικά τζαι μια ανοικτή πλατφόρμα συναναστροφής. Δηλαδή, ως ένα εγγενώς πολιτικό πεδίο, το οποίο βρίσκεται στην σφαίρα αυτών που θα αποκαλούσαμε 'Κοινών'.

Μέσα που πρόσφατες συζητήσεις σε θεωρητικό τζαι πρακτικό επίπεδο τα κοινά έχουν νοηματοδοθεί όχι ως απλά ένας χώρος ή ένα αγαθό. Τα Κοινά έχουν γίνει αντιληπτά ως χώροι και αγαθά, τα οποία δημιουργήθηκαν συλλογικά και διατηρούνται διαγενεαλογικά. Επιπλέον, μέσα απο εμπειρίες και σε άλλα τοπικά πλαίσια, τα κοινά έχουν γίνει αντιληπτά και συζητιούνται ως κοινωνικοί δεσμοί, οι οποίοι δημιουργούνται μεταξύ διαφόρων κοινοτήτων τζαι ομάδων, υπερβαίνοντας τις στενές έννοιες του χώρου τζαι του χρόνου, των συνόρων τζαι των γενιών. Τα κοινά παράγονται τζαι αναπαράγονται μέσα που την ανθρώπινη βούληση τζαι την κοινωνική οργάνωση, διασυνδέοντας τη γεωγραφική μορφή τζαι την ιστορική στιγμή, το φυσικό περιβάλλον τζαι το αστικό τοπίο, τις συμβολικές ερμηνείες τζαι τις κοινωνικές συνήθειες. Πάνω απ' όλα, όμως, τα κοινά έχουν ταυτόχρονα βιωθεί τζαι νοηθεί ως ουτοπίες, οι οποίες μας βοηθούν να αντιληφθούμε ότι υπάρχουν τζαι άλλοι δρόμοι πέραν του κράτους τζαι της αγοράς, της εξουσίας τζαι της υπεραξίας. Ως δρόμοι που μας μαθαίνουν να περπατούμε τζαι ως ουτοπίες που μας μαθαίνουν να φανταζόμαστε.

Ταυτόχρονα αντιλαμβανόμαστε πως η εμπειρία εν πάντα πολυδιάστατη τζαι σίγουρα η θεωρητική σκοπιά εν ιμπόρει να την αντικαταστήσει/εκφράσει σε απολυτο βαθμο. Γι'αυτό θεωρούμε σημαντικό να την προσγειώσουμε με τες δικές μας εμπειρίες. Σε τούτο το μέρος, την πλατεία του Μανώλη

τζαι τα σκαλιά της Φανερωμένης, διαμέσου αυτής της ιδέας τζαι μ' αυτήν την προοπτική, εβρεθήκαμε, ονειρευόμαστε, οργανωθήκαμε τζαι νεκατωνούμαστε. Για τούτον τον λόγο θεωρούμε χρήσιμο να ανοίξουμε μέσα από τούτη τη συνάντηση ένα πρώτο κεφάλαιο σε μια συζήτηση που να βάλλει κάτω τις εμπειρίες τζαι τους προβληματισμούς ούλλων μας, με προοπτική τη διεύρυνση των Κοινών, του φαντασιακού μας τζαι της ουτοπίας μας, την ελεύθερη κοινωνικοποίηση τζαι τη δημιουργία ρηγμάτων στο υπάρχον τζαι στο εφικτό.

Πώς βιώσαμε το Μανώλη τζαι τη Φανερωμένη; Τι μας πρόσφερε αυτη η εμπειρία τζαι τι θέλουμε να αναπαράγουμε μέσα από αυτήν; Πώς μπορούμε να την εμπλουτίσουμε τζαι να την συντηρήσουμε; Πώς συνδιαχειριζόμαστε τα κοινά, ενάντια στην οικειοποίηση / αποξένωση, την ιδιωτικοποίηση τζαι την εμπορευματοποίηση, τζαι κυρίως πως αντιστεκόμαστε στο gentrification; Πώς δημιουργούμε νέες "νησίδες δυνατοτήτων" τζαι "αχτίδες φωτός" στην πόλη μέσα που τον συνεχή κοινωνικό πειραματισμό; Πώς διασφαλίζουμε τη συμμετοχικότητα και αντιπαλεύουμε τον αποκλεισμό; Τι σημαίνει για τον/την καθένα/καθεμιά μας το Δικαίωμα στη Πόλη;

αντιφά lefkosa τζαι συσπείρωση ατάκτων

29 Γενάρη 2016

Το ημερολόγιο ενός τρελού

Από το ομόνυμο βιβλίο του Gogol Nikolai
με τον Μάριο Ιωάννου
σκηνοθεσία Σπύρος Χαραλάμπους
μουσική Γιώργος Χριστοδουλίδης
κοστούμια Sosse Eskedjian Νικολαΐδη

"Ένας ηθοποιός, μια βαλίτσα, ένα φως, λίγο μουσική και η παρουσία σας αρκούν...: Μάριος Ιωάννου

Από το βιβλίο:

"Είπαν πως έρχεται ο διευθυντής. Πολλοί απ' τους υπαλλήλους έτρεξαν ποιος να πρωτοπεράσει για να μοστράρουν ο καθένας στα μούτρα του, αλλ' εγώ ούτε που σάλεψα. Όταν περνούσε απ' το τμήμα μας, όλοι ανασκουμπώθηκαν. Εγώ ωστόσο έμεινα όπως ήμουν! Τι διευθυντής; Εγώ να σηκωθώ μπροστά του; Ποτέ! Τι

διευθυντής είναι; Είναι τάπα κι όχι διευθυντής. Τάπα συνηθισμένη, απλή τάπα, τίποτα περισσότερο, τάπα που στομπώνουν τις μπουκάλες. Το πιο διασκεδαστικό για μένα ήταν όταν έβαλαν μπρος μου έγγραφα να υπογράψω. Οι κύριοι νόμιζαν ότι θα γράψω στην άκρη του χαρτιού "γραφεύς τάδε". Αμ! δε σφάξανε! Στο κύριο μέρος του εγγράφου, που βάζει την τζίφρα του ο διευθυντής, τράβηξα ένα: "Φερδινάνδος ο Α'". Άξιζε να βλέπει κανείς τη νεκρική σιωπή που επικράτησε. Αλλά εγώ μόνον έκανα νεύμα με το χέρι, λέγοντας: "Δεν θέλω εκδηλώσεις υποταγής" και έφυγα."

στις 29/1 στο Κοινωνικό Χώρο Καιμάκκιν
στο πλαίσιο του αφιερώματος στην
Αντιψυχιατρική

Φλεβάρης 2016

Ενάντια στου Ακάμα τη λεηλασία, αγώνας για τη γη τζιαι την ελευθερία

Η διαφύλαξη της Χερσονήσου του Ακάμα από το κεφάλαιο τζιαι την ανάπτυξη του αποτέλεσε τζιαι συνεχίζει να αποτελεί μία από τις σημαντικότερες μάχες του οικολογικού τζιαι κοινωνικού κινήματος στην Κύπρο τα τελευταία 30 χρόνια. Η υπαρπαγή γης τζιαι η αναπτυξιακή λεηλασία του Ακάμα συνιστά για εμάς το επιστέγασμα μιας ευρύτερης προσπάθειας οικειοποίησης, ιδιωτικοποίησης τζιαι εμπορευματοποίησης των φυσικών πόρων και των κοινών αγαθών, η οποία αποσκοπεί στην αποδιάρθρωση του ιστού που δένει τους ανθρώπους τζιαι την κοινωνία με την άγρια φύση τζιαι το φυσικό περιβάλλον στο νησί.

Προφανώς, τέτοιες προσπάθειες δεν αποτελούν κάποιο ιδιαίτερο τζιαι αποκλειστικό γνώρισμα της κυπριακής οικονομικής τζιαι πολιτικής ελίτ. Αντίθετα, αυτές υπήρξαν οι μέθοδοι οικειοποίησης των ζώων μας, τόσο διαχρονικά/διαγενεαλογικά, όσο τζιαι γεωγραφικά/διασυνοριακά. Η υπαρπαγή των κοινών δεν αποτελεί λοιπόν κάποια καινούργια πρακτική της

εξουσίας, ούτε τζιαι είναι κάτι που παρατηρείται μόνο στην Κύπρο. Υπήρξε διαχρονικά τζιαι διαχωρικά μία κομβική διαδικασία, μέσω της οποίας τα κοινά – είτε μιλάμε για τα φυσικά κοινά (όπως τα βουνά, τα δάση, τα φαράγγια, οι παραλίες, η ακτογραμμή τζιαι η θάλασσα), είτε μιλάμε για τα κοινωνικό-πολιτιστικά κοινά (όπως η γνώση, οι αρχαιολογικοί τζιαι οι δημόσιοι χώροι), καθώς επίσης τζιαι τις κοινωνικό-οικονομικές πρακτικές τζιαι δομές (όπως η γεωργία, η κτηνοτροφία, η αλιεία τζιαι ο τουρισμός) – συγκεντρώνονταν στα χέρια των λίγων. Ήταν τζιαι είναι ακόμα μία από τις βασικές συνιστώσες των διαδικασιών πρωταρχικής συσσώρευσης του καπιταλιστικού συστήματος, άμεσα συναρτημένη με θεμελιώδη ερωτήματα για τη σχέση της φύσης με τον άνθρωπο, αλλά τζιαι για το χαρακτήρα των κοινωνικών τζιαι παραγωγικών σχέσεων. Η ιστορία των κοινών είναι μια ιστορία που διασχίζει την ιστορία της ανθρωπότητας, ενώνοντας λαούς, γεωγραφικά τζιαι χρονικά.

Σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν εντάσσεται τζιαι η ιστορία της συρρίκνωσης τζιαι του κατατεμαχισμού της συγκεκριμένης περιοχής τα τελευταία 30 χρόνια. Ενώ οι τοπικές κοινότητες, οι οποίες είναι μέρος του αμαλγάματος των οικολογικών τζιαι κοινωνικών αγαθών τζιαι κοινών της χερσονήσου του Ακάμα τζιαι του οροπεδίου της Λαόνας, περιμένουν εδώ και τρεις δεκαετίες για το τι μέλλει γενέσθαι, μεγαλοϊδιοκτές γης, πολιτικοί αξιωματούχοι τζιαι τοπικοί άρχοντες προσπαθούν να διαιρέσουν την κοινωνία για να προωθήσουν τα σχέδια τους. Έτσι, επιχειρείται η μετατροπή της χερσονήσου του Ακάμα (η οποία μαζί με την χερσόνησο της Καρπασίας αποτελούν τα τελευταία ανέπαφα

οικοσυστήματα του νησιού) σε άλλο ένα πεδίο αναπτύξεων, με γήπεδα γκολφ, πολυτελείς επαύλεις, πολυώροφα ξενοδοχεία τζιαι ιδιωτικές μαρίνες, μετατρέποντας την άγρια φύση που θα απομείνει από την αναπτυξιακή λεηλασία σε προάυλιο των μεγαλεπήβολων σχεδιασμών τους προσιτό μόνο στους λίγους και εκλεκτούς τζιαι τις τοπικές κοινότητες σε γραφικές ατρακτιόνες των επενδυτικών τους σχεδίων.

Η ιστορία του Ακάμα χαρακτηρίζεται από τη διαρκή προσπάθεια των πολιτικών τζιαι οικονομικών ελίτ να στρέψουν τις τοπικές κοινότητες εναντίον των κοινωνικών κινημάτων. Τα τελευταία 30 χρόνια, ακτιβιστές τζιαι ακτιβίστριες έχουν στοχοποιηθεί τζιαι κατηγορηθεί από μεγαλοεπιχειρηματίες τζιαι τα τσιράκια τους (όπως ο Φωτιάδης τζιαι ο Χατζημηνάς) ως "πράκτορες των Εγγλέζων που εξυπηρετούν τα στρατιωτικά σχέδια τζιαι τα πολιτικά συμφέροντα τους για να ξαναμετατρέψουν την περιοχή σε πεδίο ασκήσεων", αλλά τζιαι από θρησκευτικούς τζιαι πολιτικούς ταγούς (όπως ο Αρχιεπίσκοπος τζιαι ο Πιττοκοπίτης) ως "ανώμαλοι, ναρκομανείς τζιαι παλιογυναίκες που θέλουν να κάμνουν χρήση ναρκωτικών τζιαι όργια σε απόμακρες τζιαι απομονωμένες περιοχές".

Η χερσόνησος του Ακάμα, το οροπέδιο της

Λαόνας τζιαι η παραλία της Λίμνης ανήκουν σε όλες τζιαι όλους μας: σ' εμάς τζιαι σ' εσάς, στους αοράτους τζιαι στις σχοιινίες, στις τερατσιές τζιαι στις αγριελιές, στις χελώνες τζιαι στις φώκιες, στα πουλιά τζιαι στα ψάρια, στις ντουλίπες τζιαι στα κυκλάμινα, στα φαράγγια τζιαι στα νησάκια, στα βουνά τζιαι στα δάση, στις τοπικές κοινότητες τζιαι σ' ολόκληρη την κοινωνία. Την ίδια ώρα, όμως, οι περιοχές αυτές δεν ανήκουν σε καμιά τζιαι σε κανένα από εμάς τζιαι εσάς. Είναι συλλογικά/κοινά αγαθά τζιαι γι' αυτό θεωρούμε τις αποφάσεις της εξουσίας τζιαι τις πιέσεις του κεφαλαίου για οικειοποίηση, ιδιωτικοποίηση τζιαι εμπορευματοποίησή του Ακάμα, της Λαόνας τζιαι της Λίμνης ως κινήσεις πολέμου ενάντια

στην κοινωνία.

Από τον Ακάμα τζιαι τη Λίμνη ως την Καρπασία τζιαι τον Κορματζίτη, δεν πρόκειται να υποχωρήσουμε σε τούτες τες κινήσεις πολέμου της εξουσίας τζιαι του κεφαλαίου. Αυτοοργανωνόμαστε, διεκδικούμε, κινητοποιούμε τζιαι αντιστεκόμαστε. Ούτε ένα τούβλο, ούτε ένα μέτρο κουγκρί, στην εποχή των developers το "δεν γνωρίζω" είναι συνενοχή.

Συσπείρωση Ατάκτων

Φλεβάρης 2016

Για το ρόλο της Κύπρου στις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις

Μετά και τις πρόσφατες ένοπλες επιθέσεις από το «Ισλαμικό Κράτος» (ΙΚ) στη «Δύση» και τη Ρωσία, σύμφωνα πάντα με τα δυτικά ΜΜΕ, επανήλθε από τους εξουσιαστές ο μπαμπούλας της τρομοκρατίας, στον συνήθη του ρόλο: Ως αφορμή για ιμπεριαλιστικές στρατιωτικές επεμβάσεις, αλλά και ως αφορμή για περαιτέρω περιστολή των δικαιωμάτων και ελευθεριών όπως επίσης και καταστολή των ταξικών διεκδικήσεων στο «εσωτερικό», όλα υπό το τραγικό πρόσχημα της... «υπεράσπισης των ελευθεριών»!

Κατ' αρχήν, για την παρούσα κατάσταση στη Συρία και το Ιράκ, η οποία έδωσε στο ΙΚ το κενό εξουσίας και το εύφορο υπέδαφος αποδιοργάνωσης, οφείλονται εξ' ολοκλήρου οι επεκτατικές ιμπεριαλιστικές πολιτικές τόσο της «Δύσης» (ΕΕ-NATO) όσο και της Ρωσίας. Η Ρωσία υπερασπίστηκε το δικτατορικό καθεστώς Άσαντ ως στενό της σύμμαχο, ώστε να έχει ναυτική πρόσβαση για το στόλο της στην ανατολική Μεσόγειο. Το καθεστώς Άσαντ είναι αυτό που καλλιέργησε τις θρησκευτικές διαμάχες και τις αναταραχές μεταξύ των τοπικών πληθυσμών στη Συρία, ευνοώντας τη μειονότητα των Αλεβιτών και καταπιέζοντας οποιουσδήποτε άλλους πληθυσμούς και θρησκευτικές σχέτες, συμπεριλαμβανομένων των σουνιτών (στην υποστήριξη των οποίων βασίστηκε το «ΙΚ») και των Κούρδων. Από την άλλη, σε μια προσπάθεια ανατροπής του Άσαντ ανεξαρτήτως κόστους, και μια επανάληψη των τακτικισμών τους στο Αφγανιστάν κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου, οι «δυτικοί» αποφάσισαν να εξοπλίσουν και να εκπαιδεύσουν ισλαμιστικές πολιτοφυλακές, μετατρέποντας τις σε αξιόμαχους στρατούς, οι οποίοι έπειτα μετατράπηκαν σε συγκοινωνούντα δοχεία με το «ΙΚ». Επομένως, τόσο το ρωσικό κράτος, όσο και οι δυτικοί, δεν έχουν κανένα δικαίωμα να μιλούν για «αντιμετώπιση του ΙΚ», εφόσον οι ίδιοι συνέβαλαν σε μεγάλο βαθμό στη δημιουργία του.

Η Κύπρος, τοποθετημένη σε μια εξαιρετική γεωστρατηγική θέση, αποτελεί διαχρονικά το «αβύθιστο αεροπλανοφόρο» της Μεσογείου. Όντας η ίδια οικονομικά, στρατιωτικά και πολιτικά αδύναμη ώστε να έχει τις δικές της ιμπεριαλιστικές επιδιώξεις, αποτελεί ξανά το όχημα και το ορμητήριο για τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις των «μεγάλων παικτών»

στην σκακιέρα. Εδώ αναφερόμαστε τόσο στην ΕΕ ως οικονομικό κυρίαρχο της Κύπρου, όσο και στο NATO και τη Ρωσία, με την κυβέρνηση να ακολουθεί μια πολιτική «ίσιων αποστάσεων» με την έννοια της εξυπηρέτησης των πάντων. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να ιδωθούν/ερμηνευτούν και οι πρόσφατες επισκέψεις ρώσων και αμερικάνων αξιωματούχων. Ας σημειωθεί εδώ ότι το κατά τα άλλα «αντιιμπεριαλιστικό» ΑΚΕΛ τηρεί ένοχη σιωπή για το ρόλο των Ρώσων στη Συρία.

Πέρα όμως από την έμπρακτη υλικοτεχνική υποστήριξη στους βομβαρδισμούς στο εξωτερικό, οι οποίοι ελάχιστη ζημιά προκαλούν στο «ΙΚ» (μάλλον βοηθούν την προπαγάνδα του...), η «τρομοκρατία» αποτελεί και την αφορμή για την περιστολή ελευθεριών στο εσωτερικό. Ήδη σχεδιάζεται η άμεση στρατιωτικοποίηση της αστυνομίας με συμμετοχή στρατιωτικών από «επίλεκτες μονάδες». Αυτό γίνεται με βάση το πρότυπο της ισραηλινής «αστυνομίας» στις παλαιστινιακές περιοχές, και της αστυνομίας των «σύγχρονων» κρατών-καταπιεστών με τα ειδικά σώματα στρατιωτικοποιημένης αστυνομίας (carabinieri στην Ιταλία-οι μπάτσοι του Μουσολίνι, Guardia Civil-οι ίδιοι οι μπάτσοι του Φράνκο- στην Ισπανία, Continental Force στην Αγγλία, SWAT στις ΗΠΑ). Υπενθυμίζουμε ότι πρόσφατα, με την επικοινωνιακή κάλυψη ενός αποδυναμωμένου νομοσχεδίου για το Σύμφωνο Συμβίωσης, την ίδια μέρα μεταξύ άλλων ψηφίστηκε και ένα νομοσχέδιο για τη νομιμοποίηση των ηλεκτρονικών παρακολουθήσεων...

Είναι προφανές ότι η τρομοκρατία χρησιμοποιείται για ακόμα μια φορά από αυτούς που την καλλιεργούν με τις πολιτικές τους ώστε έπειτα να δρέψουν καρπούς μέσω της καλλιέργειας του φόβου για αυτή. Οι μπάτσοι και τα μέτρα που σήμερα χρησιμοποιούνται τάχα κατά του «ΙΚ», αύριο θα χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση των ξεσηκωμών των από κάτω, ειδικά των «νεόπτωχων» της κρίσης, των «νεοαστέγων» από τις εκποιήσεις, καθώς και των μισθωτών-σύγχρονων σκλάβων λόγω και της αυξανόμενης δύναμης των εργοδοτών έτσι όπως αυτή ενισχύεται και από την ανεργία.

Τώρα αυτό που επιβάλλεται είναι μια μαζική, αυτοοργανωμένη κινητοποίηση από τα κάτω με στόχο την αφύπνιση των πάντων σχετικά με την πραγματική

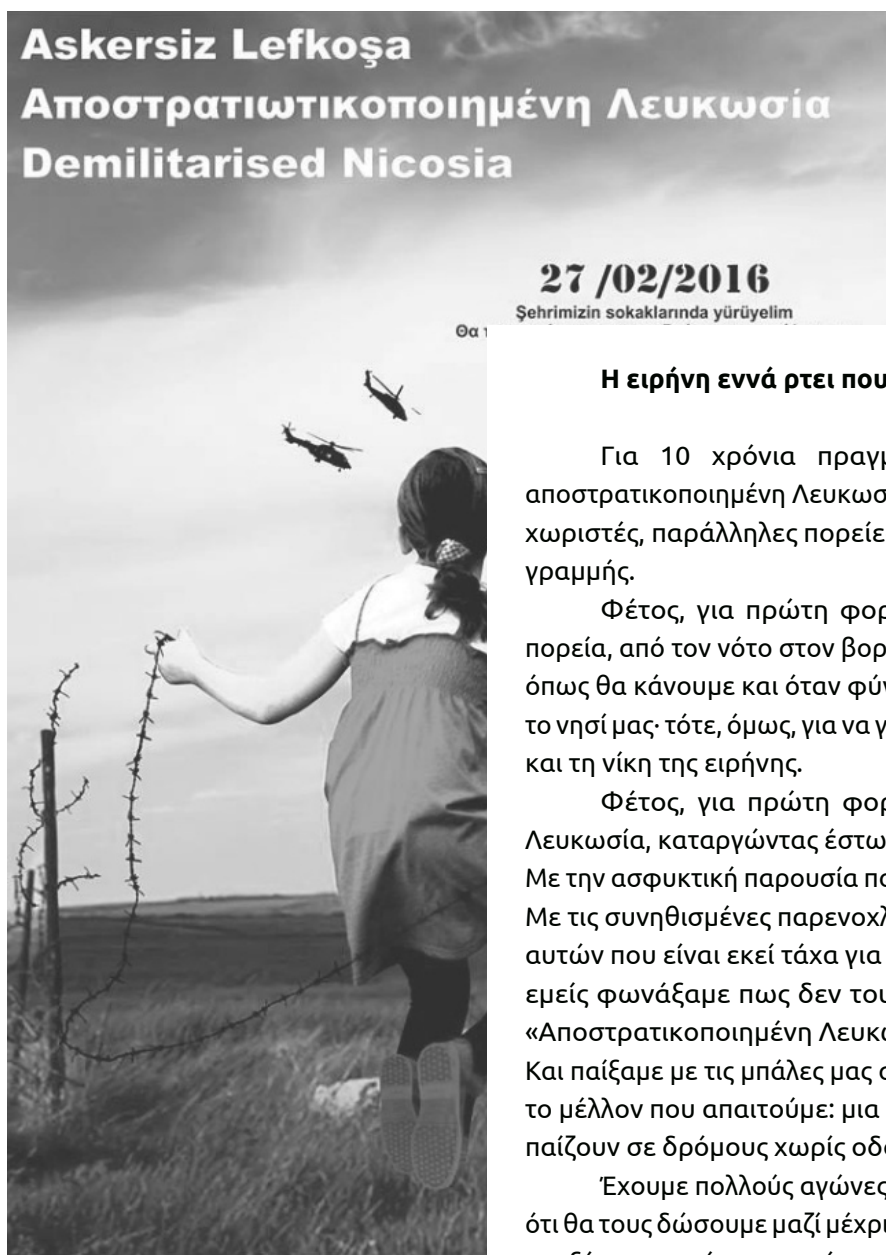
κατάσταση στη Συρία και τις αιτίες της, καθώς και με το τι κρύβεται πίσω από τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και τα «αντιτρομοκρατικά» μέτρα. Έπειτα, αναγκαία είναι η μαζική αντίσταση ενάντια τόσο στην περαιτέρω ισοπέδωση της γειτονιάς μας (με τη δική μας συμμετοχή ως θεατές), όσο και στην περαιτέρω περιστολή

δικαιωμάτων και ελευθεριών με πρόσχημα τον μπαμπούλα του «Ισλαμικού Κράτους», ένα μπαμπούλα που οι ίδιοι οι διεθνείς εξουσιαστές δημιούργησαν.

Συσπείρωση Ατάκτων

27 Φλεβάρη 2016

Πορεία για μια αποστρατικοποιημένη Λευκωσία

Η ειρήνη εννά ρτει που ννα φύουν ούλλοι οι στρατοί

Για 10 χρόνια πραγματοποιούμε την πορεία για μια αποστρατικοποιημένη Λευκωσία. Για 10 χρόνια πραγματοποιούσαμε χωριστές, παράλληλες πορείες βόρεια και νότια της διαχωριστικής γραμμής.

Φέτος, για πρώτη φορά, περπατήσαμε μαζί σε μια κοινή πορεία, από τον νότο στον βορρά και από τον βορρά στον νότο. Έτσι, όπως θα κάνουμε και όταν φύγουν όλοι οι στρατοί από την πόλη και το νησί μας τότε, όμως, για να γιορτάσουμε την ήττα του милитарισμού και τη νίκη της ειρήνης.

Φέτος, για πρώτη φορά η κοινή μας πορεία διέσχισε τη Λευκωσία, καταργώντας έστω και σε συμβολικό επίπεδο τα σύνορα. Με την ασφυκτική παρουσία πολλών αστυνομικών και στρατιωτικών. Με τις συνηθισμένες παρενοχλήσεις. Υπό το βλέμμα και τις κάμερες αυτών που είναι εκεί τάχα για να μας προστατεύουν. Παρ'όλα αυτά, εμείς φωνάξαμε πως δεν τους χρειαζόμαστε. Φωνάξαμε για μια «Αποστρατικοποιημένη Λευκωσία, Αποστρατικοποιημένη Κύπρο». Και παίξαμε με τις μπάλες μας στη «νεκρή ζώνη», ζώντας στιγμές από το μέλλον που απαιτούμε: μια πόλη και μια χώρα όπου τα παιδιά θα παίζουν σε δρόμους χωρίς οδοφράγματα και αδιέξοδα.

Έχουμε πολλούς αγώνες ακόμα να δώσουμε και υποσχόμαστε ότι θα τους δώσουμε μαζί μέχρι και ο τελευταίος στρατιώτης – ντόπιος και ξένος- να πάει στο σπίτι του.

Συνέλευση για την Αποστρατικοποιημένη Λευκωσία

Μάρτης 2016

Αν ψωνίζεις Κυριακή, ετοιμάσου να δουλέψεις Κυριακή

Ήδη ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό των εργαζομένων, όπως για παράδειγμα αυτών στις Υπηρεσίες Υγείας, την Τουριστική Βιομηχανία και τους χώρους Εστίασης και Αναψυχής, είναι αναγκασμένοι -λόγω αντικειμενικών συνθηκών- να δουλεύουν και τις Κυριακές. Εάν αυτό γίνει πραγματικότητα και για τους εργαζόμενους στο Λιανικό Εμπόριο, τότε πάλι με το πρόσχημα της «καλύτερης εξυπηρέτησης πελατών», θα μπορούσε κάλλιστα να επεκταθεί σαν μέτρο και για τους εργαζόμενους στις Τράπεζες και τις Κυβερνητικές Υπηρεσίες (όπου ήδη προωθείται η αλλαγή του ωραρίου τους) οδηγώντας σε ουσιαστική κατάργηση της Κυριακάτικης Αργίας. Συνεπώς, η προάσπισή της αφορά όλη την κοινωνία στο σύνολό της και όχι αποκλειστικά τους εργαζόμενους στο Λιανικό Εμπόριο.

ΔΕΝ ΜΑΣ ΛΕΙΠΟΥΝ ΟΙ ΩΡΕΣ ΝΑ ΨΩΝΙΣΟΥΜΕ, ΜΑΣ ΛΕΙΠΟΥΝ ΤΑ ΛΕΦΤΑ ΓΙΑ ΝΑ ΖΗΣΟΥΜΕ

Σε μία εποχή στην οποία η πλειοψηφία της κοινωνίας βλέπει τα εισοδήματά της να μειώνονται και την ανεργία να αυξάνεται, το να μένουν ανοιχτά τα καταστήματα επτά μέρες την εβδομάδα δεν συμβάλλει στην «τόνωση της αγοράς» που ευαγγελίζονται οι μεγαλοεπιχειρηματίες και τα φερέφωνά τους στα ΜΜΕ και τα Υπουργικά Συμβούλια, επειδή το ουσιαστικό πρόβλημα είναι η αγοραστική ικανότητα. Αντίθετα, θα αποτελέσει πλήγμα για τις χιλιάδες μικρές -κατά βάση οικογενειακές- επιχειρήσεις, οι οποίες είτε θα πρέπει να λειτουργούν με εξοντωτικά ωράρια και άθλιες συνθήκες εργασίας, είτε θα κλείσουν, οδηγώντας στην ανεργία ακόμα μεγαλύτερο αριθμό ανθρώπων. Όσο αφορά τα μέτρα που υπόσχεται το Υπουργείο Εργασίας μόνο ως γελοία μπορούν να εκληφθούν, από την στιγμή που δεν κάνει απολύτως τίποτα για να διασφαλίσει ότι πληρώνονται υπερωρίες οι εργαζόμενοι στους τομείς όπου ήδη αναγκάζονται να δουλεύουν Κυριακή. Ταυτόχρονα, ενώ δεκάδες μεγαλοκαταστήματα διαφημίζουν ότι είναι (παράνομα) ανοιχτά τις Κυριακές, το Υπουργείο δηλώνει ότι μόνο μετά από καταγγελίες μπορεί να δώσει πρόστιμα. Εννοείται, φυσικά, ότι τέτοια

πρόστιμα ουσιαστικά επιβαρύνουν τις μικρές επιχειρήσεις -οι οποίες αναγκάζονται εκ των συνθηκών να ανοίγουν Κυριακές-, γιατί στις μεγάλες επιχειρήσεις το πρόστιμο, εάν το πληρώνουν ποτέ, είναι αναλογικά πολύ μικρότερο από τα κέρδη τους.

ΔΕΝ ΥΠΟΚΥΠΤΟΥΜΕ ΣΤΟΥΣ ΕΚΒΙΑΣΜΟΥΣ ΤΩΝ ΑΦΕΝΤΙΚΩΝ, ΜΠΟΪΚΟΤΑΖ ΣΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥΣ

Είναι ξεκάθαρο ότι ο στόχος αυτών των μέτρων που υπαγορεύονται από τους μεγαλοεπιχειρηματίες είναι το κλείσιμο των μικρών επιχειρήσεων και η περεταίρω επιδείνωση των συνθηκών εργασίας στο λιανικό εμπόριο. Ήδη τα τελευταία χρόνια έχουν κλείσει χιλιάδες μικρές επιχειρήσεις και χιλιάδες άνθρωποι οδηγήθηκαν στην ανεργία. Επίσης έχουν μειωθεί κατά 5000 οι εργαζόμενοι που έπαιρναν έναν αξιοπρεπή μισθό των 850 ευρώ, ενώ έχουν διπλασιαστεί οι εργαζόμενοι που δουλεύουν για μισθούς πείνας των 350 ευρώ. Όσο για τους εργαζόμενους στις μεγάλες επιχειρήσεις, δεν φτάνει που έχουν δει τους μισθούς τους να μειώνονται δραματικά και τα εργασιακά τους δικαιώματα να καταπατώνται συνεχώς, βρίσκονται τώρα όμηροι στα χέρια των αφεντικών, οι οποίοι απειλούν ανοιχτά με απολύσεις, εκβιάζοντας και τους εργαζόμενους και την κοινωνία ολόκληρη να υποκύψει στην απληστία τους. Πέρα από το αυτονόητο, ότι δεν ψωνίζουμε τις Κυριακές, μπροστά σε τέτοιους ωμούς εκβιασμούς η απάντησή μας δεν μπορεί να είναι τίποτα λιγότερο από μποϊκοτάζ σε όσες επιχειρήσεις προωθούν την κατάργηση της κυριακάτικης αργίας.

Αλλά αφού τόσο πολύ το θέλουν να παραμένουν τα καταστήματα ανοιχτά,

ΚΥΡΙΑΚΗ ΝΑ ΔΟΥΛΕΨΟΥΝ ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΑΦΕΝΤΙΚΑ

Συσπείρωση Ατάκτων

Μάρτης 2016

Την παιδεία μου έδωσαν ... ιδιωτική

Πρόσφατα το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργείου Παιδείας σε συνεργασία με τους Πρυτάνεις του Πανεπιστημίου Κύπρου και του ΤΕΠΑΚ, αποφάσισε τη θεσμοθέτηση εναλλακτικού τρόπου εισδοχής στα Δημόσια Πανεπιστήμια της Κύπρου. Η εν λόγω απόφαση προνοεί μια δεύτερη, εναλλακτική και παράλληλη διαδικασία εισδοχής των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα δημόσια πανεπιστήμια, η οποία δίνει στην ουσία τη δυνατότητα στο 20% των αποφοίτων ιδιωτικών σχολείων να διεκδικούν θέση στα Δημόσια Πανεπιστήμια. Η απόφαση αυτή δεν μας προκαλεί φυσικά έκπληξη. Τα τελευταία χρόνια, όλες οι ενέργειες του Κράτους γίνονται με μοναδικό στόχο την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του Κεφαλαίου εις βάρος του συνόλου της κοινωνίας: από τη μετατροπή του ιδιωτικού χρέους των τραπεζών σε δημόσιο χρέος των πολιτών και την προστασία των τραπεζιτών και των μεγαλοεπιχειρηματιών με τα «κόκκινα» δάνεια, στο κλείσιμο των Κυπριακών Αερογραμμών και τις ιδιωτικοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών, στην ανοχή για τη λειτουργία (μεγαλο)καταστημάτων τις Κυριακές και τους ευνοϊκούς όρους δόμησης πολυκαταστημάτων ως τις προσπάθειες τιμιεντοποίησης του Ακάμα και την οικειοποίηση των ακτών.

Η απόφαση αυτή κάθε άλλο παρά βήμα προς τον «εκσυγχρονισμό» της παιδείας, όπως την παρουσιάζουν, αποτελεί. Αντίθετα, ο τρόπος με τον οποίο δίνεται πρόσβαση στους αποφοίτους ιδιωτικών σχολείων στα δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα, οξύνει τις κοινωνικές ανισότητες, πλήττει περαιτέρω την ήδη υποβαθμισμένη δημόσια παιδεία, ενισχύει την ιδιωτική εκπαίδευση και εξυπηρετεί τα συμφέροντα του Κεφαλαίου που την ελέγχει.

Κατ' αρχάς, το μέτρο αυτό αποτελεί ακόμα ένα βήμα για την περαιτέρω διεύρυνση της ταξικής ανισότητας και των κοινωνικών αποκλεισμών που αφορά την προσβασιμότητα στη γνώση, αφού προνοεί τη διεξαγωγή διαφορετικών εξετάσεων με διαφορετική ύλη από αυτή των δημοσίων σχολείων. Με άλλα λόγια, ακολουθούνται δύο μέτρα και δύο σταθμά κατά τη διαδικασία εισαγωγής στα Δημόσια Πανεπιστήμια. Η ύπαρξη, βέβαια, εναλλακτικών τρόπων εισδοχής στα Πανεπιστήμια ισχύει ήδη και είναι απόλυτα θεμιτή και

απαραίτητη, γιατί εξυπηρετεί άτομα με ειδικές ανάγκες, μειονότητες, κ.τ.λ., τα οποία μπαίνουν ως υπεράριθμα. Συνεπώς, η «πρόνοια» ότι οι απόφοιτοι ιδιωτικών σχολείων θα μπαίνουν και αυτοί ως υπεράριθμοι -άρα δεν επηρεάζονται οι θέσεις για τους αποφοίτους των δημοσίων σχολείων- είναι και παραπλανητική και προκλητική, μιας και ουσιαστικά μειώνονται οι θέσεις εισδοχής από τις πλέον ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, για να εξυπηρετηθούν οι πλέον εύπορες ομάδες της κυπριακής κοινωνίας.

Θα πρέπει, βέβαια, να σημειωθεί ότι οι κοινωνικοί αποκλεισμοί στην εκπαίδευση και δη οι αποκλεισμοί από την ανώτατη εκπαίδευση είναι ήδη μία πραγματικότητα, μιας και για να μπορέσουν τα παιδιά να ανταπεξέλθουν σε αυτό το βαθμοθηρικό εκπαιδευτικό σύστημα, οι γονείς τους αναγκάζονται να ξοδεύουν αρκετά σημαντικά ποσά για ιδιωτικά φροντιστήρια, ποσά τα οποία είναι απαγορευτικά για αρκετές οικογένειες, οι οποίες βλέπουν τα εισοδήματά τους να μειώνονται συνεχώς ως απόρροια της «οικονομικής κρίσης». Ως αποτέλεσμα, αυξάνεται ολοένα και περισσότερο ο αριθμός των ανθρώπων που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να σπουδάσουν και είτε αναγκάζονται να καταφεύγουν σε ιδιωτικά πανεπιστήμια -βιομηχανίες παραγωγής πτυχίων συχνά χωρίς αντίκρισμα- είτε αναγκάζονται να εγκαταλείψουν από νωρίς οποιοσδήποτε βλέψεις για ανώτατες σπουδές. Αυτό εμμέσως θα έχει και σημαντικό αντίκτυπο για τα δημόσια σχολεία, αφού ο ολοένα αυξανόμενος αριθμός ατόμων τα οποία δεν στοχεύουν στην απόκτηση γνώσης υποβαθμίζει και την ποιότητα της εκπαίδευσης που παρέχεται από τα δημόσια σχολεία καθιστώντας τα απλώς σαν χώρους στάθμευσης των παιδιών πριν πάνε στα φροντιστήρια. Φυσικά αυτό ευνοεί την περαιτέρω ανάπτυξη των ιδιωτικών σχολείων, τα οποία βασίζονται στη μυθοπλασία ότι παρέχουν καλύτερη εκπαίδευση χωρίς να απαιτούνται φροντιστήρια, αναγκάζοντας και όσους γονείς διαθέτουν έστω τη στοιχειώδη οικονομική δυνατότητα να στέλνουν τα παιδιά τους σε ιδιωτικά σχολεία. Συνεπώς, δεν θα είναι καθόλου μακρινό το μέλλον, όπου για να μπορέσει ένα παιδί να έχει την πιθανότητα εισαγωγής σε πανεπιστήμιο θα πρέπει να πάει σε ιδιωτικό σχολείο. Μια πραγματικότητα που ισχύει στα

«ανεπτυγμένα» κράτη, όπως η Αγγλία και οι ΗΠΑ.

Από την άλλη, αν το Υπουργείο Παιδείας και οι Πανεπιστημιακές Αρχές ήθελαν πράγματι να δώσουν τη δυνατότητα πρόσβασης στα δημόσια εκπαιδευτήρια σε περισσότερους αποφοίτους – είτε ιδιωτικών είτε δημοσίων σχολείων-, καλύπτοντας έτσι τις ανάγκες και των μαθητών των ιδιωτικών σχολείων, που λόγω της κρίσης δεν έχουν ενδεχομένως πλέον την οικονομική δυνατότητα να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό, θα μπορούσαν να αυξήσουν τις διαθέσιμες θέσεις στα Πανεπιστήμια. Ωστόσο, ο κύριος λόγος για τον οποίο δεν αυξάνονταν οι θέσεις εισακτέων τόσα χρόνια ήταν ότι το Υπουργείο λόγω των «οικονομικών συνθηκών» απέρριπτε το αίτημα της Πανεπιστημιακής Κοινότητας, που ορθώς ζητούσε την αντίστοιχη αύξηση των θέσεων προσωπικού για να μπορέσει να καλύψει τις αυξημένες διδακτικές ανάγκες που θα προέκυπταν. Κατά τα φαινόμενα, και για το Υπουργείο και για τις Πρυτανικές Αρχές, η αύξηση των εισακτέων ήταν άλυτο πρόβλημα, μόνο όταν αυτή αφορούσε τους «πληβείους» και όχι τις ανώτερες τάξεις. Αξίζει να σημειωθεί, βέβαια, ότι ήδη ούτως ή άλλως ένα μεγάλο μέρος των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των Πανεπιστημίων καλύπτεται εδώ και αρκετά χρόνια από προσωπικό το οποίο, ενώ έχει τα ίδια προσόντα με το μόνιμο προσωπικό, εργάζεται με όρους ημιαπασχόλησης και «αγοράς υπηρεσιών», με άλλα λόγια πολύ φτηνό εργατικό δυναμικό, το οποίο αποτελεί πλέον και την πλειοψηφία του προσωπικού των Πανεπιστημίων. Συνεπώς, ούτε ο οικονομικός παράγοντας ήταν τόσο σημαντικός για τη μη αύξηση των θέσεων.

Το δε βασικό επιχείρημα υπέρ της δημιουργίας διαφορετικών εξετάσεων εισδοχής (και όχι απλής μετάφρασης των εξετάσεων στα αγγλικά) είναι ότι τα δημόσια σχολεία καλύπτουν εν μέρει διαφορετική ύλη από τα ιδιωτικά. Ωστόσο, η συλλογιστική ενός συστήματος εξετάσεων εισδοχής είναι για να διασφαλίσει ότι οι φοιτητές/φοιτήτριες έχουν αποκτήσει ήδη το απαιτούμενο επίπεδο γνώσεων για να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο Πανεπιστήμιο. Εφόσον λοιπόν, η απαιτούμενη γνώση για εισδοχή σε ένα Πανεπιστήμιο είναι δεδομένη, είναι ευθύνη των σχολείων να παρέχουν αυτή τη γνώση, είτε είναι δημόσια είτε ιδιωτικά (να σημειωθεί εδώ, βέβαια, ότι στην πραγματικότητα ούτε το δημόσιο σχολείο προετοιμάζει τα παιδιά για τις εισαγωγικές εξετάσεις-στην ουσία αυτό γίνεται στα ιδιωτικά φροντιστήρια).

Ως εκ τούτου, εδώ εγείρεται το ζήτημα της ποιότητας της γνώσης που παρέχεται από τα σχολεία, όπως επίσης και το ζήτημα της αναγκαιότητας του συστήματος εξετάσεων. Δυστυχώς και οι εξετάσεις και

το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα δεν στοχεύει στην απόκτηση γνώσης και κριτικής σκέψης αλλά στη σειρά και αποσπασματική εκμάθηση διδακτέας ύλης. Για παράδειγμα, στα μαθηματικά, τα παιδιά δεν εξετάζονται τόσο στην ικανότητα επίλυσης γενικών προβλημάτων βασισμένων σε λογικά συμπεράσματα, όσο στην αποστήθιση μερικών δεκάδων τρόπων επίλυσης προβλημάτων βασισμένων σε συγκεκριμένη διατύπωση ακολουθώντας μία δεδομένη σειρά πράξεων. Στην έκθεση, αντίστοιχα, δεν εξετάζονται τόσο στην ικανότητα χειρισμού της γλώσσας και την ανάπτυξη επιχειρημάτων, όσο στην αποστήθιση μερικών δεκάδων θεμάτων βασισμένων στη χρήση τυποποιημένων εκφράσεων με δοτή επιχειρηματολογία. Συνεπώς, όταν το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα αντί να αναπτύσσει την ικανότητα για κριτική σκέψη και την καλλιέργεια δεξιοτήτων, όπως η αξιολόγηση υλικού από διάφορες πηγές και η σύνθεση γνωστικών αντικειμένων, επιβραβεύει τη σειρά αποστήθιση και αποκόβει τα γνωστικά αντικείμενα μεταξύ τους, είναι φυσικό επακόλουθο τα παιδιά να ανταποκρίνονται σε αυτές τις προσδοκίες και να δυσκολεύονται να χρησιμοποιήσουν με ευελιξία τη γνώση καθώς και να την συνδέσουν με την κοινωνική πραγματικότητα. Ταυτόχρονα όμως, εξυπηρετούνται πλήρως οι ανάγκες της αγοράς για υψηλά εξειδικευμένο και αποπολιτικοποιημένο εργατικό δυναμικό.

Βέβαια, το Υπουργείο, που ελέγχει την εκπαίδευση χιλιάδων παιδιών, και οι Πρυτανικές Αρχές, που είναι υπεύθυνες για την εκπαίδευση και κατάρτιση χιλιάδων εκπαιδευτικών που εργάζονται στο κυπριακό δημόσιο σχολείο, δεν πρόκειται να αγγίξουν τα πιο πάνω, όπως και άλλα ουσιαστικά ζητήματα, είτε επειδή δεν τα αναγνωρίζουν είτε επειδή έτσι εξυπηρετούνται οι σκοποί του βαθέως κράτους και τα συμφέροντα της τάξης την οποία τάχθηκαν να φυλάσσουν. Επί του συγκεκριμένου θέματος που αφορά τον τρόπο εισδοχής στα Δημόσια Πανεπιστήμια, θα μπορούσε, για παράδειγμα, να συζητηθεί το ενδεχόμενο της κατάργησης των εισαγωγικών εξετάσεων, που θα αποσυνδέσει το Λύκειο από τις εισαγωγικές εξετάσεις και θα απελευθερώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση από μια εξετασιοκεντρική προσέγγιση. Ενδεχόμενο, βέβαια, που φαίνεται να βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τις τελευταίες εισηγήσεις από πλευράς Υπουργείου για αύξηση του αριθμού των εξετάσεων στις οποίες θα παρακάθονται τα παιδιά κάθε χρόνο.

Συσπείρωση Ατάκτων

Ημερολόγιο Αυτόνομου Σχολείου, Δεκέμβρης 2015-Απρίλης 2016

12 Δεκέβρη 2015, "Οθωμανική ιστορία, πολυπολιτισμικότητα, και νεοφιλελευθερισμός: αναζητώντας την τάξη στην σύγχρονη ιστοριογραφία". Συζήτηση με τον οθωμανολόγο Αντώνη Χατζήκυριακου

22 Δεκέβρη 2015, Εκδήλωση οικονομικής υποστήριξης ριζοσπαστικών τεχνολογικών συλλογικοτήτων. Installfest καφενείο - Εργαστήρι για την ασφάλεια online - Προβολή του ντοκιμαντέρ Citizenfour.

Δεκέβρης 2015, Τα όρια της βιοτεχνολογίας. Προβολή και συζήτηση με τον Δρα Χρίστο Ξυναρή με θέμα: "Δημιουργώντας όργανα στο εργαστήριο: Από που ξεκινήσαμε και που θέλουμε (;) να φτάσουμε".

Φεβράρης 2016, Εθνικισμός και «κυπριακό». Προβολές, συζητήσεις με τον δημοσιογράφο Μιχάλη Μιχαήλ και τη δημοσιογράφο Σούλα Χατζήκυριακου, επίσκεψη στο μαρωνίτικο χωριό Κορμακίτης.

10 Μάρτη 2016, "Ιδιωτικοποίηση του Νερού στο βόρειο μέρος της Κύπρου". Συζήτηση με τους Rahme Veziroğlu and Mustafa Ongun.

30 Μάρτη 2016, "Ο καλός, ο κακός και ο άσχημος: μια σύγκριση σχολικών βιβλίων για την ιστορία της Κύπρου". Παρουσίαση – συζήτηση με τον κοινωνικό ανθρωπολόγο Γιάννη Παπαδάκη.

15 Απρίλη 2016, "Δικαίωμα στην αντίρρηση συνείδησης στην Κυπριακή Δημοκρατία". Παρουσίαση – Συζήτηση με ακτιβιστές – ακτιβίστριες του Αντιμιλιταριστικού Δικτύου και τον αναγνωρισμένο αντιρρησία συνείδησης Λοΐζο Λουκαΐδη.

Fund-raising Event
for the radical
technology
collectives

riseup.net
espiv.net

and for

**software freedom
conservancy**

Tues. 22/12
Social
Space
Kaymaklıv

Installfest café starting 17:00
a chance to try and start using
free-libre software

Workshop **online security** 19:00
threat identification and defences to
electronic surveillance

Screening **Citizenfour** 20:00
Documentary about Snowden
133' ENG+EM
+ discussion on going beyond
whistleblowing

★ SA
sispirosi atakton - kaymaklin.org

Bunları
Biliyor
muydunuz?

**Su Getiriyoruz
Dediniz
Elimizdeki
Suyu Da Aldınız**

İşbu Anlaşma, temin edilen su ile gerektiğinde yerel suların yönetimine dair her türlü iş ve işlemleri kapsar. (Madde 2 Kapsam)

İşletme: İçme ve kullanma suyu, atık su, yağmur suyu ve zirai sulama suyu tesislerinin işletme hakkını ihaleyle devredileceği gerçek veya özel hukuk tüzel kişisini ifade eder. (Madde 4 Tanımlar)

İçme-kullanma suyu, atık su ve yağmur suyu işletmesi ile zirai sulama işletmesi ayrı ihale edilmek suretiyle imtiyaz hakkına sahip işletmeciler tarafından işletilir. İçme-kullanma suyu şebekesinin bulunduğu yerlerde içme-kullanma suyu amacıyla yerel su kullanımına ilişkin yeni izinler/ruhsatlar verilmez. Zirai sulama şebekesinin bulunduğu yerlerde zirai sulama amacıyla yerel su kullanımına ilişkin yeni izinler/ruhsatlar verilmez. (Madde 8 Suyun İşletilmesi)

Su Platformu

Better late than never: BE camp evaluation

Right time, right place, right crew

I. Hard Facts:

- 18th-25th August 2015 in Skouries, Northern Greece
- 7 days, 500 attendants, 10 000 Souvlaki (in pork we trust), 5000 Frappe, 20 Dixies, 5 showers
- Italians, Swedish, Germans, Danish, Bulgarians, French, English, Austrians, Cypriots, Greeks, Kurds
- Crossing spectrums: hippies, eco-fighters, (queer)feminist milieu, unorganized, struggling locals from Skouries, Autonomous, drunk artists, anarchists, communists, Beyond Europe

and friends

- Camp language: unfortunately German – and English
- Temperature: 30° Celsius
- Precipitation: 25809 liter/m² (average)
- Leaky tents: 158
- Atmosphere: mostly great, battlesome

II. Context of the camp

The capitalist attack has been intensifying: in summer 2015, despite a Tsipras-led government, austerity had still to be imposed in Greece. The optimistic dreams of the most persistent Syriza-believers were confronted with reality. This failure to shift European crisis management consistently pulled through within the elections in Spain as well as Portugal and its suspicious compromise. The fact, that Tsipras announced re-elections during our camp, a move interpreted by many (amongst other things) as a resignation against the bosses of the EU, fits perfectly into the picture. Also the fact that the Greek government attempted to halt the works of El Dorado, seemingly a first step towards victory, could also be perceived as an attempt of the government to make sure the local communities did not feel the need to join forces with us and continue the movement. The “square movements” against austerity from 2011, our point of interest and action, were at the crossways: you can get quite dizzy between exhaustion and taking over power!

It was no coincidence, that the camp took place in the “crisis laboratory” Greece, more precisely in the goldmining-region or at least what the investors and the political elites would like it to be, of Chalkidiki. It was a political decision; the massive police presence in the region, the partisan-stories of the locals from there and Thessaloniki, the practical as well as political solidarity between the people is drawing our attention for years already. Next to the political decision to support the local movement, one fundamental idea behind the camp was the further development of Beyond Europe as a European-wide platform for anticapitalist and antiauthoritarian groups, that keeps its process of discussion and action public.

III. Most important claim was met – international networking meets concrete social movement

The core-idea for initiating a camp was to physically bring together the European-wide process of exchange as well as networking and concrete practical solidarity with an eco-social movement with an anticapitalist perspective. Therefore the camp had two functions: on the one hand a non-virtual, old-school and “real” platform for meeting comrades from different political cultures, exchange ideas and engage in discussions and on the other, an opportunity to meet and coordinate how to practically support the local movement against the gold-mining in Skouries. A movement, which has been weakened by repression, lack of energy and the hopes of the local movement being placed upon the leftist Syriza government, who was long promising help and which has explicitly called for such a camp in hope for revitalization. Practical support does not only include the peak point of the camp, which was the powerful and militant demonstration with 2000 people including camp attendants and locals at the gold-mining instruction sites on the mountains, but also the “getting-to-know-each other-inspection” of the villages surrounding the camp as well as several discussion events with the local committees, taking place at the villages’ central squares. In the beginning of the camp, high government officials in election-mode already announced the interruption of further construction works for the gold mines – one fundamental aim of the local movement. This was

received as clear, de-escalative signal towards the camp, since Syriza – the party referring itself very close to the movements as the one in Skouries – wanted to prevent “ugly” images of protests. Nonetheless, this move was considered a political success for the camp, since it had an impact within the tense political atmosphere in the country and the region – although no one had the illusion, that this is a win for the local movement. The impact did not die down with the time; especially the demonstration, which was reported about as the most representative part for the camp, was received nationally. Greek comrades spoke of a dynamical situation of struggle, which has not been present since the intense period of protests in 2012. The movement in Skouries has gained short-termed power from and within the camp, which was expressed in the probably most beautiful moment of the whole week: when in the last day several local committees were having their assembly in the Beyond Europe camp. This was also a gesture of thankfulness by the local residents, which was sent towards the camp – despite many different language barriers- a kind of social bonding between the camp attendants and the local residents came up, which was a total new experience for many of us, who are used to be a small minority in their homeplaces. A part of the local communities also expressed the concern that Beyond Europe in one way overtook the struggle, by taking the initiative alone. On the other side another part of the communities expressed the will to continue cooperation with Beyond Europe in supporting the struggle. At this point we have to be honest to ourselves that the camp had no long-term impact to the struggle: Although we managed together to bring the topic again in Greek media and to an European public, not much remained in the sense of structures and self-

organization in the local communities. We didn’t set a lasting mark together. The goal of our Greek comrades is to come into a discussion about alternatives to the actual government management and organization of life and to develop from it concrete. If we do something like the camp again, we have to have a concrete political agenda about self-organization in the concrete example, and more general about what world we want to live in, and talk about this in the events in a more specific way.

IV. What is to be improved (by all of us)

Nobody’s perfect. Beyond Europe is noing as having booked an experience holiday with all-inclusive-service by Beyond Europe. Workshops and panels were visited very well, but many rightfully complained about a certain overload of inputs. Finally, the program was too massive and inbalanced; we should have had more information and discussion about the local struggle and why we are here and less covering all the other important issues. This is not meant as a “Demonstrations in Gree exception. Most important issues that we as an organization have to improve are transparency and informational hierarchies; these were never intended, but executing this noble claim is a whole different story. Another issue for improvement is the gender inbalance, which although was quite even concerning the camp attendants, was not carried onto the discussion panels. We try to do better, we promise. But others should do, too: from the beginning we said, that this camp is an antiauthoritarian camp which requires participation, and not only consumption, by ALL. Especially some comrades are hereby criticized by us, for actce 101”, but rather a deepening, problem-orientated debate; for example the dialectics of justfully supporting the anti-mining protesters and its consequence to thereby positioning

against some workers there, which lied a bit heavy on the conscience of some of us. However, this inbalance of global vs. local issues probably occurred, because we wanted to make use of this big coming together and discuss other important questions beyond Skouries.

V. We need 2,3 many Skouries! No time to relax

The success of this week in August is not to be found in the rather fruitful camp, but in the re-vitalisation of the struggle against gold mining in Northern Greece; one of many self-organised movements from below, which – this is safe to say after five years of peaks and defeats within the anti-crisis protests – are to be pointed out as the only guarantee of consistent transformative practice against capitalist normality. This was for example expressed in the great impact the camp had in Greece, unlike many other countries, where our practice seems worth not much more than a marginalia. It is remarkable, but rather a reason for sadness, that several topics of the anti-authoritarian Left discussed on the camp – refugee protests, fortress Europe, reactionary formations, reclaim your city, climate change, gender issues and international solidarity, – are still highly relevant. Especially the European refugee politics and the addiction for more and more fences, connected to that the new old topic of “war on terror” with all its consequences within and outside of Europe and the growing threat from right-wing “alternatives” to the crisis, while the anti-authoritarian Left is struggling, show us: we still need to get Beyond this Europe! We will all continue with our efforts, and currently we are trying to coordinate the activities we are involved in nationally already:

– ...ums Ganze started a campaign concerning the right-wing shift and the so called “refugee crisis”, which is a crisis of the capitalist politics and the reactionary parts of society aggressively rejecting to grant immigrants from all over the world, who flee from the military and economical desasters caused by just these imperialist and neo-colonial “first world” countries as Germany is itself. “We are here because you destroy our countries” is the old, but still precise slogan by the Refugee Movement from Germany some years ago. A main part of the campaign is besides the support of antiracist struggle, is to scandalise the rise of the right-wing party Alternative for Germany (AfD). A first succesfull action-day introduced the kampagne „Nationalism is no alternative” and a big mobilization ist being organized to Stuttgart to the nationwide party-convention of the AfD. See: www.umsganze.org & www.nika.mobi

– Plan C are continuing to work on local campaigns including topics such as gentrification, anti-racism, and local labour issues. Nationally we are helping to support the national health service strikes as part of our work around the Social Strike. We are also working at the national level showing solidarity with Kurdish struggles in Syria and Turkey.

– Syspirosi Atakton is trying to connect and act in solidarity to the refugees that have ended up in Cyprus despite of their will, being “hosted” by Cyprus Government in centers far away from cities in the middle of nowhere. Events at our neighbourhood and in the refugees’ camp are being organised in order to spread our solidarity with the local community and show to the refugees that they have allies. Additionally one of the most important issues coming up this year in Cyprus are the negotiations for the solution of the Cyprus problem. With the new refferendum approaching rapidly, we have seen a coalition and increase of nationalistic narative in they “greek”-cypriot community, and some attacks to “turkish”-cypriots took place in November 2015. We forsee that this issue will impact the society in Cyprus and we have to take a dynamic part in the situation towards a unified-demilitarised island.

– Antiauthoritarian Movements (AK) main topic of political work at the moment is the refugee crisis. A occupied refugee place (Notara26) provides since September temporary accommodation, basic medical treatment, clothing and information for several thousands refugees. Actions against the fence continue in Evros, coordinated with all the AK groups and the network against fences, are continuing. Preparations for further actions but also occupations are being made, in order to answer to the closing down of the borders. Also the idea about a No Border camp in Thessaloniki is going around. In Athens the comrades build up a squat in Koleti Street, in Exarcheia as a solidarity cooperative center and checkpoint for distribution of products without middlemen. Finally after a small pause of two years the antiauthoritarian festival “ B-Fest” in the end of May is making its comeback.

1. Why Skouries in detail:

<http://camp.beyondeurope.net/first-invitation/>

2. Why a camp in detail:

<http://camp.beyondeurope.net/last-call/>

3. The revolution may be twittered, but twitter is not the revolution

April 25, 2016 by Beyond Europe

Το Όχι

Το νερό έγλυφε τις πέτρες με σιαμαία κύματα αφρισμένα
Και ποιος να πει αν εκείνος ο αφρός ήταν η λύσσα μιας σκύλας
ή μαργαριτάρια, κάτι πολύτιμο, που έρχεται με ευνοϊκές βελόνες φωτός στην ράχη,
και μας βρίσκει,
ένα δώρο, ένα δώρο από όλες τις γενιές που υπήρξαν από τα πέρατα του χρόνου
και είναι για πάντα τούτη η καλόβολη δύναμη από αυτούς που έφυγαν
που μας ξυπνά με όνειρα
Στο κύμα που κατοικώ αυτής της στιγμής
θα ήθελα να αφήσω ένα όχι
για να το βρεις μικρέ μου, να το βρεις σαν κάτι που μισό-γύρευες στην παραλία
και θα το πιάσεις στα χέρια σου αυτό το όχι
και θα το νοιώσεις δικό σου
και θα πεις πως αυτό το όχι που αγγίζω τώρα ήρθε από το πριν
και είναι δικό μου
και αν θέλω μπορώ να το κάνω να τραγουδήσει το τραγούδι του στο τώρα μου
και έτσι μέσα από αυτό το όχι κάτι θα έχει αλλάξει.

Εύθραυστο Φύλλο

Πάνω τον εαυτό μου
σαν να έπιανα ένα εύθραυστο φύλλο από το χώμα
γιατί κανείς άλλος δεν θα το κάνει και γιατί πρέπει.
Γιατί υπάρχει μια ιστορία
που μόνο εγώ ξέρω
και θα πουν πολλές ιστορίες,
πολλές είναι οι λέξεις που κυκλοφορούν φασματικές εδώ και μη εδώ,
και κάθονται σαν πούσι στο δέρμα μας
αλλά εκείνη την ιστορία που ξέρω για εμένα, για εσένα, για τον κόσμο, για τα πάντα
κανείς δεν ξέρει
και αυτό είναι μια περίεργη παρηγοριά.
Ίσως είναι που νοιώθω την ευθύνη αυτής της ιστορίας να με πιέζει
να μου ζητά να την φυλάξω, να την φυλάξω καλά
και αυτό με κάνει όταν επιστρέφω στο κουκούλι μου
και σκύβω πάνω από τον εαυτό μου
να το κάνω σαν να ήμουν ένα εύθραυστο φύλλο
που πήρα από το χώμα.

της Μ.Σ.

NO BORDERS – ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ-ΦΡΟΥΡΙΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Αντιεξουσιαστικό κάλεσμα για No Border-Camp στη Θεσσαλονίκη το 2016

Οι κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις των τελευταίων ετών έχουν αναδείξει το άμεσο μέλλον που ήδη αντιμετωπίζουμε: έλλειψη δημοκρατικών δομών και διαδικασιών, αύξηση της οικονομικής ανασφάλειας και επισφάλειας, επιστροφή σε απολυταρχικές μορφές πολιτικής μέσω της εξαιρετικής ενίσχυσης της εκτελεστικής εξουσίας και επανεμφάνιση δεξιών λαϊκών και ακροδεξιών κομμάτων σε όλη την Ευρώπη. Ενώ υπόσχεται δικαιώματα του ανθρώπου, ισότητα και ειρήνη για όλους, η Ευρωπαϊκή πολιτική ατζέντα βιώνεται από εκατομμύρια ανθρώπους ως πραγματικός εφιάλτης. Η Ευρώπη αλλάζει ραγδαία. Οι αλλαγές αυτές ωστόσο δεν γίνονται ποτέ χωρίς αγώνες. Οι συγκρούσεις που έχουν διαμορφώσει κοινωνικούς, οικολογικούς, φεμινιστικούς και αντιρατσιστικούς αγώνες αναζωπυρώθηκαν με την εμφάνιση της χρηματοοικονομικής κρίσης το 2007. Ωστόσο, η υλοποίηση μέτρων λιτότητας που ακολούθησε, δυσχέρανε την κατάσταση για τους λαούς της νότιας Ευρώπης, προκαλώντας ακραίες περικοπές του κοινωνικού κράτους, του συστήματος πρόνοιας, των συντάξεων και των θέσεων εργασίας.

ΌΧΙ «ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ ΚΡΙΣΗ» ΑΛΛΑ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ-ΦΡΟΥΡΙΟ

Σήμερα, η συζήτηση σχετικά με τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση και τις επιπτώσεις της στη ζωή των ανθρώπων έχει σχεδόν εξαφανιστεί από τα μέσα και την πολιτική και έχει αντικατασταθεί από μια νέα κρίση. Μια κρίση που προέκυψε όταν χιλιάδες πρόσφυγες κλόνισαν την «ζώνη ασφάλειας» της Ευρώπης, υπερνικώντας τα στρατικοποιημένα σύνορά της και –για μια στιγμή– καθιστώντας μη εφαρμόσιμους τους ρατσιστικούς κανονισμούς της. Παρόλο που ούτε η προέλευση ούτε οι άνθρωποι που πλήττονται από αυτές τις κρίσεις είναι οι ίδιοι, το κοινό τους σημείο είναι ο απεχθής τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται. Η ίδια εξουσιαστική και νεοφιλελεύθερη διαχείριση που ήταν υπεύθυνη για την αποκλεισμό εκατομμυρίων Ελλήνων από το σύστημα υγείας τώρα ανυψώνει φράχτες από συρματοπλέγματα σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Αυτή η κρίση διαχείρισης –για ακόμα φορά– σημαίνει μεγαλύτερη απομόνωση, περισσότερο αποκλεισμό και μεγαλύτερο μίσος για τον άγνωστο, τον ξένο, τον Άλλο. Ο φόβος για μια «εξωτερική» απειλή οδηγεί σε μια ευρύτερη ταύτιση με το «εσωτερικό», σε μια νέα ανάδυση του εθνικισμού και του ρατσισμού.

Ωστόσο, η ίδια η Ευρώπη, ως ένας από τους νικητές του παγκόσμιου καπιταλισμού, αποτελεί μια από τις κύριες αιτίες για αυτά τα κύματα μετανάστευσης και την καταστροφή εκατομμυρίων ζώων. Ως η παλιά ηγεμονική Ευρώπη, ή με το νέο επιθετικό ύφος της σημερινής εξωτερικής πολιτικής της, ενισχύει τη λογική του ανταγωνισμού και της αποξένωσης, της ισχύος και του κέρδους σε ολόκληρο τον κόσμο. Η λογική αυτή συνεχίζει να επιβάλλει την καταστροφική δυναμική της σήμερα στα κοινωνικά, ιδεολογικά και στρατιωτικά πεδία μάχης, από την Αθήνα, ως το Χαλέπι.[...]

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ANTI ΓΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

Ούτε θέλουμε να είμαστε απλοί παρατηρητές, ούτε σχολιαστές της κατάστασης αυτούς, αλλά ούτε και συνταχθούμε με τα ανθρωπιστικά λόγια της κοινωνίας των πολιτών και να «βοηθήσουμε τα θύματα». Θέλουμε να παλέψουμε, όχι για τους πρόσφυγες που αναζητούν ελευθερία μετακίνησης, αλλά πλάι-πλάι με τους πρόσφυγες σε έναν κοινό αγώνα για μια καλύτερη ζωή για όλους μας.

Για αυτό και και σας προσκαλούμε να συνταχθείτε μαζί μας σε ένα ταξίδι αλληλεγγύης, σε ένα ταξίδι δράσης, σε ένα ταξίδι πέρα από την Ευρώπη.

Ένας από τους σταθμούς μας θα είναι η Θεσσαλονίκη – κοντά στην συνοριακή πόλη των ελληνομακεδονικών συνόρων Ειδομένη και σχετικά κοντά στα ελληνοτουρκικά σύνορα. Με τους θεσμούς των ελληνικών και ευρωπαϊκών αρχών παρόντες στην πόλη, έχει εξελιχθεί ένα από τα hotspots του συνοριακού καθεστώτος της Ευρώπης. Συγχρόνως, φιλοξενεί πολλές ομάδες αλληλεγγύης, καταλήψεις για όσους είναι αναγκασμένοι να ζουν στο δρόμο και πρόσφυγες που βρίσκονται εγκλωβισμένοι εκεί κατά το ταξίδι τους προς το βορά. Έτσι η πόλη έχει γίνει και ένα hotspot της αντίστασης κατά της Ευρώπης-Φρούριο.

ΑΣ ΓΚΡΕΜΙΣΟΥΜΕ ΤΑ ΤΕΙΧΗ

Όντας οι ίδιοι μέρος της τοπικής Συνέλευσης του No Border στη Θεσσαλονίκη, θα διοργανώσουμε με τους συντρόφους μας No Border-Camp στην πόλη της Θεσσαλονίκης, από τις 15 έως τις 25 Ιουλίου.[...] Σας καλούμε στο Beyond Europe Barricade στο No Border Camp στη Θεσσαλονίκη, όχι μόνο για να συζητήσουμε και να οργανώσουμε τους μελλοντικούς αγώνες μας, αλλά και για να ζήσουμε το όραμα ενός καλύτερου μέλλοντος για όλους μας.

Ολόκληρο το κάλεσμα εδώ: <https://noborder.beyondeurope.net/be-call/greek/>

BEYOND BORDERS

MAKE FORTRESS EUROPE HISTORY

NO BORDER CAMP 2016

JULY 15-24, THESSALONIKI, GREECE

ACTIONS, DEBATE & SOLIDARITY
AGAINST FORTRESS EUROPE